Reuter
Biblisl
Histori
1865.

UNIV. BIBLIOTH.
* 1867 *
HELSINGFORS

Bibliſk Hiſtoria,

i ſammandrag,

med frågor förſedd och för folkets behof
utarbetad

af

E. T. F. Reuter,
Gymnaſ. Lärare, filoſ. Mag.

Förläggaren förbehåller ſig rättigheten att utgifwa arbetet
i finſk öfwerſättning.

Åbo, G. W. Wilén & Co:s boktryckeri, 1865.

Frenckellſka Bokhandelns i Åbo förlag.

Gillas till tryckning. Åbo Domkapitel, den 23 Juni 1863.

Enligt befallning:
J. M. v. Essen.

Förord.

Detta sammandrag af bibliſk hiſtoria är affedt att tjena allmogen till underwisning i hemmet och, ifall det dertill befunnes lämpligt, i den blifwande folkſkolan. Något widlyftigare, än Åkerbloms hiſtoria, ſom legat till grund för bearbetningen, torde detta förſök i afſeende å omfång i det närmaſte motſwara hwad man af en folkbok kan fordra. Frågorna har man bemödat ſig att inrätta ſå, att lärjungen icke, ſåſom fallet är i Åkerbloms hiſtoria, kan afgifwa ſwaret med ett enkelt ja eller nej, utan måſte göra det med en ur texten bildad ſats, hwilket bemödande torde wara pedagogiſkt rättfärdigadt.

Att ett jemförelſewis ſtort antal berättelſer från Gamla Teſtamentet ingått har ſin orſak deri, att detta af naturliga ſkäl är mindre kändt, än Nya Teſtamentet, och att man welat bereda åhörare af predikningar möjlighet att förſtå i dem ofta förekommande anſpelningar om förhållanden inom G. Förbundet, hwilket med en knapphändigare kunſkap blir ogörligt.

I ett ſammandrag, ſåſom detta, har det icke warit möjligt att berätta med bibelns egna ord. Saken, icke uttrycket, är dock det wäſentliga, och ſtadnar qwar i medwetandet, ſedan det bokſtafliga uttrycket förſwunnit.

Åbo i April 1863.

Gamla Testamentet.

1. Skapelsen.

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. 2. Jorden war först öde och tom, och mörker war på djupet, och Guds ande sväfwade öfwer wattnet. 3. På sex dagar skapade Gud sedan allt som i himmelen och på jorden är. 4. På första dagen sade 5. Gud: "warde ljus, och det wardt ljus", och dag och natt åtskiljdes. 6. På andra dagen sade Gud: "warde ett fäste mellan watten och åtskilje watten och watten", och fästet kallade Gud himmel. 7. På tredje dagen sade Gud: "församle sig wattnet, som är under himmelen uti ett rum, att det torra må synas", och skiljde åt haf och land, och lät jorden bära gräs, örter och fruktbärande träd. 8. På fjerde dagen sade Gud: "warde ljus uti himmelens fäste", och gjorde sol, måne och stjernor. 9. På femte dagen sade Gud: "hwimle wattnet af krälande och lefwande djur, och fåglar flyge under himmelens fäste." 10. På sjette dagen sade Gud: "göre jorden af sig lefwande djur, hwart och ett efter sin art", hwarigenom alltså de öfriga djuren skapades. 11. Slutligen sade Gud: **låtom oss göra menniskan till ett beläte, det oss likt är,** den råda skall öfwer fiskarne i hafwet, öfwer

1. Hwad gjorde Gud i begynnelsen? 2. Hurudan war jorden i tidens början? 3. På huru lång tid fullbordade Gud hela skapelsewerket? 4. Hwad skapade Gud på den första dagen? 5. Hwarigenom skapade Gud werlden? 6. Hwad på den andra? 7. Hwad på den tredje? 8. Hwad på fjerde? 9. Hwad på femte? 10. Hwad på sjette? 11. Hwem skapade Gud till sist?

fåglarna under himmelen och öfwer hela jorden. 12. På sjunde dagen hwilade Gud från allt sitt werk, och wälsignade denna dag och helgade honom. (1 Moseb. 1.)

2. Tillgången wid menniskans skapelse, hennes oskyldighets-tillstånd och wistelse-ort.

Herren Gud gjorde den första menniskan Adam 2. af jordens stoft 3. och inblåste 4. i hans näsa en lefwande anda. 5. Gud wille icke att Adam skulle wara ensam. 6. Medan Adam sof, tog Gud ett refben ur hans sida, och gjorde deraf en qwinna, som fick namnet Eva och skulle wara mannen till hjelp. 7. Derpå instiftade Gud det heliga äktenskapet 8. och wälsignade det första äkta paret med dessa orden: "Warer fruktsamme och föröker eder, uppfyller jorden och råder öfwer henne, samt öfwer allt, som rörer sig på henne." 9. De första menniskorna, wåra första föräldrar, woro skapade till likhet med Gud. 10. De woro derföre begåfwade med krafter till helighet och rättfärdighet. 11. De woro fria från synd och derföre odödlige. 12. De behöfde icke frukta för de wilda djuren. 13. De behöfde icke heller skyla sig med kläder, ty de woro oskyldige och utan

---

12. Hwad gjorde Gud på sjunde dagen, och på hwad sätt utmärkte han denna dag?

2. Hwad kallades den första menniskan? 2. Hwaraf danade Gud honom? 3, 4. Hwad förenade Gud med menniskans kropp? 5. Måste Adam lefwa ensam? 6. På hwad sätt skapade Gud qwinnan? 7. Hwad instiftade Gud derpå? 8. Med hwilka ord wälsignade Gud Adam och Eva? 9. Till hwems likhet woro de första menniskorna skapade? 10. Hwarmed woro de begåfwade? 11. Hwari bestod widare deras likhet med Gud? 12. Hurudant war deras förhållande till djuren? 13. Hwarför

synd. 14. De bodde i Paradiset eller Eden, en skön lustgård, hwilken de borde bruka och bewara, och som war uppfylld med allehanda ljufliga träd, hwilkas frukter de fingo äta. (1 Mosеb. 1, 2, 3.)

3. Syndafallet.

Af ett enda träd hade Gud likwäl förbjudit Adam och Eva att äta. Detta träd war **kunskapens träd på godt och ondt.** 2. Gud hade derwid tillagt den hotelsen: **"Den dag I deraf äten, skolen I döden dö."** 3. Men djefwulen, som wisade sig i skapnad af en orm, sade till qwinnan: 4. **"ingalunda skolen I döden dö, om I äten af detta träd; förty Gud wet, att på hwad dag I deraf äten skola edra ögon öppnas, och I blifwen lika Gud, wetande hwad godt och ondt är."** 5. Eva tog då af frukten och åt, och gaf deßlikes sin man och han åt. 6. Strax öppnades begges deras ögon, så att de blefwo warse, att de woro nakne, hwarföre de skylde sig med fikonalöf. 7. Mot aftonen hörde de Herrans Guds röst i lustgården, och gömde sig bland träden. 8. Då de på Guds kallelse kommo fram, frågade Gud af Adam: "Har du icke ätit af det träd, hwaraf jag förbjudit dig att äta?" 9. Adam sköt skulden på qwinnan, och sade, att hon bedra-

behöfde de icke kläder? 14. Hurudan war wåra första föräldrars boningsort, och huru kallades den?

3. Hwad kallades det träd, hwaraf Adam och Eva icke fingo äta? 2. Hwilken skulle följden blifwa, om de äto af den förbjudna frukten? 3. Hwem förförde wåra första föräldrar till olydnad? 4. Med hwilka lögnaktiga ord förledde han dem? 5. Motstodo Adam och Eva frestelsen? 6. Hwad upptäckte de då genast? 7. Hwems röst hörde de i lustgården? 8. Hwilken fråga ställde Gud till Adam? 9. Huru förhöll sig Adam härwid?

git honom. 10. Qwinnan åter urskuldade sig med dessa ord: "ormen beswek mig." 11. Men Herren bestraffade båda, emedan båda hade syndat. 12. Till mannen sade han: "Marken skall wara förbannad för din skuld, med bekymmer skall du nära dig, och äta ditt bröd i din anletes swett, tills du warder åter till jord igen; ty af jord är du tagen." 13. Till qwinnan sade han: "Med smärta skall du föda dina barn, och din wilja skall wara din man undergifwen." 14. Genom detta syndafall förderfwades Guds beläte hos menniskan, som derigenom blef syndbesmittad och underkastad lidanden och döden, samt af Gud utdrifwen från paradiset. 15. För att menniskorna likwäl icke skulle blifwa ewigt osaliga, gaf Gud löftet om "qwinnones säd, som skulle i tidens fullbordan söndertrampa ormens hufwud." 16. Med qwinnones säd förstås Jesus Christus, werldens frälsare, som skulle återförsona menniskorna med Gud och förstöra djefwulens makt. 17. De barn, som Adam födde, liknade honom, och alla menniskor äro genom födelsen behäftade med **arfsynd.** (1 Mos. 2, 3.)

4. Kain och Abel.

Adam hade två söner. Den äldre, Kain, war jordbrukare. Den yngre, Abel, war fåraherde. 2. Kain offrade åt Herren gåfwor af jordens frukt, Abel åter förstlin-

10. Hwem skyllde Eva på? 11. Hjelpte deras ursägter till något? 12. Huru sade Gud till mannen? 13. Huru sade Gud till qwinnan? 14. Hwilka woro följderna af syndafallet? 15. Hwilket löfte gaf Gud de fallna menniskorna? 16. Hwad förstås med qwinnones säd? 17. Hwarmed äro alla Adams efterkommande behäftade?

4. Hwilka woro Adams söner, och hwad war deras sysselsättning? 2. Hwilka offer framburo bröderna?

gen af sina får. 3. Men emedan Kain war ogudaktig, behagade hans offer icke Herren. 4. Abel åter war from, och derföre war hans offer Gudi tacknämligt. 5. Deröfwer förgrymmade sig Kain och slog sin broder ihjäl. 6. Till straff härför dömde Gud Kain att blifwa en flykting utan stadigt hem. 7. Kains efterkommande woro ogudaktiga, och kallas i Skriften menniskors barn. 8. I Abels ställe födde Eva en son, som hon kallade Seth. 9. Hans efterkommande, hwilka woro gudfruktiga, kallas Guds söner. 10. En af dem, Henoch, blef för sin fromhets skuld lefwande upptagen till himmelen, och 11. Methusalah, som bland alla menniskor uppnått den högsta ålder, lefde 969 år. (1 Mos. 4.)

5. Syndafloden. Guds löfte till Noach.

Då menniskorna begynte förökas på jorden, tillwexte äfwen ondskan. 2. Gud straffade dem likwäl icke strax, utan gaf dem 120 års tid till bättring. 3. Då de "icke läto Guds ande straffa sig" och icke bättrade sig, beslöt Gud att genom en stor wattenflod förgöra hela menniskoslägtet. 4. Noach och hans husfolk wille dock Gud skona, ty Noach war en rättfärdig man och hade funnit nåd för Gud. 5. Gud befallte

3. Hwarför fann Gud icke behag i Kains offer? 4. Hwarför war Abels offer Gudi behagligt? 5. Huru blef Kain häröfwer till sinnes, och huru uppförde han sig emot sin broder? 6. Hwaruti bestod Kains straff? 7. Hurudana woro Kains efterkommande? 8. Födde Eva flere söner? 9. Huru kallades Seths efterkommande? 10. Hwarför är Henoch märkwärdig? 11. Huru hög ålder uppnådde Methusalah?

5. Aftog eller tilltog ondskan när menniskornas antal ökades? 2. Huru lång bättringstid gaf Gud förrän han straffade dem? 3. Hwilket straff beslöt Gud att låta öfwergå de obotfärdiga? 4. Fanns ingen, som Gud

honom derföre att bygga en ark (ett fartyg) och deri införa ett par af alla de djur, som icke kunde lefwa i watten, jemte föda för sig och dem. 6. Sedan Noach gjort detta, gick han in i arken med sin hustru, sina tre söner Sem, Kam och Jafet samt deras tre hustrur, så att de tillsammans utgjorde åtta personer. 7. Då upphrusto alla djupets källor och himmelens fönster öppnade sig, och det regnade i fyratio dygn. 8. Allt det som en lefwande anda hade på det torra blef dödt. 9. Noach allena blef räddad och de som med honom woro i arken. 10. Derefter lät Gud regnet upphöra och ett wäder blåsa upp, så att wattnet förminskades. 11. Arken, som flutit omkring, stadnade nu på berget Ararat. 12. Noach utsände nu på olika tider en korp och tre dufwor, för att erfara, när jorden wore torr. 13. Då den sist utsända dufwan icke återkom, slöt han deraf, att wattnet nu hade torkat från jorden. 14. På Guds befallning utgick nu Noach jemte de sina och alla djuren från arken och frambar tackoffer för sin och deras räddning. 15. Detta behagade Gud, så att han wälsignade Noach och hans barn, och gaf regnbågen till tecken, att jorden aldrig mera genom en allmän wattenflod skulle förderfwas. (1 Moseb. 6—9.)

---

räddade från det allmänna förderfwet? 5. På hwad sätt skulle Noach kunna räddas? 6. Hwilka och huru många personer räddades jemte Noach? 7. På hwad sätt uppkom den wattenflod, med hwilken Gud hade hotat? 8. Hwad werkan hade denna flod? 9. Hwilka lefwo nu enligt Guds löfte räddade? 10. Hwad lät Gud inträffa, sedan ändamålet med floden war wunnet? 11. Hwar stadnade arken? 12. Huru undersökte Noach om jorden war torr? 13. Hwaraf slöt han att detta inträffat? 14. På hwad sätt wisade Noach sin glädje och tacksamhet för sin och de sinas räddning? 15. Hwilket löfte gaf Gud Noach och hans efterkommande?

6. Babels torn.

Efter floden förökades menniskorna åter på jorden och talade samma tungomål. 2. Af farhåga att förskingras och för att igenkänna sin hemort beslöto de att bygga en stad och ett torn, som skulle räcka upp till himmelen. 3. Detta företag mißhagade Herren, som wille att menniskorna skulle sprida sig och befolka jorden. 4. Då de icke afstodo derifrån, förbistrade Gud deras tungomål, så att den ena icke förstod hwad den andre sade, hwarföre de måste upphöra med byggandet. 5. Derefter kringspriddes menniskorna kring jorden. 6. Staden kallades sedan Babel, hwilket betyder "förbistring." (1 Mosеb. 11.)

7. Abraham och Loth. Sodom och Gomorrha.

Bland Sems efterkommande utwalde Gud åt sig en from man wid namn Abraham. 2. Han flyttade på Guds befallning jemte sitt husfolk och sin brorson Loth från Mesopotamien, der hans slägtingar dyrkade afgudar, till Kanaans land. 3. Derjemte fick han af Gud detta löfte: "I dig skola alla slägter på jorden wälsignade warda." 4. Detta innebar, att Jesus Christus, werldens frälsare, skulle födas af Abrahams efterkommande. 5. Tillika

6. Huru war förhållandet efter syndafloden? 2. Hwad företogo menniskorna för att hållas tillsammans och icke förskingras? 3. Hwarföre mißhagade detta företag Herren? 4. Hwad gjorde Gud för att förhindra deras förehafwande? 5. Hwad blef nu följden deraf? 6. Hwad kallades i anledning häraf staden?

7. Hwad företog Gud med en bland Sems efterkommande? 2. Hwarifrån och hwart samt hwarföre och med hwem fick han af Gud befallning att flytta? 3. Hwilket märkwärdigt löfte erhöll han? 4. Hwad betydde detta löfte? 5. Hwad war innehållet af det för-

gjorde Gud med Abraham ett förbund, "att han skulle wara Abrahams och hans efterkommandes Gud, och att Abrahams säd skulle blifwa talrik, som sanden i hafwet och få Kanaan till besittning." 6. Till bekräftelse på detta förbund stiftade Gud **omskärelsens sakrament.** 7. Men Abraham hade med sin hustru Sara inga barn, och emedan begge woro gamla, war föga hopp om att få några. 8. Likwäl trodde Abraham, att det löfte Gud gifwit honom och hans efterkommande, skulle gå i fullbordan. 9. **Denna tro blef honom räknad till rättfärdighet.** 10. Löftet uppfylldes ock, så att Sara födde en son, 11. hwilken kallades Isak. 12. Sara war då nittio och Abraham hundra år gammal.

13. Då Abrahams och Loths boskapshjordar ökades och icke mera funno bete på samma plats, uppstod ofta twist emellan begges herdar. 14. Då föreslog Abraham Loth, att de skulle skiljas som wänner och utwälja åt sig olika betesmarker. 15. Loth utwalde då åt sig österut trakten af städerna Sodom och Gomorrha. 16. Men innewånarne i dessa städer woro mycket ogudaktiga. 17. Gud befallte derföre genom twenne englar Loth, att jemte hu-

---

bund, som Gud gjorde med Abraham? 6. Hwad gjorde Gud till bekräftelse häraf? 7. Hade då Abraham med sin hustru Sara många barn? 8. Satte Abraham i alla fall tro till Guds löfte? 9. Hwad medförde denna Abrahams tro på sanfärdigheten af Guds nådelöfte? 10. På hwad sätt gick löftet i fullbordan? 11. Hwilket namn gaf Abraham sin son? 12. Huru gamla woro då Sara och Abraham?

13. Hwilken olägenhet uppkom deraf, att Abrahams och Loths hjordar betade på samma ställe? 14. Hwilket förslag gjorde Abraham då? 15. Hwart begaf sig då Loth? 16. Hurudana woro innewånarne i dessa städer?

stru och barn fly ifrån Sodom, der han bosatt sig. 18. Derpå lät Gud öfwer begge städerna regna eld och swafwel, så att de i grund förstördes. 19. Loths hustru, som twertemot Guds befallning under flykten såg tillbaka på staden, blef till straff för sin olydnad förwandlad till en saltstod. (1 Moseb. 12, 13, 17—19, 21.)

8. Abrahams pröfning genom Guds befallning att offra löftets son Isak.

Abraham trodde nu fast på uppfyllelsen af Guds löften, då han fått en son och genom honom kunde hoppas en talrik afkomma. 2. Men Gud wille pröfwa Abrahams tro och lydnad, och befallte honom derföre att offra sin son Isak. 3. Abrahams tro ställdes nu på ett hårdt prof, men lydig Guds befallning begaf han sig med Isak till ett berg i Moria land, som Gud utsett till offerplats. 4. Der byggde han ett altare, lade weden derpå och band sin son ofwanpå weden. 5. Men när Abraham höjde knifwen för att offra Isak, ropade Herrans engel till honom: "Kom icke din hand wid pilten, ty nu wet jag, att du fruktar Gud, efter du för min skuld icke skonat din egen son." 6. I stället för sin son offrade Abraham nu en wädur, som med sina horn fnärjt sig fast

17. Hwilken befallning fick Loth af Gud? 18. Hwad lät Gud derefter inträffa? 19. Hwad wederfors Loths hustru?

8. Hwarför hade Abraham nu lättare att tro på uppfyllelsen af Guds löfte? 2. På hwad sätt wille Gud pröfwa Abrahams tro och lydnad? 3. På hwad sätt förhöll sig Abraham i afseende å Guds befallning? 4. Hwad gjorde han på offerplatsen? 5. På hwad sätt hindrades Isaks offrande? 6. Hwad offrade Abraham i

i en buske. 7. Då wälsignade Gud Abraham och förnyade sitt löfte till honom: "I din säd skall allt folk på jorden wälsignadt warda, derföre att du min röst lydt hafwer." (1 Moseb. 22.)

9. Isaks giftermål.

Då Abraham blef gammal, önskade han före sin död se sin son Isak förenad med en god hustru. 2. På det Isak icke skulle taga någon af Kananiternas döttrar till äkta, sände Abraham sin äldsta tjenare Eleazar till Mesopotamien, för att inom Abrahams slägt söka åt Isak en maka. 3. Då Eleazar kom dit, stadnade han utanför staden Haran, wid en brunn, der qwinnorna från staden plägade hemta watten. 4. Der bad han, att Gud genom ett tecken wille utwisa, hwem han bestämt åt Isak till hustru. 5. I detsamma kom från staden Rebecka, dotter till Bethuel, som war beslägtad med Abraham. 6. Då han begärde af henne litet watten, gaf hon honom genast, och wattnade tillika alla hans kameler. 7. Denna tjenstaktighet war just det tecken, Eleazar hade begärt af Gud, och hwarpå han skulle igenkänna Isaks blifwande hustru. 8. Derföre skänkte Eleazar henne gyllene smycken. 9. Rebecka skyndade hem och wisade sina föräldrar de skänker, hon fått af den fremmande man-

---

stället för sin son? 7. Huru belönade nu Gud Abraham för hans tro och lydnad?

9. Hwad hade Abraham för en önskan på sin ålderdom? 2. Hwad gjorde Abraham för att få åt Isak en hustru af hans egen slägt? 3. Hwar stadnade Eleazar? 4. Hwarom bad han då Gud? 5. Hwad inträffade i detsamma? 6. Hwilken tjenst gjorde hon honom? 7. Hwad hade denna tjenstaktighet för en betydelse för Eleazar? 8. Hwad skänkte Eleazar åt Rebecka? 9. Hwart

nen. 10. Strax derefter kom Rebeckas broder Laban ut till Eleazar, och bjöd honom till herberge i sina föräldrars hus. 11. Då nu Eleazar frambar sitt ärende och begärde Rebecka till hustru åt Isak, swarade de: "Det är förordnadt af Herren, derföre kunna wi intet säga deremot." 12. Rebecka samtyckte äfwen gerna härtill och åtföljde Eleazar till Kanaan, hwareft Isak tog henne till hustru, och genom sin maka hugswalades öfwer sin moder, som nu war död. (1 Moseb. 24.)

10. Esau säljer sin förstfödslorätt. Guds löfte till Isak. Isak wälsignar sina söner.

Rebecka födde åt Isak twenne twillingsföner. 2. Den äldre hette Esau, den yngre Jakob. 3. Esau war luden öfwer kroppen, men Jakob war slät. 4. Esau blef en jägare och åkerman, Jakob en from herde och bodde i tjäll. 5. Isak hade Esau kär, ty han plägade äta af hans willebråd, men Rebecka älskade mera Jakob.

6. En dag, när Jakob höll på att tillreda mat, kom Esau trött hem från jagt och begärde äta af den wälling, som Jakob tillredde. 7. Jakob sade: "Sälj mig i dag din förstfödslorätt." 8. Esau swarade: "Se, jag måste ändå dö, hwad war-

---

begaf sig Rebecka nu? 10. Blef Eleazar nu länge lemnad ensam? 11. Hwad swar erhöll Eleazar, då han begärde Rebecka till hustru åt Isak? 12. Hwad skedde derefter?

10. Erhöll Isak barn? 2. Huru kallades de? 3. Woro bröderna på något sätt olika till kroppen? 4. Woro de äfwen olika till sitt lefnadssätt? 5. Åtnjöto begge bröderna på lika sätt sina föräldrars kärlek? 6. Hwad inträffade, när Esau en dag kom hem från jagt? 7. Hwad wille Jakob ha till betalning för sin wälling? 8. Med hwilka ord wisade Esau, huru ringa wärde han

der mig den förstfödslorätten nyttig." 9. Han sålde nu med en lättsinnig ed åt yngre brodren sin förstfödslorätt, och fick i stället grynwällingen.

10. Derefter syntes Herren för Isak och sade: "Jag skall wara med dig, och wälsigna dig, och stadfästa min ed, som jag din fader Abraham swurit hafwer, nemligen att **"igenom din säd skola alla folk på jorden wälsignade warda."**

11. Då Isak war gammal och hans ögon förmörkades, wille han före sin död wälsigna sina söner. 12. Han kallade sin son Esau och sade till honom: "Gack ut i marken och hemta mig willebråd och gör mig en mat, som jag gerna will hafwa den, på det min själ må wälsigna dig, förrän jag dör." 13. Men Rebecka, som hörde Isaks ord och önskade åt Jakob wälsignelsen, beslöt att genom list skaffa honom den. 14. Hon tillredde derföre två killingar och bad Jakob frambära dem och inbilla den blinde fadren, att han wore Esau. 15. Men Jakob fruktade att bliwa upptäckt, och som bedragare få förbannelse i stället för wälsignelse. 16. Modren sade: "Den förbannelsen ware öfwer mig", och Jakob gjorde som Rebecka sade. 17. För att listen lättare skulle lyckas, klädde Rebecka på Jakob Esaus kläder och lindade de slagtade killingarnas skinn kring hans hals och händer. 18. Fadren,

---

satte på sin förstfödslorätt? 9. Huru slutade handeln bröderna emellan?

10. Huru lyder det löfte, som Gud gifwit Abraham och nu upprepade åt Isak? 11. Hwad wille Isak göra före sin död? 12. Huru tilltalade då Isak sin son Esau? 13. Hwilken plan fattade Rebecka nu? 14. Hwad gjorde hon derföre? 15. Hwad fruktade Jakob? 16. På hwad sätt nedtystade Rebecka Jakobs fruktan, och gjorde han som hon wille? 17. För att bedrägeriet

som af röften mißtänkte, att det war Jakob, kände på hans händer och sade: "Röften är Jakobs, men händerna äro Esaus." 19. Derpå frågade han: "Är du min son Esau?" 20. Då Jakob härtill swarade: "ja, jag är det", åt Isak af maten, och gaf honom en herrlig wälsignelse. 21. När nu Esau strax derefter frambar sitt willebråd och begärde wälsignelsen, uppdagades bedrägeriet. 22. Isak, häröfwer öfwermåttan häpen, sade: "Din broder är kommen med list och hafwer borttagit din wälsignelse." 23. Då ropade Esau förbittrad: "Har du då endast en wälsignelse, wälsigna ock mig, min fader", och gret. 24. Den wälsignelse, Jakob fått, kunde icke tagas tillbaka. 25. Isak gaf derföre sin son Esau en ringare wälsignelse. 26. Esau blef häröfwer wred på Jakob, och sade: "Den tid warder snart kommande, att min fader får sorg, ty jag will dräpa min broder." (1 Moseb. 27.)

11. Jakobs wandring och dröm.

När Rebecka förnam denna hotelse, gaf hon Jakob det rådet, att fly undan Esaus wrede till hennes broder Laban, som bodde i Mesopotamien. 2. Ytterligare wälsignad af sin fader Isak, begaf sig Jakob på sin wandring dit. 3. Då han wid so-

skulle lyckas, hwad gjorde Rebecka? 18. Mißtänkte fadren något bedrägeri och hwad sade han? 19. Hwilken fråga gjorde Isak? 20. Huru lyckades denna bedrägliga plan? 21. Fick Isak weta werkliga förhållandet? 22. Huru blef Isak till mods, och hwad sade han, när listen blef upptäckt? 23. Huru blef Esau till mods, och hwad sade han? 24. Återtogs nu wälsignelsen från Jakob? 25. Fick Esau någon wälsignelse? 26. Huru blef Esau nu sinnad mot Jakob, och hwad sade han?

11. Hwilket råd gaf Rebecka åt Jakob? 2. War fadren nöjd med Jakobs beslut att lemna hemmet?

lens nedgång icke uppnått något herberge, måste han hwila ute på marken, och tog en sten till hufwudgärd. 4. Under natten såg Jakob i drömmen en stege, som räckte ifrån jorden till himmelen, och Guds englar stego derpå upp och neder. 5. Öfwerst stod Herren Gud, och sade: "Det landet, som du ligger uppå, skall jag gifwa dig och din säd, och **genom dig och din säd skola alla slägter på jorden wälsignade warda.**" 6. Då Jakob uppwaknade blef han förskräckt, och sade: "Detta måste wara ett heligt rum, ty här bor wisserligen Gud, och här är himmelens port." 7. Han kallade stället Bethel (Guds hus). 8. Derjemte gjorde han ett löfte, att om Gud wille föra honom med frid igen till hans fader, skulle han här bygga ett Guds hus och dertill gifwa tionde af sin egendom. (1 Mos. 27, 28.)

12. Jakobs giftermål och tjenst hos Laban.

När nu Jakob nalkades intill staden Haran, stadnade han wid en brunn, der herdarne plägade wattna sina hjordar, för att fråga efter Laban. 2. I detsamma kom till brunnen Labans yngre dotter, Rakel, för att wattna sin faders får. 3. Jakob hjelpte henne häruti, helsade henne wänligt, och sade, att han war hennes slägtinge, Isaks och Rebeckas son. 4. Då styn-

3. Hwilken beswärlighet wederfors Jakob på hans färd? 4. Hwad drömde Jakob om natten? 5. Hwem tyckte han stod öfwerst på stegen och hwad talade denne med honom? 6. Hwad sade Jakob, då han uppwaknade? 7. Huru kallade han stället, och hwad betyder det namn, han gaf? 8. Hwilket löfte gjorde Jakob derjemte?

12. Hwar och i hwilken affigt stadnade Jakob? 2. Med hwem fick han här göra bekantskap? 3. På hwad sätt gjorde Jakob sig bekant med Rakel? 4. Hwad gjorde

dade hon hem till fadren och berättade, att Jakob war kommen. 5. Laban skyndade ut, tog sin systerson i famn, och hade honom i sitt hus. 6. När Jakob en månad tjent hos Laban, sade Laban till honom: "Ändock du är min frände, skulle du fördenskull tjena mig för intet? Säg, hwad skall wara din lön?" 7. Jakob hade fattat kärlek till Rakel, och då han önskade att få henne till hustru, sade han: "Ja, jag will tjena dig i sju år för Rakel, din yngsta dotter." 8. Laban biföll hans begäran, och efter de sju årens förlopp hölls bröllopp. 9. Men Laban hade en äldre dotter, som hette Lea och war ful, då Rakel deremot war dägelig. 10. Nu bedrog Laban Jakob, och gaf honom Lea i stället för Rakel. 11. Då Jakob förebrådde honom detta, swarade han: "I wårt land brukar man icke bortgifta den äldre före den yngre." 12. Likwäl erbjöd han åt Jakob äfwen Rakel, om han förbunde sig att tjena i andra sju år. 13. Jakob war härmed nöjd, och fick nu äfwen Rakel till hustru. 14. Men Jakob hade Rakel kärare, än Lea. 15. Derföre lät Gud Lea blifwa fruktsam, men Rakel länge blifwa utan barn. 16. Deraf uppkom oenighet mellan systrarna, hwilket förorsakade Jakob många sorger. 17. Genom Labans bedrägeri

---

Rakel då? 5. Huru mottog Laban Jakob? 6. Hwad sade Laban till Jakob då denne tjenat honom en tid? 7. Hwilken lön betingade sig Jakob? 8. Samtyckte Laban hans begäran? 9. Hade Laban någon äldre dotter, och hurudan war hon? 10. Handlade Laban ärligt med Jakob? 11. Hwilken ursägt gjorde Laban på Jakobs förebråelse? 12. På hwilka wilkor kunde Jakob ändå få äfwen Rakel? 13. Fick Jakob äfwen Rakel? 14. Fortfor Jakob att mera älska Rakel? 15. Hwilken wälsignelse gaf Gud Lea framför Rakel? 16. Hwilka ledsamheter uppkommo deraf? 17. Blef Jakob på något

och hustrurnas twedrägt blef således Jakob straffad för sitt eget bedrägeri mot sin fader och broder. (1 Moseb. 29, 30.)

13. Jakobs hemresa och försoning med Esau.

Gud wälsignade Jakobs arbete, så att han hos Laban blef en rik man. 2. Laban förändrade nu af afund sitt hjerta emot honom. 3. Då sade Gud till Jakob: "Far åter in i dina fäders land och till dina fränder. Jag will wara med dig." 4. Jakob flydde nu från sin morbroder Laban i Mesopotamien till sin fader Isak i Kanaans land. 5. Laban, på tredje dagen underrättad om hans flykt, jagade efter och upphann Jakob. 6. Men Gud förbjöd Laban att tala till Jakob annat, än godt. 7. Derföre gjorde Laban och Jakob ett förbund att beständigt blifwa i wänskap med hwarandra. 8. När Jakob nu kom till sitt fädernesland, skickade han bud till Esau och lät säga: "Låt mig finna nåd för dina ögon." 9. Det återwändande budet berättade, att Esau kom emot Jakob med fyrahundrade män. 10. Häröfwer högeligen förskräckt begynte Jakob att innerligt bedja Gud om hjelp. 11. För att blidka sin broder, skickade han honom skänker af getter, får, kameler och åsnor. 12. Natten

---

sätt bestraffad för sitt eget bedrägeri mot sin fader och broder?

13. Hade Jakob framgång i sitt arbete hos Laban? 2. Hwad werkade på Laban Jakobs rikedom? 3. Hwilken befallning fick Jakob då af Gud? 4. Hwarifrån och hwart flydde nu Jakob? 5. Lät Laban Jakob gerna fara bort? 6. Tillät Gud Laban att återföra Jakob? 7. Skiljdes de då åt som fiender? 8. Hwilket budskap skickade Jakob till Esau? 9. Hwilken underrättelse erhöll Jakob nu? 10. Hwad gjorde Jakob i sin förskräckelse? 11. Huru sökte han att blidka sin broder? 12. Hwad

derefter brottades en man med honom, så att Jakobs höftsena förtwinade, hwaraf han blef halt hela sin lifstid. 13. Ehuru mannen icke gaf sig tillkänna, märkte Jakob wäl, att det war Gud. 14. När mannen wille aflägsna sig, sade Jakob derföre: "Jag släpper dig icke, med mindre du wälsignar mig." 15. Gud swarade: Du skall härefter heta Israel (Guds kämpe), ty du har kämpat med Gud och menniskor och fått öfwerhanden, och han wälsignade Jakob. 16. Då Jakob wid solens uppgång såg sin broder Esau komma emot sig med fyra hundra män, bugade han sig med hustrur, barn och tjenstefolk sju gånger till jorden. 17. Esau lopp emot honom, tog honom i famn och kyßte honom, och begge greto af glädje. 18. Jakob nödgade Esau att emottaga skänkerna, hwarefter de åtskiljdes. 19. Jakob byggde enligt sitt löfte ett altare åt Gud i Bethel, hwareft Gud uppenbarat sig för Jakob, när denne flydde för sin broders wrede. (1 Moseb. 30—33.)

14. Josef säljes af sina bröder.

Jakob eller Israel hade tolf söner: Ruben, Simeon, Lewi, Juda, Dan, Naftali, Gad, Asser, Isaskar, Sebulon, Josef och Benjamin. 2. Af dessa älskade Jakob mest Josef, emedan denne jemte Benjamin war född af hans älskade hustru Rakel. 3. Der-

---

hände Jakob följande natt? 13. Förstod Jakob hwem den mannen war? 14. Hwad sade Jakob till Gud? 15. Huru swarade Gud? 16. Huru ödmjukade sig Jakob för sin broder? 17. Huru bemötte Esau Jakob? 18. Wille Esau emottaga Jakobs skänker? 19. Ihågkom Jakob sitt löfte att bygga åt Gud ett hus?

14. Hwad hette Jakobs tolf söner? 2. Hwilken älskade Jakob mest, och hwarföre? 3. Hwad lät han der-

före lät han göra åt honom en wacker klädnad. 4. Deröfwer afundades bröderna Josef, och hatade honom derföre, att han uppenbarade för fadren, när de förehade någonting ondt. 5. Deßutom miß-hagade dem twenne drömmar, som Josef hade haft. 6. Först drömde han, att de bundo kärfwar på åkern, och att hans kärfwe reste sig upp, men deras kärfwar bugade sig för hans; sedan att solen, månen och elfwa stjernor bugade sig för honom. 7. Då detta blef sagdt åt hans fader, förebrådde han honom och sade: "Hwad är det för en dröm? Skall jag och din moder och dina bröder falla ned på jorden för dig?" 8. När Josefs bröder betade sin faders boskap i Sikem, bad Jakob Josef att gå och se efter bröderna och boskapen. 9. Bröderna, som sågo honom komma på afstånd, sade: "Se der kommer drömmaren, låt oß slå honom ihjäl!" 10. Men äldsta brodren Ruben sade: "Låt oß icke utgjuta blod, utan heldre kasta honom i den uttorkade brunnen!" 11. Detta råd, som Ruben gaf i affigt att rädda honom, wann bifall. 12. Så snart Josef framkom, afklädde de honom den wackra klädningen, och kastade honom i gropen. 13. Emellertid reste några köpmän der förbi, till hwilka de, på inrådan af Judas, sålde Josef för tjugu silfwerpenningar. 14. Derpå slagtade de en bock, doppade rocken i

före göra åt Josef? 4. Huru woro bröderna sinnade mot Josef? 5. Fick deras hat näring af något annat ännu? 6. Hwilka woro dessa drömmar? 7. Hwad tyckte fadren om dessa drömmar? 8. Hwilket uppdrag fick Josef af sin fader? 9. Hwad sade bröderna, när de sågo Josef komma? 10. Hwad sade då Ruben? 11. Antogs rådet? 12. Hwad gjorde de med Josef wid hans framkomst? 13. Blef nu Josef liggande i gropen, eller huru behandlade hans bröder honom? 14. Hwad före-

blodet, och sände den hem till fadren, föregifwande att de funnit den i öknen, och att ett wilddjur säkert uppslukat Josef. 15. Jakob igenkände rocken och ropade med smärta: "Jag warder med sorg nedfarande i grafwen till min son." 16. Emellertid förde köpmännen Josef till Egypten, och sålde honom till konungens hofmästare Potifar. (1 Moseb. 37.)

15. Josefs tjenst och fångenskap.

Då Potifar såg, att Josef war en from yngling, satte han honom öfwer hela sitt hus, 2. och all hans egendom wälsignades under Josefs wård. 3. Men Potifars hustru wille förföra honom till synd. 4. Josef undwek och afskydde den wälluftiga qwinnan och sade: "Hwi skulle jag så mycket ondt göra och synda mot min Gud?" 5. Då Josef en gång kom in i rummet och icke wißte, att hon war der allena, fattade hon i hans mantel och wille qwarhålla honom. 6. Josef lät då manteln blifwa i hennes hand och flydde ur huset. 7. Då hon icke lyckades förleda honom wille hon göra sig oskyldig och ropade på tjenstefolket, och föregaf falskeligen, att Josef welat förföra henne, men att han wid hennes rop flytt och i brådskan qwarlemnat manteln. 8. Samma falska beskyllning upprepade hon för sin man, då han

---

togo de med Josefs klädnad? 15. Huru utbrast Jakob då i sin smärta? 16. Huru gick det sedan med Josef?

15. Hwarför satte Potifar så stort förtroende till Josef? 2. War Josef en trogen förwaltare? 3. Hwad wille Potifars hustru? 4. Huru förhöll sig Josef wid hennes förföreläser? 5. Hwilket försök gjorde hon widare för att förleda honom? 6. Hwad gjorde Josef då? 7. Hwilken osanning diktade hon upp, för att inbilla tjenstefolket att hon war oskyldig? 8. Huru sökte hon att

hemkom. 9. Potifar, som trodde sin hustru, lät utan förhör kasta den oskyldige Josef i fängelse. 10. Ätwen här war Gud med Josef, så att fänguppsyningsmannen anförtrodde åt honom uppsigten öfwer de andra fångarne. (1 Moseb. 39.)

16. Josefs befrielse ur fängelset. Hans upphöjelse.

Under tiden föllo konungens Öfwerstemunskänk och Öfwerste-bagare i onåd, och insattes i samma fängelse som Josef. 2. Då Josef en morgon kom in i deras rum, fann han dem bedröfwade öfwer hwar sin dröm, som de haft. 3. Öfwerste-munskänken hade drömt, att han sett ett winträd med tre grenar och mogna drufwor, och att han pressat drufworna i konung Faraos bägare och gifwit den i hans hand. 4. Josef uttydde drömmen så, att munskänken efter tre dagar åter skulle blifwa insatt i sitt embete. 5. Derjemte bad Josef att han i sin wälgång skulle komma ihåg honom och utwerka hans befrielse. 6. Bagaren hade drömt, att han haft tre korgar på sitt hufwud, och i den öfwersta korgen allahanda bakad mat för Farao, och att fåglarna ätit ur korgen på hans hufwud. 7. Josef uttydde det så, att han skulle blifwa hängd och fåglarna äta hans kött. 8. Tre dagar derefter, då konungen

---

hos sin man förekomma misstankar? 9. På hwad sätt straffade den bedragne mannen den oskyldige Josef? 10. Fortfor Josef i denna olycka att wara lika from och hwad wann han derigenom?

16. Hwad hände emellertid wid konungens hof? 2. Fann Josef dem någongång wid förändrad sinnesstämning? 3. Hwad hade munskänken drömt? 4. Huru uttydde Josef denna dröm? 5. Hwilken önskan yttrade Josef tillika? 6. Hwad hade bagaren drömt? 7. Huru uttydde Josef hans dröm? 8. På hwad sätt wisade det

firade sin födelsedag, gick ock detta i fullbordan; ty Öfwerste-bagaren blef hängd, men Öfwerste-munskänken åter insatt i sitt embete. 9. Denne glömde likwäl att hos konungen begära Josefs frigifwande. 10. Twå år derefter hade också konungen twå drömmar. 11. Först tyckte han sig se ur floden uppstiga sju sköna och feta nöt, och segan sju andra nöt, magra och wanskapliga. De sju magra åto upp de sju feta, och förblefwo ändå lika magra och fula, som förut. 12. Derefter waknade han, men somnade åter och drömde, att sju fulla och tjocka ax wexte på en stjelk, och på en annan sju tunna och förwißnade ax. De sju tunna axen uppslukade de sju tjocka och fulla. 13. Då ingen af alla spåmän i Egypten kunde tyda drömmen, påminte sig Munskänken den fångne Josef och sade till konungen, att han i fängelset lärt känna en ebreisk man, som kunde uttyda drömmar. 14. Josef blef efterskickad, och sedan han af konungen fått weta drömmen, tydde han den så, att de sju feta nöten och fulla axen betydde sju fruktbärande år, som först skulle komma, och de sju magra nöten och tunna axen sju ofruktbara år, som derpå skulle följa. 15. Derjemte rådde han konungen, att utse en wis och förständig man, som under de goda åren skulle samla den öfwerflödiga säden och förwara den i särskilta förrådshus. 16. Detta be-

---

sig, att Josefs uttydning war rigtig? 9. Uppfyllde munskänken nu Josefs önskan? 10. Inträffade likwäl icke någon händelse, som påminte munskänken om hans löfte? 11. Hwilken war konungens första dröm? 12. Hurudan war den andra drömmen? 13. På hwad sätt gåfwo nu dessa drömmar anledning till Josefs befrielse? 14. Huru uttydde nu Josef konungens drömmar? 15. Hwilket råd gaf han deßutom konungen? 16. På hwad sätt wi-

hagade så mycket konungen, att han gjorde Josef till den högsta man näst sig sjelf, och satte honom öfwer hela Egypti land. 17. Till tecken af hans höga wärdighet, gaf han Josef sin egen ring, hängde en guldkedja omkring hans hals, klädde honom i hwita sidenkläder, lät honom åka i en kunglig wagn och utropa honom för landets fader. (1 Mosеb. 40, 41.)

17. Josefs bröders första resa till Egypten.

Enligt Josefs förutsägelse inträffade sju fruktbara år, under hwilka han lät uppsamla och förwara den öfwerflödiga säden. 2. Derpå följde sju misswertår, så att hungersnöd uppkom äfwen i Kanaan, der Jakob bodde. 3. Då denne hörde att i Egypten fanns säd, sände han sina söner dit, för att köpa deraf. 4. Men sin yngsta son Benjamin, lät Jakob icke fara med, af fruktan att något ondt kunde wederfaras denna hans numera mest älskade son. 5. Då de kommo inför Josef, föllo de ned på sitt ansigte, såsom man der i landet gjorde, när man helsade på höga herrar. 6. De kände honom icke, men Josef igenkände genast dem. 7. Då tänkte Josef på sin dröm, att hans bröder skulle buga sig för honom. 8. Likwäl gaf han sig icke strax tillkänna för dem, utan talade till

---

sade konungen, att Josefs råd behagade honom? 17. Huru lät han tillkännagifwa Josefs höga wärdighet?

17. Hwilken försigtighet iakttog nu Josef under de goda åren? 2. Hwad war följden af de derpå följande misswertåren? 3. Hwad gjorde Jakob för att anskaffa bröd? 4. Hwarför reste icke alla bröderna? 5. Huru wisade de sin wördnad för Josef? 6. Igenkände bröderna Josef och Josef dem? 7. Hwad tänkte Josef då på? 8. Sade han genast, att han war deras broder?

dem hårda ord, och lät fätta dem såsom spejare på tre dagar i fängelse. 9. De försäkrade då, att de woro redliga män och från början tolf bröder. 10. På Josefs fråga, hwar de andra två bröderna woro, swarade de: att den yngsta af dem war hemma hos fadren, och den andra icke mera i lifwet. 11. Josef förklarade, att han wille qwarhålla Simeon, men de andra skulle fara hem, för att hemta Benjamin. 12. Deraf wille han se, om de talade sanning, eller om de woro spejare, i hwilket fall de måste dö. 13. Då de detta hörde, sade de till hwarandra på sitt språk, som de trodde, att Josef icke förstod: "Detta hafwe wi förskyllat på wår broder Josef, nu warder hans blod på oß utkraft." 14. Josef wände sig bort ifrån dem, för att dölja sina tårar. 15. Simeon blef nu qwar, och de öfrige nio reste hem med den säd, de fått köpa. 16. Wid hemkomsten funno de öfwerst i säckarna de penningar, hwilka de utgifwit för säden, ty Josef hade låtit ditsätta dem. 17. Deröfwer blefwo både de och deras fader förskräckta, och Jakob sade bedröfwad: "J hafwen gjort mig barnlös, Josef är icke mera till, Simeon är icke mera till, Benjamin wiljen J taga ifrån mig, — det går allt öfwer mig!" (1 Moseb. 42.)

---

9. Huru sökte de urskulda sig? 10. Hwilket swar gåfwo de på Josefs fråga om de två andra bröderna? 11. Huru förfogade Josef då öfwer bröderna? 12. Hwad wille han derigenom utröna, och hwarmed hotade han dem, ifall de woro spejare? 13. Wisade bröderna nu någon ånger öfwer deras handlingssätt mot Josef? 14. Huru werkade detta på Josef? 15. Huru gick det nu med Simeon och de öfriga bröderna? 16. Hwad funno de wid sin hemkomst? 17. Hwad werkan hade denna upptäckt på bröderna och deras fader?

18. Josefs bröders andra resa till Egypten. Josef pröfwar dem och gifwer sig tillkänna för dem.

Då säden war förtärd, måste Jakob andra gången sända sina söner till Egypten. 2. Men då Josef strängt förbjudit dem, att wisa sig för hans ögon, utan att de medförde Benjamin, wågade de ej fara utan honom. 3. Juda åtog sig då att answara för Benjamins återförande, och nu fingo de medtaga honom, och afreste. 4. När de anländt till Egypten, wille de återlemna de penningar, som de funnit i säckarne. 5. Men föreståndaren för Josefs hus mottog dem icke, utan sade, att deras faders Gud tilläfwentyrs gifwit dem en skatt i deras säckar. 6. Josef bemötte dem nu wänligt, gret då han såg sin broder Benjamin, frågade om deras fader befann sig wäl, och lät dem äta wid sitt bord. 7. Wid bordet fingo de sin plats efter åldern, hwilket högeligen förundrade dem. 8. Innan de afreste, befallte Josef föreståndaren, att fylla deras säckar med säd, och lägga hwars och ens penningar öfwerst i hans säck, och deßutom Josefs silfwerbägare i Benjamins säck. 9. Då de nu afrest från staden, befallte Josef föreståndaren att fara efter dem och säga: "Hwi hafwen J lönt godt med ondt och bortta-

18. Hwad måste Jakob företaga, när säden war slut? 2. Hwarför woro Jakobs söner icke beredwilliga att resa? 3. Under hwilket wilkor fingo de medtaga Benjamin? 4. Hwilken war deras första angelägenhet wid ankomsten till Egypten? 5. Huru gick det då med penningarne? 6. På hwad sätt wisade Josef nu sin sinnesstämning mot bröderna? 7. Hwilken omständighet wäckte härwid deras förundran? 8. Hwilken befallning gaf Josef sin föreståndare före brödernas afresa? 9. Hwilken

git min herres silfwerbägare?" 10. J medwetande af sin oskuld, sade de: "Den hos hwilken bägaren finnes skall döden dö, och wi andra skola wara Josefs trälar." 11. Föreståndaren sökte och fann bägaren i Benjamins säck. 12. Häröfwer förskräckte återwände de till staden och föllo på sina ansigten för Josef. 13. Josef förebrådde dem deras otacksamhet, och sade: "Den, hos hwilken bägaren är funnen, skall blifwa min träl, men J, faren med frid hem till eder fader." 14. Juda, som åtagit sig att answara för Benjamins återförande, bad att i hans ställe få qwarstadna som Josefs träl. 15. "Ty", sade Juda, "om de återkomma utan Benjamin, skola de föra wår faders grå hår med sorg i grafwen." 16. Då kunde Josef icke längre dölja sig, utan sade under tårar: "Jag är Josef eder broder, lefwer min fader ännu?" 17. Af bestörtning kunde hans bröder ingenting swara. 18. Josef bad dem träda närmare och sade: "Jag är Josef, eder broder, som J hafwen sålt till Egypten, och nu tänken icke, att jag är wred, ty för eder wälfärds skuld hafwer Gud sändt mig hit före eder." 19. Han bad dem nu skynda hem och underrätta fadren, att Josef blifwit satt till en herre öfwer hela Egypti land. 20. Derpå skulle de oför-

befallning gaf Josef honom efter deras afresa? 10. Hwad swarade de härtill? 11. Hwad fann föreståndaren wid undersökningen? 12. Huru wisade bröderna sin bestörtning häröfwer? 13. Huru mottog Josef dem nu och hwad dom fällde han? 14. Hwad önskade Juda, för att kunna hålla sitt löfte till fadren? 15. Hwad förmådde honom till en sådan uppoffring? 16. När Josef nu märkte Juda's tänkesätt, hwad hade det för en werkan på honom? 17. Hwilken werkan hade nu åter Josefs ord på bröderna? 18. Huru tröstade han sina förskräckta bröder? 19. Hwad bad Josef sina bröder ytterligare? 20. Hwad önskade Josef att bröderna derefter

dröjligen återwända jemte fadren till Egypten, der de skulle blifwa rikligen försörjde, under de ännu återstående fem hungersåren. 21. Åt hwar och en af sina andra bröder skänkte han en högtidsklädning, men åt Benjamin gaf han fem sådana, och deßutom trehundra silfwerpenningar. 22. Och till sin gamle fader sände han åsnor lastade med säd, bröd och annan spis.

19. Jakob flyttar till Egypten. Hans och Josefs död.

Josefs bröder kommo hem till sin fader Jakob och förkunnade honom: "Din son Josef lefwer ännu, och är en herre öfwer hela Egypti land." Men han trodde dem icke. 2. När han likwäl såg wagnarna, som woro sände att hemta honom, kunde han icke längre twifla, utan utbrast: "Jag hafwer nog att min son Josef lefwer, jag will fara dit och se honom förrän jag dör." 3. Jakob flyttade nu till Egypten med allt sitt husfolk, som utgjorde sjuttiotwå själar. 4. Josef kom sin fader till mötes, och då han såg honom, föll han honom om halsen och gret af glädje. 5. Han erhöll af konungen den fruktbaraste nejden i Egypten, landet Gosen, till boningsort för sin fader och sina anförwandter. 6. Josef hämnades icke på sina bröder, twertom bewisade han dem godt, och sade blott: "I

---

skulle göra? 21. På hwad sätt wisade han sin kärlek till alla sina bröder? 22. Huru wisade han sin kärlek till sin fader?

19. Hwilken underrättelse medförde nu bröderna åt fadren? 2. När Jakob öfwertygades att Josef lefde, hwilka ord yttrade han då? 3. Hwilken förändring medförde detta i Jakobs och hans husfolks lif? 4. Huru blef Jakob emottagen af sin son? 5. Hwar fingo de sin boningsort? 6. Huru bemötte Josef sina bröder?

tänkten ondt emot mig, men Gud hafwer wändt det till godo." 7. Så lefde Jakob med sina söner i landet Gosen i sjutton år. 8. Då Jakob kände döden nalkas, lät han kalla Josef och dennes twå söner Efraim och Manasse. 9. Och han wälsignade dem och sade: "Gud som mig födt hafwer af min ungdom allt intill denna dag, han wälsigne dessa piltarne, att de må wara och förökas på jorden." 10. Sedan sade han: "Jag dör, och Gud skall föra eder åter in i edra fäders land." 11. När Jakob wälsignat enhwar af sina andra söner, afled han i hög ålder. 12. Enligt Jakobs önskan förde sönerna hans döda kropp till Kanaan och begrofwo honom der i hans fäders graf. 13. När äfwen derefter Josef war nära sitt slut, tog han af söna bröder en ed och sade: "När Gud warder eder sökande och förande utur detta landet in i det landet, som han hafwer swurit Abraham, Isak och Jakob, så fören mina ben hädan." 14. Derefter afsomnade han etthundratio år gammal. (1 Mosеb. 46—50.)

20. Den Egyptiska träldomen. Moses.

Efter Josefs död wexte Israeliterna i Egypten till ett stort antal. 2. Emellertid kom på thronen en ny konung, som icke kände Josef och de välgerningar, som han gjort landet. 3. Han begynte frukta, att de talrika Israeliterna kunde

7. Huru länge lefde Jakob i Gosen? 8. Hwad gjorde Jakob, när han war nära döden? 9. Huru wälsignade Jakob Josef och hans söner? 10. Hwilka profetiska ord yttrade Jakob sedan? 11. Jakob dog nu, sedan han gjort hwad? 12. Begrofs Jakob i Egypten? 13. Hwilken ed tog Josef före sin död af sina bröder? 14. Huru gammal war Josef wid sin död?

20. Huru gick det med Israeliterna efter Josefs död? 2. Visste den nya konungen något om Josef? 3. Hvil-

förena sig med landets fiender. 4. Derföre beslöt han att på ett eller annat sätt utrota dem. 5. Först pålade han dem tungt arbete och använde dem till att bygga nya städer. 6. Arbetsfogdarne fingo befallning att på allt sätt förtrycka och misshandla Israeliterna. 7. Men ju mera Israeliterna betungades, destomera förökades de. 8. Då befallte konungen sitt folk att kasta alla nyfödda israelitiska gossebarn i Nilfloden. 9. En man af Levi slägt, vid namn Amram, och hans hustru Jochebed af samma slägt hade redan en son Aron och en dotter Mirjam, då Jochebed åter födde en son, hvilken hon fördolde hemma i tre månader. 10. Då hon icke längre kunde hålla barnet doldt, lade hon det uti en kista af rör, som hon beströk med lera och beck och satte i vassen vid stranden af floden. 11. Då kom Faraos (konungens) dotter ned för att bada i elfven. 12. När hon fick se kistan i vassen, sände hon sin tjenarinna dit, för att upptaga densamma. 13. Och Faraos dotter ömkade sig öfver det gråtande barnet och sade: "Detta är ett af de Israelitiska barnen." 14. Men barnets syster, som vaktade i närheten, trädde fram och sade: "Vill du att jag går och kallar dig en Israelitisk qvinna, att hon uppammar åt dig barnet?" 15. Då Faraos dotter tillät detta, kallade barnets syster sin och

---

ken fruktan uppstod hos konungen? 4. Hvilket beslut fattade han derföre? 5. Huru försökte han först att vinna sitt ändamål? 6. Hvilken befallning gaf konungen sina arbetsfogdar? 7. Hvilken verkan hade detta förtryck? 8. På hvad sätt ville konungen nu utrota Israeliterna? 9. Då Amram och Jochebed fingo en son, huru sökte de att rädda honom från att kastas i elfven? 10. Huru sökte föräldrarne vidare att bibehålla barnet vid lif? 11. Hvad hände då? 12. Blef Faraos dotter varse kistan och hvad gjorde hon? 13. Var Faraos dotter känslolös för det stackars barnet? 14. Hvad erbjöd sig barnets syster att göra? 15. Hvad gjorde systern då?

barnets egen moder. 16. När qvinnan kom, sade Faraos dotter: "Tag detta barnet och amma mig det upp, och jag vill derför löna dig." 17. Då barnet vardt stort, öfverlemnade modren det åt Faraos dotter. 18. Hon emottog gossen såsom sin son och kallade honom Moses, hvilket betyder: "den ur vattnet upptagne." 19. Då Moses blef fullvuxen, fann han icke trefnad vid Faraos hof. 20. Han gick derföre ofta ut att besöka sina landsmän, Israels barn. 21. Då engång en Israelit blef slagen af en Egyptisk man, förtröt detta Moses så, att han slog Egyptiern ihjäl. 22. Af fruktan för Faraos vrede flydde han undan och begaf sig till en prest i Midian vid namn Jetro. 23. Här måste Moses vakta får, men erhöll sedermera prestens dotter Zipora till hustru. (2 Moseb. 1, 2.)

21. Moses erhåller af Gud befallning att befria Israels barn.

Då Moses nu vaktade sin svärfaders får vid berget Horeb, syntes honom Herrens engel i en brinnande buske. 2. Då Moses trädde närmare, talade Herren till honom: "Jag har sett mitt folks elände uti Egypten. Så gå nu, jag vill sända dig till Farao, att du skall föra mitt folk, Israels barn, utur Egypten och föra dem till deras fäders land." 3. Denna Guds befallning skulle Moses meddela såväl åt konungen som Is-

16. Hvad sade Faraos dotter till barnets moder? 17. Fick modren för alltid behålla sitt barn? 18. Huru emottog Faraos dotter barnet och huru kallade hon det? 19. Huru behagade det Moses att lefva vid konungens hof? 20. Hvad gjorde han derföre ofta? 21. Hvad hände engång när Moses besökte sina stamförvandter? 22. Hvilken påföljd hade detta brott? 23. Hurudan blef Moses sysselsättning här?

21. Hvilken syn hade Moses, då han engång vaktade fåren? 2. Hvad talade Herren till Moses? 3. Hvem borde

raels folk. 4. Moses invände, att folket icke skulle sätta tro till honom. 5. Gud gaf honom derföre förmåga att göra åtskilliga underverk, som skulle bevisa, att han var sänd af Gud. 6. Men Moses tvekade länge, och sade slutligen till Herren: "Min Herre, sänd hvem du vill." 7. Då vardt Herren mycket vred och sade: "Denna staf skall du taga i din hand, dermed du tecken göra skall." 8. Då Moses och hans broder Aron omtalade Herrans befallning, och gjorde underverken, trodde folket dem. 9. Farao deremot föraktade deras ord och tillät icke Israeliterna att utvandra, utan befallte tvertom arbetsfogdarne, att än mer betunga dem. 10. Då knotade folket, att Moses dragit öfver det ett ännu svårare förtryck. 11. När Moses då inför Herren klagade, att Israels barn icke ville lyssna till honom, sade Herren: 12. "*Jag vill förhärda Faraos hjerta, på det jag skall göra mina tecken och under många i Egypten.*" 13. Oaktad de under, hvilka Moses gjorde, kunde Farao dock icke förmås att låta Israeliterna uttåga. 14. Då lät Gud komma öfver Egypti land och folk allehanda plågor, på det de skulle förstå, att det var Guds vilja, att Israels barn skulle få tåga utur Egypten. 15. Farao lofvade väl vid hvarje ny plåga att låta Israeliterna uttåga, men återtog sitt löfte, såsnart plågan var förbi. 16. Så förhärdade Farao sitt hjerta, och förbjöd slutligen

Moses meddela denna befallning? 4. Hvad invände Moses? 5. Hvarmed utrustade Gud Moses då? 6. Var Moses nu benägen att lyda Herren? 7. Huru upptog Gud denna Mosis tvehogsenhet? 8. Hvarföre trodde Israeliterna Moses och Aron? 9. Hvilken verkan hade deras ord på Farao? 10. Huru förhöll sig folket härvid? 11. Hvad gjorde Moses då? 12. Hvilket svar gaf Herren på Moses klagan? 13. Hvad uträttade Moses med sina under? 14. Hvilka medel använde Gud, för att förmå Farao att släppa Israeliterna? 15. Huru uppförde sig Farao under och efter hvarje plåga? 16. Huru bemötte han Moses?

vid dödsstraff Moses att mera visa sig för hans ögon. 17. Från alla dessa plågor voro Israels barn befriade, så att Farao bort kunna se, att Gud var med dem. (2 Moseb. 3—11.)

22. Påskalammet. Israeliternas uttåg ur Egypten. Faraos undergång.

För att utföra sin vilja och förmå Farao till eftergift, lät Gud förkunna, att den svåraste plåga skulle drabba Egypti land. 2. Denna bestod deri, att Mordengeln vid midnattstid skulle döda allt förstfödt i hela landet. 3. Gud befallte, att hvarje husfader bland Israeliterna skulle tillreda en måltid, bestående af osyradt bröd och ett lam, hvilket han med sitt husfolk borde förtära, och att alla skulle vara resklädda med skor på fötterna och stafvar i händerna. 4. Med lammets blod skulle dörrträden i husen bestrykas, så att Mordengelen skulle gå de blodbestänkta husen förbi, på det intet förstfödt bland Israeliterna skulle dödas. 5. Vid midnattstid lät Herren nu allt förstfödt i hela Egypten dö, både bland Egyptierna sjelfve och deras boskap. 6. Icke ens Faraos egen äldste son blef skonad. 7. Farao kallade på Moses och Aron samma natt och sade till dem: "*Gören eder redo och faren ut ifrån mitt folk, I och Israels barn; gån åstad och tjenen Herren och välsignen mig med.*" 8. Så drogo Israels barn ut, sexhundratusen män, barnen oberäknade. 9. Mo-

17. Kunde Farao ögonskenligen se, ett Gud var med Israels barn?

22. Huru ville nu Gud söka att beveka Farao? 2. Hvaruti bestod denna? 3. Hvilken befallning gaf Gud folket? 4. Huru ville Gud att man skulle göra med lammets blod? 5. Gick Guds hotelse också i fullbordan. 6. Hade icke Gud anseende till personen, så att han skonade de förnäma? 7. Hvilken verkan hade detta på Farao? 8. Huru stort var de aftågande Israeliternas antal? 9. Gjorde Moses någonting, som utvisade, att han

ses underlät icke att medtaga Josefs ben. 10. Men så snart folket hade uttågat, ångrade sig Farao och sade: "Hvarför hafva vi släppt Israel, att de icke skola tjena oss?" 11. Han tog sin krigshär, sina höfvidsmän och stridsvagnar och jagade efter Israels barn, hvilka lägrat sig vid Röda hafvets strand. 12. Då Israels barn detta sågo, fruktade de, och sade till Moses: "Voro icke grafvar nog i Egypten, att du måste bortföra oss till att dö i öknen?" 13. Moses svarade: "Frukten eder intet, Herren varder stridande för eder." 14. På Guds befallning räckte Moses ut sin staf öfver hafvet, hvarvid vattnet delade sig och bildade en mur på båda sidor, så att Israels barn kunde gå torrskodda till motsatta stranden. 15. Då nu Egyptierna förföljde dem, befallte Gud åter Moses att sträcka ut sin staf öfver hafvet, hvarvid vattnet åter flöt tillsammans, så att Farao med all hans här, hans vagnar och resenärer fördränktes. 16. Så hjelpte Herren sitt folk ifrån de Egyptiers hand, och Israels barn låfsjöngo Gud, att Han var deras starkhet och salighet. (2 Moseb. 11—15.)

23. Israeliternas vandring genom öknen.

Gud fann det godt att icke ginaste vägen föra Israels barn till deras fäders land, Kanaan, utan lät dem vandra fyratio år omkring i öknen. 2. Derunder gick Herren framför dem om dagen i en molnstod och om natten i en eldstod, för att

---

kände den önskan, som Josef uttalat före sin död? 10. Var Farao nu nöjd, att Israeliterna fått uttåga? 11. Hvad företog han då? 12. I hvilken sinnesstämning råkade Israeliterna nu? 13. Hvad svarade Moses till deras knot? 14. Hvad inträffade, när Moses på Guds befallning uträckte sin staf öfver vattnet? 15. Huru gick det med de förföljande Egyptierna? 16. Huru visade Israeliterna sin tacksamhet för deras räddning?

23. Huru länge lät Gud Israels barn vandra, innan han förde dem till deras fäders land? 2. Huru visade

visa dem den väg, Han ville att de skulle vandra. 3. Gud befallte Moses att göra ett tält, som kunde flyttas, och som kallades *vittnesbördsens tabernakel,* hvarest gudstjensten skulle firas. 4. Under resan behöfde de icke sörja för mat eller dryck. 5. Hvarje morgon lät Gud regna Manna från himmelen, och vatten framströmmade från hälleberget, så snart Moses med sin staf slog derpå. 6. Det oaktadt knorrade Israels barn ofta mot Gud, voro upproriske mot Moses och ville af längtan efter de egyptiska köttgrytorna återvända till träldomens land. 7. Som straff förkunnade Herren dem då, att alla de gamla, som utgått ifrån Egypti land, skulle dö under vandringen i öknen och allenast deras barn inkomma i det förlofvade landet. 8. Detta var orsaken, hvarföre deras resa i öknen blef så långvarig. 9. Ingen af de äldre, inkom i det förlofvade landet, utom Josua och Kaleb, hvilka hade gjort det Gudi behagligt var. 10. Icke engång Moses och Aron fingo dit inkomma. 11. Gud visade likväl landet åt Moses från ett högt berg, som hette Nebo. 12. På detta berg dog äfven Moses, och blef der af Gud begrafven. 13. Hans efterträdare, Josua, införde Israels barn i Kanaans land. 14. Sedan Josua besegrat landets innevånare, delade han det i lotter och gaf en lott åt hvarje af Israels tolf slägter. (2, 4 och 5 Moseb.)

Gud dem vägen? 3. Hvad befallte Gud i afseende å gudstjenstens firande? 4. Behöfde de under resan sörja för sitt uppehälle? 5. På hvad sätt gaf Gud dem bröd och vatten? 6. Voro Israels barn belåtna med Guds ledning? 7. Hvilken straffdom förkunnade Gud öfver folket för deras motsträfvighet och olydnad? 8. Denna straffdom var anledning hvartill? 9. Kom således ingen af dem som utgått från Egypten till Kanaans land? 10. Fingo icke ens Moses och Aron dit inkomma? 11. Fick icke Moses ens se landet? 12. Hvar dog Moses och blef begrafven? 13. Hvem förde Israeliterna in i Kanaans land? 14. Huru delade Josua landet efter dess intagning?

24. Lagens utgifvande på Sinai berg. Israeliternas afguderi.

I tredje månaden efter det Israels barn uttågat utur Egypti land, kommo de till berget Sinai, der de lägrade sig. 2. Här befallte Gud Moses att låta folket helga och två sig, emedan Gud ville göra med dem ett förbund. 3. Gud lät genom Moses säga till folket: "*I hafven sett, hvad jag hafver gjort de Egyptier och huru jag hafver tagit eder till mig; om I nu hören min röst och hållen mitt förbund, så skolen i vara mitt egendomsfolk, I skolen vara ett presterligt konungarike och heligt folk.*" 4. Och allt folket svarade: "Allt det Herren sagt hafver vilja vi göra." 5. När nu Moses på tredje dagen härefter samlat allt Israels folk omkring berget, hvilket de vid dödsstraff icke fingo beträda, nedsteg Gud sjelf på berget i eld och rök, hvarvid berget bäfvade, och dunder och ljungeld och ljudet af en skarp basun förskräckte det nedanför stående folket. 6. Då talade Gud till folket och gaf dem sin heliga lag, de tio budorden. 7. Men folket förskräcktes och ville att Moses ensam skulle tala med Gud, och sedan förkunna dem, hvad Gud sagt. 8. Sedan kom Moses och förtäljde folket allt Herrans ord. 9. Derefter sade Herren till Moses: "Kom upp till mig, att jag gifver dig på stentaflor budorden, dem jag skrifvit hafver, hvilka du Israels barn lära skall." 10. Moses steg upp på berget till Herren i skyn, och blef

24. Hvad inträffade i tredje månaden efter Israeliternas utgång ur Egypten? 2. Hvilken befallning fick Moses här? 3. Huru talade Gud genom Moses till Israels barn? 4. Hvad svarade folket härtill? 5. Hvad skedde nu på tredje dagen, då Moses församlat folket nedanför berget? 6. Hvad förkunnade Gud folket nu? 7. Hvad önskade folket i sin förskräckelse? 8. Skedde det ock så? 9. Hvad sade Gud då till Moses? 10. Hvad gjorde

der i fyratio dagar och fyratio nätter. 11. Under denna tid gaf Gud åt Moses äfven hela den öfriga Israelitiska lagen, som rörde deras borgerliga lif och bruken vid deras gudstjenst. 12. Men då Moses dröjde länge på berget, samlade sig folket till Aron och sade: "Upp, gör oss gudar, som gå före oss, ty vi veta icke, hvad den mannen Moses vederfaret är, den oss fört hafver utur Egypti land." 13. Aron lät då förmå sig att af qvinnornas öronringar förfärdiga en gyllene kalf. 14. Och folket sade: "Detta är din Gud, Israel, som dig utur Egypti land fört hafver", och buro fram offer åt kalfven. 15. Då vredgades Gud, att folket så hastigt glömt hans välgerningar, affallit ifrån honom och dyrkade afgudar, så att han ville helt och hållet förgöra dem. 16. Men Moses bad Gud för folket och sade: "Ack Herre, hvi vill din vrede förgrymma sig öfver ditt folk, det du med stor makt och väldig hand utfört hafver utur Egypten? Hvi skulle de Egyptier säga: "Han hafver utfört dem till deras ofärd, på det han skulle dräpa dem i bergen? Vänd dig ifrån din vredes grymhet, tänk uppå dina tjenare Abraham, Isak och Jakob, åt hvilka du vid dig sjelf svurit hafver och sagt: "Jag skall föröka eder säd såsom stjernorna på himmelen." 17. På Moses förbön skonade Gud det affälliga folket. 18. Då gaf Gud åt Moses tvenne stentaflor, på hvilka han hade sjelf skrifvit de heliga budorden, att Moses skulle gifva dem åt folket. 19. Men

---

Moses? 11. Under denna tid gaf Gud dessutom åt Moses hvad? 12. Hvad företog sig Israels folk, medan Moses dröjde på berget? 13. Hvartill lät Aron då förmå sig? 14. Hvad gjorde då folket, när afguden var färdig? 15. Hvad blef följden af deras olydnad och afguderi? 16. Huru bad Moses för folket? 17. Hvilken verkan hade då Moses' förbön? 18. På hvad sätt gaf Gud nu sin lag åt folket? 19. Hvad hände när Moses kom

när Moses kom med taflorna i handen och såg folket dansa kring den gyllene kalfven, vardt han vred, så att han kastade ifrån sig taflorna och slog dem sönder. 20. Derpå lät Moses dräpa tretusen män till straff för deras afguderi. 21. Morgonen derpå gick Moses till Herren på berget, bad åter för folket, och erhöll nya stentaflor, på hvilka Gud ånyo skref sin lag. 22. Då Moses så länge stått inför Herren och talat med honom, sken hans ansigte, så att Israels barn icke kunde se på honom för hans ansigtes klarhets skuld. 23. Han hängde derföre ett täckelse för sitt ansigte, när han talade med Israels barn, och bjöd dem hålla allt det, som Herren hade sagt honom på Sinai berg. (2 Moseb. 19—34.)

25. Israels domare. Gideon.

Sedan Josua skiftat det intagna landet Kanaan emellan Israels tolf stammar, styrde han dem ända intill sin död. 2. Men efter hans tid uppvexte ett annat slägte, som icke kände Herren, ej heller hvad godt han gjort Israel. 3. Dess efterkommande afföllo från deras fäders Gud, och tillbådo närgränsande folkslags afgudar. 4. Då straffade Gud dem för deras affall, så att han gaf dem i deras fienders händer, hvilka hårdt plågade dem. 5. Men när nöden blef stor och Israel suckade till Herren, förbarmade han sig öfver dem och uppväckte bland dem visa och hjeltemodiga män, som kallades Domare, hvilka hjelpte dem utur

---

ned med stentaflorna? 20. Huru blefvo Israeliterna straffade af Moses? 21. Blefvo Israels barn då utan lagens taflor? 22. Hvilken verkan på Moses hade hans umgänge och samtal med Gud? 23. Hvad måste Moses derföre göra, när han talade med folket?

25. Hvem blef nu Israeliternas styresman? 2. Hurudant var det slägte, som uppstod efter Josuas tid? 3. På hvad sätt skiljde sig det yngre slägtet från de gamle? 4. Lemnade Gud sådant afguderi ostraffadt? 5. Lemnade

deras fienders hand. 6. De utmärktaste bland dessa domare voro Gideon, Simson och Samuel. 7. Då Israels barn åter en tid hade gjort det ondt var för Herren, gaf han dem i de Midianiters våld i sju år. 8. När nu Israel ropade till Herren, sände han en engel till en ung man vid namn Gideon af Manasse stam, med befallning att Gideon skulle frälsa sitt folk från dess fienders förtryck. 9. Gideon gick då och nedslog afguden Baals altare och nedhögg hans offerlund. 10. Då rustade sig Midianiterna till strids. 11. Gideon gick emot dem, åtföljd af blott trehundra män, med fältropet: "Herrens och Gideons svärd." 12. Fienderna blefvo drifna på flykten och deras furstar tillfångatagna. 13. I glädjen häröfver erbjödo Israels barn åt Gideon ärftlig konungamakt. 14. Men Gideon afböjde detta anbud och sade, att Gud allena skulle vara Israels Herre och konung. 15. Derefter var det fred i landet i fyratio år, så länge Gideon lefde. (Domareb. 1—8.)

26. Simson.

När Gideon var död, vände sig Israels barn åter till afgudar och kommo intet ihåg Herren, deras Gud, som dem frälsat hade. 2. Då gaf Herren dem i de Filisteers hand i fyratio år.

Gud dem likväl utan förbarmande i deras fienders hand? 6. Hvilka voro de förnämsta domare i Israel?

7. Huru straffade Gud Israeliterna, då de hade gjort det ondt var? 8. När och genom hvem befriade Gud Israel från fiendens förtryck? 9. Hvad gjorde Gideon då? 10. Tillåto Midianiterna detta ohämnadt ske? 11. Med hvilket fältrop gingo Gideon och hans män emot fienden? 12. Hur gick det med Midianiterna? 13. Hvad erbjödo Israeliterna Gideon som belöning? 14. Huru förhöll sig Gideon vid detta anbud? 15. Hurudant var tillståndet i Israel efter Midianiternas besegrande?

26. Huru förhöllo sig Israeliterna efter Gideons död? 2. Huru straffade Gud nu åter det affälliga Israel?

3. Efter denna tid förkunnade Gud en Israelitisk mans hustru, att hon skulle föda en son, som skulle afskiljas till Herrans tjenst och till tecken derpå bära oklippt hår, samt att han skulle komma att befria Israel från de Filisteers förtryck. 4. Qvinnan födde en son och kallade honom Simson, och Guds ande var med honom. 5. Gud begåfvade Simson med en ofantlig kroppsstyrka. 6. För att få anledning till tvist med Filisteerna, ville han gifta sig med en af de Filisteers döttrar. 7. Då han ville besöka sin trolofvade, mötte han ett ungt lejon, hvilket han slet i stycken ändock han intet hade i handen. 8. När han begaf sig till sitt bröllop, gick han förbi samma ställe och fann nu i den döda kroppen en bisvärm och honning. 9. I anledning häraf uppställde Simson för bröllopsgästerna följande gåta: "*Af frossaren utgick mat och sötma af den starke.*" 10. Om de inom sju dagar kunde uttyda denna gåta, skulle Simson gifva dem trettio högtidskläder, men om de ej kunde det, skulle de gifva honom lika mycket. 11. Då de förgäfves sökt att gissa gåtan, förmådde de Simsons unga hustru att locka uttydningen af honom och sedan säga den åt dem. 12. Sista dagen sade Filisteerna till Simson: "*Hvad är sötare, än honing och hvad är starkare, än lejonet.*" 13. Vredgad öfver detta bedrägeri gick Simson bort och slog trettio Filisteer, och gaf deras kläder

3. Hvad uppenbarade Gud då för en Israelitisk qvinna? 4. Huru kallade qvinnan den son som hon födde? 5. Hvarmed hade Gud på ett serdeles sätt utrustat Simson? 6. Hvad gjorde Simson för att få anledning till strid med Filisteerna? 7. Huru kom Simson i tillfälle att visa sin styrka? 8. När Simson åter gick förbi samma ställe, hvad fann han? 9. Hvilken tanke uppstod i anledning häraf hos Simson? 10. Hurudan öfverenskommelse gjorde de med hvarandra? 11. På hvad sätt fingo de reda på gåtan? 12. Sedan de nu fått reda på tydningen, sade de till Simson huru? 13. Huru skaffade sig Simson de

åt dem, som gissat gåtan. 14. Då Simson en annan gång gjort Filisteerna skada, hämnades de på honom dermed, att de uppbrände hans hustru och hennes fader. 15. Simson anföll sedan Filisteerna och slog med en åsnekindbåge tusen af dem. 16. Slutligen fattade Simson kärlek till en qvinna, vid namn Delila, hvilket blef orsak till hans olycka. 17. Den lättsinniga qvinnan lät af Filisteerna för penningar förmå sig att uppenbara för dem, hvari Simsons styrka bestod. 18. Efter många fåfänga försök lyckades hon med onda och goda ord att slutligen locka Simson att yppa, att, om hans långa hår afrakades, skulle styrkan vika ifrån honom. 19. När Simson engång somnade i hennes knä, lät hon afraka hans lockar, och Herren vek ifrån honom. 20. Då blefvo Filisteerna honom öfvermäktige, utstungo hans ögon och satte honom i kedjor att mala i fängelset. 21. När de Filisteer sedan åt sin afgud anställde en stor högtid, läto de hemta Simson från fängelset, att han skulle spela för dem, och ställde honom mellan tvenne pelare, på hvilka afgudahusets tak hvilade. 22. Med håret hade ock hans styrka vuxit, och Simson fattade i de begge pelarne och bröt dem sönder, så att huset ramlade, och i sitt fall dödade Simson och flere tusen Filisteer. 23. Vid sin död hade han varit domare i tjugu år. (Domareb. 13—16.)

---

utlofvade kläderna? 14. Huru hämnades Filisteerna, då Simson gjort dem skada? 15. Huru hämnades åter Simson i sin tur? 16. Hvarigenom föll slutligen Simson i olycka? 17. Hvartill lät Delila förleda sig? 18. Hvaruti bestod Simsons styrka? 19. Huru beröfvade Delila honom hans styrka? 20. Huru gick det nu med Simson, sedan Herren var viken ifrån honom? 21. Hemtades Simson aldrig ur fängelset? 22. Hvad gjorde Simson nu i Filisteernas afgudahus? 23. Huru länge var Simson domare?

27. Eli och Samuel.

Eli var öfversteprest och tillika domare i Israel, men försummade att hålla sina barn i tukt och Herrans förmaning. 2. Hans söner voro ogudaktiga och förledde Israels folk att synda emot Herran. 3. Likväl bestraffade han dem icke nog strängt, och det misshagade Herren. 4. Gud lät derföre säga Eli, att hans begge söner skulle dö på samma dag, och att prestadömet skulle gå ifrån Elis slägt. 5. När Gud ville låta sin hotelse gå i fullbordan, uppenbarade han det för Samuel, som bodde i Elis hus. 6. Denne hade af sin moder Hanna blifvit lemnad åt Eli, för att helgas åt Herren och uppfostras till hans tjenst. 7. Samuel lät icke Elis söner förleda sig till ogudaktighet, utan tjenade Herran troget, och var honom derföre behaglig. 8. När nu Eli märkte, att Samuel under natten haft en uppenbarelse af Gud, nödgade han Samuel att meddela hvad Herren hade sagt honom. 9. På Elis befallning sade Samuel nu Herrans ord: "*Jag skall uppväcka öfver Elis hus allt det jag sagt hafver, derföre att han visste, huru hans söner bedrefvo slem ting, och han hafver icke en gång sett illa på dem derföre.*" 10. Eli sade undergifvet: "*Han är Herren, han göre som honom godt synes.*" 11. Derefter hände, att Israel drog i strid med de Filisteer, och hären vardt förskingrad. 12. För att lifva härens mod hemtade Elis söner utur vittnesbördsens ta-

---

27. Hvaruti var öfverstepresten Eli försumlig? 2. Hurudana voro derföre hans söner? 3. Bestraffade icke Eli sina söner? 4. Hvad förkunnade Gud Eli till följd häraf? 5. Genom hvem meddelade Gud sitt beslut öfver Eli och hans hus? 6. Huru hade Samuel kommit i Elis hus? 7. Hurudan var då Samuel? 8. Hvad gjorde Eli, när han förnam att Gud hade talat med Samuel? 9. Hvad var det då som Gud hade sagt åt Samuel? 10. Hvad svarade Eli härtill? 11. Hvad inträffade derefter? 12. Hvad gjorde man för att lifva hären till mera mod?

bernakel förbundets ark, som var den heliga kista, hvari Guds lag förvarades. 13. Men snart kom till Eli ett bud, att hans söner stupat, att Israels barn voro slagne, och Guds ark borttagen. 14. Vid denna bedröfliga underrättelse föll den gamle Eli från stolen, der han satt, och blef död. 15. Eli hade varit domare i fyratio år, och var vid sin död åtta och nittio år gammal. 16. Efter Elis död blef Samuel domare, och då han derjemte var en stor profet, återförde han Israels barn till att dyrka sina fäders Gud. (1 Sam. 1—7.)

28. Saul blir konung öfver Israeliterna.

Då Samuel blef gammal, satte han sina söner till domare i Israel. 2. Men dessa vandrade icke i sin faders fotspår, utan voro girige, togo gåfvor och förvände rätten. 3. Då församlade sig de äldste i Israel, och bådo Samuel gifva dem en konung. 4. Samuel ville i början icke samtycka härtill, men på Guds tillstädjelse beslöt han ändtligen att göra folket till viljes. 5. På den tiden var en man, benämnd Saul, Kis son, dägelig och hufvudet längre, än allt folket, och honom borde Samuel enligt Guds befallning smörja till konung öfver Israel. 6. Då nu folket var församladt, för att välja en konung, föll också lotten på Saul. 7. Saul samlade derefter alla stridbara män i Israel och slog

---

13. Hurudan blef utgången af striden? 14. Huru mottog Eli denna underrättelse? 15. Huru länge var Eli domare och huru gammal vid sin död? 16. Hvad uträttade Samuel?

28. Hvad gjorde Samuel på sin ålderdom? 2. Hurudana voro dessa söner? 3. Då önskade de äldste i Israel hvad? 4. Hvad tyckte Samuel om en sådan önskan? 5. Hvem fick Samuel då befallning att smörja till konung? 6. Fick likväl folket rätt att välja sin konung? 7. Hurudan konung visade sig Saul vara?

i flere krig landets fiender. 8. Men Saul blef ohörsam Herrens bud, och tog byte af fienderna i stället för att enligt Guds befallning utrota dem och förstöra deras egendom. 9. Då Samuel förebrådde honom härföre, sökte Saul att ursägta sig dermed, att han hemburit åt Herren rika offer. 10. Samuel svarade på denna tomma ursägt: "*Lydnad är bättre än offer.*" 11. Efter nu Saul förkastat Herrans ord, förkastade också Herren Saul, så att han icke längre skulle vara konung i Israel. (1 Sam. 8—10, 13, 15.)

29. Davids utväljande till konung. Hans strid med Goliath.

Samuel sörjde öfver att Saul genom sin synd gjort sig ovärdig att vara Israels konung. 2. Herren tröstade Samuel och bad honom smörja till konung i Sauls ställe en af Bethlehemiten Isais söner, hvilken Herren dertill utsett. 3. Den yngste bland dessa, som hette David, hade Gud utvalt, och honom smorde nu Samuel på Guds befallning till konung. 4. Och Herrens ande kom öfver David från den dagen och allt sedan. 5. Men från Saul vek Herrens ande, och en ond ande qvalde honom. 6. Då rådde honom hans tjenare, att välja ut en man, som kunde spela harpa och förskingra konungens sorg. 7. Då David var skicklig på strängaspel, lät Saul kalla honom, och David spelade för Saul, och blef honom kär och utnämndes

8. Förblef han hörsam Guds bud? 9. Hvarmed ursägtade sig Saul för sin olydnad? 10. Lät Samuel denna ursägt gälla? 11. Hvilket straff öfvergick nu Saul för hans olydnad mot Gud?

29. Huru blef Samuel till mods, när han förnam att Saul icke längre fick vara konung? 2. Hvad gjorde Gud härvid? 3. Hvem var det, som Gud hade utvalt till konung? 4. Skedde någon förändring med David genom smörjelsen? 5. Skedde också någon förändring med Saul? 6. Hvilket råd gaf man Saul? 7. På hvem föll då ko-

till konungens vapendragare. 8. Filisteerna hade vid denna tid anfallit Israel, och Saul drog ut med Israels män och lägrade sig emot fienden. 9. Davids bröder gingo med ut i striden, men han sjelf gick under Sauls frånvaro hem till sin fader och vaktade hans boskap. 10. Under tiden sände hans fader honom till hären, för att höra åt, huru det stod till med bröderna. 11. När David kom till hären, hörde han att en jätte bland de Filisteer, som var öfver sex aln lång och hade en förfärlig vapenrustning, i fyratio dagar utmanat någon Israelit att våga sig i strid med honom. 12. Hvarje dag ropade han till Israels här: "*Väljen ut en af eder, som går hit neder till mig; slår han mig, så vilja vi vara edra tjenare, men öfvervinner jag honom, så skolen I vara våra tjenare.*" 13. Saul hade utlofvat rikedomar och sin dotter Merob åt den, som nedgjorde den väldige kämpen. 14. Då David hörde detta, fick han lust att kämpa med Goliath, ehuru hans bröder och Saul afstyrkte honom. 15. Men David sade: "*Herren, som hjelpte mig att döda lejonet och björnen, frelsar mig ock från denne Filisteen.*" 16. Då sade Saul: "*Gå åstad, Herren vare med dig.*" 17. Saul gaf honom sin egen vapenrustning, men David afklädde sig den, ty han var icke van dervid. 18. I stället tog han blott sin herdestaf och slungan i sin hand

---

nungens val? 8. Inträffade vid denna tid något som störde landets lugn? 9. Hvar vistades David under Sauls fälttåg? 10. Huru ville fadern skaffa sig underrättelse om sina söner i Sauls här? 11. Hvad fick David höra vid sin framkomst? 12. Huru lydde Goliaths utmaning? 13. Hvilken belöning utlofvade Saul åt den som skulle slå Goliath? 14. Hvilken lust uppstod härvid hos David? 15. Hvad yttrade David, när man ville afråda honom derifrån? 16. Och Saul sade? 17. Mottog han de vapen, Saul erbjöd honom? 18. Med hvilka vapen gick

och i sin väska några släta stenar. 19. Då nu Goliath såg David, föraktade han honom och sade: "Är jag då en hund, att du kommer emot mig med käppar? Kom hit, och jag skall gifva ditt kött åt fåglarne under himmelen." 20. Men David sade: "Du kommer emot mig med svärd, spjut och sköld; *men jag kommer emot dig i Herren Zebaoths namn, Israels härs Gud, den du försmädat hafver.*" 21. Derpå tog han en sten ur sin herdeväska, och slungade den i Goliaths panna, så att han föll till jorden, tog derpå Goliaths eget svärd och afhögg dermed hans hufvud. 22. När Filisteerna sågo detta, flydde de, och Israels barn förföljde dem och vunno en herrlig seger. 23. Men Davids hjeltebragd uppväckte Sauls afund, hvilken ännu mera ökades, när qvinnorna sjöngo: "Saul hafver slagit tusende, men David tiotusende." 24. Derför gaf han icke heller sin dotter Merob åt David, utan åt en annan. 25. Då Sauls andra dotter, Michal, fattat kärlek till David, lät Saul säga honom, att "om han kunde slå hundrade Filisteer, så skulle han få denna hans dotter till hustru." 26. Saul hoppades, att David skulle stupa i striden. 27. David gick bort med sina män, och slog tvåhundra Filisteer, då Saul måste uppfylla sitt löfte och gifva honom Michal till hustru. (1 Sam. 15—17.)

30. Saul förföljer David. Jonathans ädelmod. Sauls död.

Till följd af Davids segrar blef Saul ännu mera

---

han då emot kämpen? 19. Med hvilka ord mötte Goliath David? 20. Hvad svarade David? 21. På hvad sätt öfvervann han den väldige kämpen? 22. Hvad var följden af Goliaths död? 23. Hvilken syndig känsla uppstod nu hos Saul? 24. Höll Saul sitt åt David gifna löfte? 25. Under hvilket vilkor erbjöd han David sin andra dotter? 26. Hvilket syndigt hopp hyste Saul dervid? 27. Huru lyckades detta för David?

30. Hvilken verkan hade Davids segrar på Sauls

svårmodig, och misstänkte att David ville blifva konung. 2. Derföre talade han med sin son Jonathan och alla sina tjenare, att de skulle slå David ihjäl. 3. Men Jonathan hade David kär och talade godt för honom hos sin fader. 4. Saul lät dock icke försona sig, utan gjorde tvenne misslyckade försök att med sitt spjut genomborra David. 5. Slutligen ville Saul i Davids eget hus låta fängsla honom. 6. Men David lyckades genom sin hustrus fintlighet fly undan, och dolde sig på olika ställen. 7. När Saul nu begynte med sina män förfölja David, och engång inträdde uti en kula för att hvila, der David förut befann sig, rådde Davids män honom att slå Saul ihjäl. 8. Men David ville icke genom ett brott befria sig från sin förföljare, utan afskar blott en flik af Sauls mantel, och visade sedan denna flik åt Saul, för att gifva tillkänna, huru nära han varit honom och huru lätt han kunnat döda honom. 9. Då Saul såg detta, gret han bittert och ångrade sig. 10. Men då vid denna tid profeten Samuel dog, som hittills lyckats att någorlunda lägga band på Sauls våldsamhet, glömde Saul snart sin försoning med David och drog åter ut emot honom. 11. När David fick veta, hvar Saul hade sitt läger, gick han dit in, medan Saul med allt sitt krigsfolk sof. 12. Ehuru Davids män nu åter rådde honom att dräpa Saul, tog han endast hans spjut och vattenbägare, som stodo vid hans hufvudgärd, och gick ut ur lägret, utan att göra honom någon skada. 13. Om morgonen, då Saul uppvaknat, steg David upp på ett berg och visade för honom och hela hären, hvad han tagit, såsom bevis på, att han kunnat döda Saul, om han velat. 14. Då erkände Saul att han syndat och sade: "Väl-

---

lynne? 2. Hvad bad han sin son Jonathan och alla sina tjenare göra? 3. Var Jonathan benägen härtill? 4. Hade Jonathan framgång i sitt bemödande att tala väl för David hos Saul? 5. På hvad sätt visade Saul sin oförsonlighet? 6. Huru aflopp detta försök? 7. Hvartill rådde man David, då Saul förföljde honom? 8. Hvad gjorde David? 9. Hvilken verkan hade Davids ädelmod på Saul? 10. Hurudant blef förhållandet efter Samuels död? 11. Hvart begaf sig David då? 12. Hvad inträffade här? 13. Hvad gjorde David om morgonen? 14. Huru ver-

signad vare du min son David!" 15. Då derefter Saul råkade i krig med de Filisteer, anropade han först Herren om hjelp. 16. Men då Herren icke svarade honom, vände han sig till en spåqvinna. 17. Denna frammanade för Saul profeten Samuels ande, som förutsade att Israels barn skulle blifva slagna af de Filisteer och Sauls söner omkomma. 18. Israeliterna blefvo också slagna i striden och Saul sårad. 19. Då befallte han sin vapendragare, att sticka honom ihjäl, för att han icke lefvande skulle falla i fiendernas händer. 20. Då denne icke ville döda sin konung, störtade sig Saul på sitt eget svärd och dödade sålunda sig sjelf. 21. Saul hade då regerat i tjugo år. (1 Sam. 18, 19, 21, 24, 26.)

31. Davids regering. Hans synd.

Efter Sauls död blef David konung i Israel. 2. Han eröfrade af Jebuseerne Jerusalem och dess borg Zion, som han valde till sin bostad och kallade Davids stad. 3. Sjelf utförde han många krig och stridde med hjeltemod. 4. Och Herren var med honom, så att alla hans företag lyckades och hans rike blef stort och mäktigt. 5. I ett krig med Ammoniterna gick David likväl ej sjelf i striden, utan blef hemma, och sände sin härhöfvidsman Joab att förderfva dem. 6. Då hände sig, att David från taket af konungahuset såg en skön qvinna, vid namn Bathseba, bada sig. 7. David upptändes af begär att få denna qvinna till hustru. 8. Men Bathseba var gift med en af konungens krigare, som hette Uria. 9. Då sände David Uria med ett bref till Joab, och i brefvet stod: "Skicka Uria i striden, der hon aldrahårdast är, och vänden

---

kade detta förnyade ädelmod på Saul? 15. Hvem anropade då Saul först om hjelp? 16. Till hvem vände han sig, då Herren icke hörde honom? 17. Hvilken uppenbarelse erhöll han då? 18. Huru gick denna förutsägelse i fullbordan? 19. Hvilken befallning gaf han då sin vapendragare? 20. Hvad gjorde Saul, då vapendragaren ej fullgjorde hans vilja? 21. Han hade nu regerat i tjugo år.

31. Hvem blef Sauls efterträdare? 2. Hvar bosatte sig David? 3. Deltog David äfven som konung i striden? 4. Hurudan regent var David? 5. Huru gjorde han i kriget mot Ammoniterne? 6. Hvad hände sig då? 7. Hvilket begär uppstod då hos David? 8. Kunde då Bathseba gifta sig med David? 9. Hvad gjorde David

eder tillbaka ifrån honom, att han måtte varda slagen och dö." 10. Uria stupade också verkligen i striden, och David tog Bathseba till hustru. 11. Herren sände sedan profeten Nathan till David att förebrå honom hans brott och förkunna honom hans straff. 12. Då erkände David sin missgerning, och författade en af sina sju botpsalmer, den 51:sta psalmen i Psaltaren, som visar hans djupa ånger öfver hans begångna synd. (2 Sam. 5, 8, 11, 12.)

32. Absalom.

Den straffdom, som Herren genom Nathan låtit förkunna David, gick också i fullbordan. 2. Detta skedde genom en af hans många söner, den sköne men elake och vanartige Absalom. 3. Denne ville bemägtiga sig konungaväldet, medan ännu fadren lefde. 4. Han sökte derföre att beröfva konungen hans undersåters kärlek och förtroende och locka till sig deras hjertan. 5. För sitt syndiga förehafvande lyckades han tillochmed att vinna Davids vise rådgifvare, Akitofel. 6. Derpå begaf sig Absalom till Hebron, den fordna hufvudstaden i Israel, i afsigt att der låta utropa sig till konung. 7. För att dölja sin rätta afsigt, föregaf han för fadren, att han i Hebron ville offra åt Herren. 8. Vid underrättelsen om Absaloms uppror flydde David med sina trogna från Jerusalem, och bad Gud göra Akitofels rådslag till galenskap. 9. Emellertid kom Absalom med sin här till Jerusalem och sammankallade ett krigsråd, dervid den kloke Akitofel gaf det råd, att Absalom genast borde anfalla David, innan denne hunne förstärka sig med

---

derföre? 10. Fick David sin önskan uppfylld? 11. På hvad sätt gaf Gud tillkänna sitt misshag öfver denna missgerning? 12. Känna vi, huruvida David ångrade sin synd?

32. Var då Guds hotelse att straffa David en blott tom hotelse? 2. Genom hvem var det, som straffet kom öfver David? 3. Hvilken ond önskan uppstod hos Absalom? 4. Huru sökte han derföre att bedrifva saken? 5. Lyckades han att få några betydande män på sin sida? 6. Sedan han nu hade många vänner, hvad gjorde Absalom? 7. Huru dolde han sitt egentliga förehafvande för fadren? 8. Hvad måste David göra, när han hörde om Absaloms uppror? 9. Hvad företog Absalom emeller-

mycket krigsfolk. 10. Men den gamle Husai, som hemligen var Davids vän, sade att David var en stridsvan hjelte, och rådde Absalom, att icke våga någon drabbning, förrän han hunnit samla en tillräckligt stor här. 11. Absalom följde Husais råd. 12. Då nu Akitofel såg sitt råd förkastadt, gick han bort och hängde sig. 13. Sedan David genom Husais råd fått tid att samla krigsfolk, tågade han emot Absalom. 14. Då det nu kom till drabbning mellan fadrens och sonens anhängare, gick David icke sjelf i striden, emedan folket bad att han icke skulle utsätta sitt dyrbara lif för fara. 15. David åter bjöd sina härhöfvidsmän, att skona Absaloms lif. 16. Men i striden blef Absalom slagen och måste fly. 17. Under flykten red han under en stor ek och fastnade med sitt långa hår i ekens grenar, och hans mulåsna lopp undan honom, så att han blef hängande mellan jord och himmel. 18. Då härhöfvidsmannen Joab märkte detta, genomborrade han med spjut Absaloms hjerta. 19. När David fick höra detta, gret han af bedröfvelse och sade: "Min son Absalom, gifve Gud att jag hade dött före dig!" 20. Sedan blef David af sina män med stor fröjd förd tillbaka till Jerusalem. (2 Sam. 10, 14, 18.)

33. Davids folkräkning. Hans död.

Dawid war icke nöjd med den tillwext, som hans rike härtills wunnit, utan begynte att i sitt sinne hwälfwa stora eröfringsplaner. 2. Han wille derföre lära känna sina stridskrafter och lät räkna alla sina underfåter. 3. Härhöfwidsmannen Joab wille wäl förmå Dawid, att afstå derifrån, men konungen blef fast wid sitt beslut. 4.

---

tid? 10. Gafs af någon annan ett motsatt råd? 11. Hvems råd följde Absalom? 12. Hvad tyckte Akitofel om, att Absalom följde Husais råd. 13. Hvad vann David genom Husais råd? 14. Gick David sjelf med i striden mot Absalom? 15. Var David hätskt sinnad mot sin son? 16. Huru gick det nu med Absalom? 17. Hvilken olycka hände honom under flykten? 18. Uppfyllde härhöfvidsmannen Davids önskan att skona Absaloms lif? 19. Huru mottog David underrättelsen om sin upproriske sons död? 20. Slutet af detta uppror blef hurudant?

33. Huru war nu Dawid till sinnes och hwilka planer hade han? 2. Hwad företog han för detta ändamål? 3. Gjordes någon inwändning häremot? 4. Da-

Men sedan folket war räknadt, slog Dawids samwete honom och han ångrade det bitterligen. 5. Herren sände ock profeten Gad till Dawid, och lät säga honom: "Tregehanda straff sätter jag dig före, utwälj deraf ett. Will du att hård tid kommer i ditt land i sju år, eller att du i tre månader måste fly för dina fiender, eller att pestilentia blifwer i tre dagar i ditt land?" 6. Dawid sade: "Jag är i swår ångest, men låt mig falla i Herrens hand, ty hans barmhertighet är stor, jag will icke falla i menniskohand." 7. Då lät Herren komma pestsjukdom i tre dagar, så att sjuttiotusen män dogo, men Jerusalem och konungen sjelf blefwo skonade. 8. Då Dawid blef gammal, lät han enligt Guds wilja smörja sin son Salomo till sin efterträdare. 9. Wid sin död war Dawid sjuttio år gammal och hade regerat i fyratio år. (2 Sam. 24. 1 Konungab. 1, 2.)

34. Konung Salomo.

Då Salomo nu helt ung blef konung, syntes honom Herren i en dröm, och sade till honom: "Bed hwad jag skall gifwa dig." 2. Salomo bad då om ett lydaktigt hjerta, samt om förstånd och wishet att rätt kunna döma sitt folk. 3. Denna bön täcktes Gud wäl, så att han gaf Salomo ett wist och förståndigt hjerta, samt deßutom äfwen rikedom och ära. 4. Sin wishet fick Salomo också snart tillfälle att ådagalägga, då han måste döma emellan twenne twistande qwinnor. 5. Deßa bodde i samma rum, och den ena af dem hade i sömnen qwäft sitt barn. 6. Då tog hon om natten den andra qwinnans barn, och lade sitt eget döda barn i deß ställe. 7. Då de nu inför Salomo twistade om hwem af dem det lefwande barnet skulle tillhöra, sade Salomo: "Hemten mig hit ett swärd och huggen det lefwande barnet midt itu." 8. Då sade den ena qwinnan: "Ack, herre gif henne barnet lefwande, och dräp det icke." 9. Men den andra sade:

---

wid war wäl nöjd, sedan folket nu blifwit räknadt? 5. Huru gaf Herren tillkänna sitt mißbag öfwer Dawids högmod? 6. Hwilket straff walde Dawid då? 7. Hwad lät Herren då ske? 8. Hwem lät Dawid smörja till sin efterträdare? 9. Huru gammal war Dawid och huru länge hade han regerat, då han dog?

34. Hwilken tilldragelse inträffade med Salomo, då han nu blef konung? 2. Hwarom bad han då? 3. Uppfyllde också Gud hans bön? 4. Huru kom Salomo i tillfälle att wisa sin wishet? 5. Hwad hade då händt med dessa qwinnor? 6. Hwad gjorde då den qwinnan, som qwäft sitt barn? 7. Huru dömde då Salomo? 8. Hwad sade den ena qwinnan? 9.

"Det ware hwarken mitt eller ditt, låt skifta det." 10. Salomo swarade: "Gifwen åt den förra qwinnan barnet lefwande, hon är deß moder." 11. Salomo byggde åt Herren det praktfulla templet i Jerusalem. 12. Wid inwigningen af detta tempel, hwars uppförande warat i sju år, bad han inför den församlade menigheten, att Gud wille nådefullt höra alla de böner, som der till honom skulle frambäras. (1 Konungab. 3—10.)

35. Salomos affall och död. Israelitiska rikets delning.

Salomos wishet, rikedom och makt blef beryktad wida omkring, och han hade fred med alla sina granfolk. 2. Men han begynte att älska många utländska qwinnor, hwilka förledde honom att dyrka fremmande gudar. 3. Då wardt Herren wred på Salomo och sade: "Efter du icke hafwer hållit mitt förbund, så will jag taga riket ifrån dig och gifwa det åt din tjenare. Men i din tid will jag icke göra det, för din fader Dawids skuld, utan af din sons hand will jag rifwa det. Dock will jag gifwa en slägt åt din son, för min tjenare Dawids skuld." 4. Derefter dog Salomo wid sextio års ålder, sedan han regerat i fyratio år.

5. Hans son Rehabeam skulle nu bliſwa hans efterträdare. 6. Men emedan han icke enligt folkets önskningar wille nedsätta skattebördorna, utan bemötte deras billiga begäran med hårdhet och förakt, afföllo tio stammar ifrån honom, så att endast Juda och Benjamin bleſwo honom trogne. 7. De affallna stammarna walde Jerobeam till konung öfwer sig. 8. Derigenom uppkommo nu två konungariken: Juda rike och Israels rike. 9. Hufwudstaden i Juda rike förblef såsom förut Jerusalem. 10. I Israel war först Sichem, derefter Samaria rikets hufwudstad. (1 Konungab. 11, 12.)

Hwad sade åter den andra? 10. Hwad swarade Salomo härtill? 11. Hwilken byggnad uppförde Salomo? 12. Hwarom bad Salomo förnemligast wid templets inwigning?

35. Huru war Salomo känd i fremmande länder? 2. Hwilken förändring förſiggick med Salomo på äldre dagar? 3. Hwilket straff förkunnade honom Gud för hans affall? 4. Huru gammal war Salomo och huru länge hade han regerat när han dog?

5. Hwem skulle nu bli hans efterträdare? 6. Blef han det också öfwer hela folket? 7. Hwem walde de tio affallna stammarna till konung? 8. Huru många och hwilka riken uppkommo härigenom? 9. Hwilken stad war Juda rikes hufwudstad? 10. Hwilken i Israels rike?

36. Konung Achab. Profeten Elia och Baals prester.

Bland Israels konungar, hwilka alla woro ogudaktiga, utmärkte sig Achab mest genom gudlöshet. 2. Förledd af sin gemål Isebel dyrkade han afguden Baal och byggde åt honom ett tempel i Samaria. 3. Herren förkunnade då genom profeten Elia, att till straff för denna afgudadyrkan i tre och ett halft år hwarken regn eller dagg skulle falla på jorden. 4. Under denna swåra tid underhöll Herren profeten Elia på ett underbart sätt, först wid bäcken Cherit, der korpar förde till honom kött och bröd, sedan i Zarpath, hwareft en enka underhöll honom af sitt lilla matförråd, utan att detsamma förminskades. 5. Efter förloppet af denna tid trädde Elia på Guds befallning åter inför Achab, för att förmå honom till omwändelse, på det regn måtte falla på jorden. 6. För att öfwertyga konungen och folket, att Baal war en afgud, men Herren den sanne Guden, lät Elia framföra twenne oxar, af hwilka Baals prester skulle offra den ena åt deras afgud, och Elia den andra åt Herren. 7. Hwardera skulle åkalla sin Gud, och den Gud, som då swarade med eld af himmelen, skulle wara den sanne Guden. 8. Baals prester offrade sin oxe och ropade hela dagen öfwerljudt på sin Gud och ristade sig med knifwar, men der kom intet swar. 9. Då tillredde Elia sitt offer och öfwergjöt altaret med ymnigt watten, så att ingen skulle misstänka, att han hemligen satt eld derpå. 10. Derpå sade Elia: "Herre, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud, låt i dag kunnigt warda, att du är Gud i Israel och jag din tjenare." 11. Då föll straxt eld ned från himmelen och uppbrände både offret och altaret, och uppslekte wattnet rundtomkring. 12. Då folket såg detta, nedföll det på jorden och sade: "Herren är Gud, Herren är Gud." 13. Men Elia sade: "Tagen fatt på Baals profeter, att

---

36. Hurudana woro konungarna i Israel och hwem bland dem är anmärkningswärdast. 2. Hwilket inflytande utöfwade hans gemål på honom? 3. Hwilket straff lät Gud öfwergå landet för konungens afguderi skuld? 4. Hwem förde under denna tid för profeten Eliee underhåll? 5. Hwad gjorde Elia derefter på Guds befallning? 6. På hwad sätt wille Elia öfwertyga folket, hwem som wore den sanne Guden? 7. Om hwilket tecken öfwerenskommo de? 8. Huru afsopp förföket för Baals prester? 9. Då Baals prester fåfängt ropat på sin Gud, hwad gjorde då Elia? 10. Huru bad Elia? 11. Huru blef Eliee bön hörd af Gud? 12. Hwad gjorde folket då? 13. Hwad lät Elia folket då göra med Baals

icke en af dem undslipper." Och de togo fatt på dem och dräpte dem till ett antal af åttahundra och femtio. 14. Derefter blef himmelen öfwerdragen med moln och ett ymnigt regn föll öfwer hela landet. (1 Konungab. 16—18.)

37. Naboths wingård. Achabs och Isebels ändalykt.

Nära konung Achabs slott låg en wingård, som tillhörde en man, wid namn Naboth. 2. Af denna wingård wille Achab gerna komma i besittning, för att deraf bereda sig en lustgård. 3. Konungen erbjöd sig att köpa den för fulla wärdet eller gifwa honom en bättre wingård i stället. 4. Men Naboth wille icke sälja den, emedan den war honom kär såsom ett arf efter hans fader. 5. Häröfwer förtörnades konungen så att han lade sig till sängs och åt icke. 6. Hans gemål, drottning Isebel, ställde honom tillfreds genom löftet, att skaffa honom Naboths wingård. 7. För detta ändamål legde hon twenne falska wittnen, som anklagade Naboth för smädelse mot Gud och konungen. 8. På grund af denna falska angifwelse blef Naboth stenad till döds. 9. Då nu konungen bemäktigade sig Naboths wingård, sände Gud profeten Elia till Achab och lät säga honom: "Hundar skola slicka din blod på samma ställe, som de nu slicka Naboths, Herren skall ock utrota din manliga afföda ända till den ringaste." 10. Äfwen lät Gud förutsäga, att den brottsliga drottningen skulle uppätas af hundar utanför stadens murar. 11. Detta gick äfwen några år derefter i fullbordan, ty Achab jemte hans son stupade i krig, och då man twättade hans stridswagn, slickade hundarne hans blod. 12. Sjuttio prinsar af hans ätt blefwo dödade. 13. Isebel blef störtad ut genom ett fönster, och dels för-

---

præster? 14. Hwad inträffade, sedan folket låtit öfwertyga sig, att Herren war den sanne Guden?

37. På hwad sätt woro konung Achab och Naboth grannar? 2. Hwilken önskan hade Achab? 3. På hwad wilkor trodde han sig få den? 4. War Naboth benägen att uppfylla konungens önskan? 5. Huru behagade detta konungen? 6. Blef konungen icke på något sätt lugnad i sin wrede? 7. På hwad sätt wille hon winna sitt ändamål? 8. Hwad blef följden af denna falska anklagelse? 9. Hwad blef åter följden deraf, att konungen samtyckte till Naboths död och bemäktigade sig hans wingård? 10. Hwilken dom förkunnades öfwer drottningen? 11. På hwad sätt gick Guds hotelse mot Achab i fullbordan? 12. Huru gick det då med hans manliga afföda? 13. Hurudant blef Isebels öde?

trampad, dels uppäten af hundar. (1 Konungab. 21, 22; 2 Kon. 9.)

38. Elie upptagande till himmelen.

Herren hade stort wälbehag till profeten Elia för hans fromhets skuld, och då tiden nalkades, att han skulle dö, wille Gud på ett öfwernaturligt sätt taga honom upp till sig i himmelen. 2. Hans tjenare Elisa och flere profeter följde honom under hans sista wandring på jorden. 3. Då de kommit till floden Jordan, slog Elia wattnet med sin mantel, hwarefter wattnet delade sig, så att Elia och Elisa gingo torra öfwer floden. 4. Komne öfwer på andra sidan, sade Elia till sin tjenare: "Bed hwad jag skall göra dig, förrän jag warder ifrån dig tagen." 5. Elisa sade: "Komme din ande öfwer mig i dubbelt mått." 6. Elia swarade: "Du har bedit en swår ting; dock om du ser mig, när jag warder ifrån dig tagen, så blir din bön uppfylld, i annat fall icke." 7. Medan de så wandrade tillsamman, kom en brinnande wagn med brinnande hästar och förde Elia till himmelen. 8. Då Elisa nu såg Elie himmelsfärd, wiste han, att hans bön war hörd. Elie ande kom också i rikligt mått öfwer honom. (2 Konungab. 2.)

39. Profeten Elisa.

På återwägen från Jordan kom Elisa till Jericho. 2. Der gjorde han det osunda wattnet i brunnarne friskt och godt. 3. Under det han härifrån gick till Bethel, begabbade honom flere från staden utgångne gossar. 4. Elisa bannade dem i Herrens namn. 5. Strax kommo twenne björnar ur skogen, hwilka refwo två och fyratio af dessa wanartiga gossar till döds.

6. En annan gång hände, att en enka beklagade sig

---

38. På hwad sätt och hwarföre wille Gud utmärka Elia framför andra menniskor? 2. Hwilka följde Elia? 3. Hwilket underwerk gjorde Elia wid Jordan? 4. Hwad sade Elia till sin tjenare Elisa? 5. Huru bad då Elisa? 6. Hwad swarade Elia? 7. Hwad hände under det de wandrade tillsamman? 8. Hwad kunde Elisa nu sluta deraf, att han såg när Elia blef borttagen? 9. Blef nu Elise bön uppfylld?

39. Hwart begaf sig Elisa från Jordan? 2. Hwad gjorde han der? 3. Hwad hände widare? 4. I hwems namn bannade dem Elisa? 5. På hwad sätt blefwo de elaka ggssarne bestraffade?

6. Öfwer hwilken nöd beklagade sig en enka för Elisa?

för Elisa och sade: "Min man är död, och du wet, att han fruktade Gud; nu kommer den han skyldig war och will taga mina båda söner till trälar." 7. Elisa efterfrågade, hwad hon egde i sitt hus. 8. Qwinnan swarade, att hon icke hade annat, än en kruka olja. 9. Elisa bad henne då låna af alla grannqwinnor så många tomma kärl, hon kunde få. 10. Sedan skulle hon ifrån sin kruka gjuta olja i alla de tomma kärlen. 11. Hon gjorde så, och oljan upphörde ej att rinna, förrän alla kärl woro fyllda. 12. Då enkan berättade detta för profeten, sade han: "Sälj oljan och betala dem du skyldig är, men du och dina söner lefwer af det, som öfwer är."

13. Naaman, en mäktig härhöfwidsman hos konungen i Syrien, war behäftad med spetelska, som war en swår och wederstygglig sjukdom. 14. En israelitisk flicka, som war tjenstepiga hos Naamans hustru och kände profeten Elisas förmåga att göra underwerk, gaf det rådet, att Naaman borde begifwa sig till denne profet, för att af honom blifwa botad. 15. När Naaman nu enligt flickans råd besökte Elisa, lät denne säga honom, att om han badade sig sju gånger i Jordans flod, så skulle han blifwa fri från sin sjukdom. 16. Naaman tyckte att profetens råd war af föga betydelse, och att han lika gerna kunde bada sig i det klara wattnet i Syriens floder. 17. Men hans tjenare sade: "Min fader, om profeten hade sagt dig något dråpeligt, skulle du icke hafwa gjort det? Huru mycket mer, då han säger till dig: "Twå dig, så warder du ren!" Då twådde sig Naaman sju gånger i Jordan, och blef ren från sin spetelska. 18. Af tacksamhet wille han gifwa profeten skänker. 19. Men Elisa emottog ingenting? 20. Då förklarade Naaman att han icke wille dyrka andra gudar, än Israels Gud. 21. Men när han nu återwände hem, lopp Elisas tjenare Gehasi efter Naaman, för att erhålla något af de skänker, som E-

---

7. Hwilken fråga gjorde Elisa? 8. Hwad swarade qwinnan? 9. Hwad wille Elisa, att hon skulle göra? 10. Hwad skulle hon göra med de tomma kärlen? 11. Hwilket underwerk skedde, då hon gjöt olja från sin kruka? 12. Huru borde hon anwända det stora förråd af olja, som hon sålunda fick?

13. Hwad berättas här om Naaman? 14. Huru kom Naaman på den tanken, att uppsöka profeten Elisa? 15. Hwilken föreskrift gaf Elisa? 16. Hwad tyckte Naaman om Elisas råd? 17. Huru gick det med Naaman? 18. Hwad gjorde Naaman, sedan han blifwit ren? 19. Huru gjorde Elisa då? 20. Till hwilket beslut leddes Naaman genom denna wälgerning? 21. Hwad hände wid Naa-

lisa icke welat emottaga. 22. Gehasi föregaf falskeligen, att han war skickad af Elisa och behöll de gåfwor, som han erhöll af Naaman. 23. Elisa, som wisste Gehasis förehafwande, frågade honom, hwar han warit. 24. Gehasi swarade, att han icke warit borta. 25. Till straff för hans oärlighet och lögn lät profeten Naamans spetelska komma öfwer Gehasi så länge han lefde. (2 Konungab. 4, 5.)

40. Profeten Jona.

Herren befallte Profeten Jona gå till Assyriens hufwudstad Niniwe, och för deß ogudaktiga innewånare predika bättring, ty deras ondska war stor. 2. Men Profeten lydde icke Herrens befallning, utan steg ombord på ett skepp, för att fara till hafs och på detta sätt draga sig undan Guds befallning. 3. Då lät Gud ett häftigt wäder uppkomma på hafwet, så att man fruktade, att skeppet skulle brista i stycken. 4. När faran alltmer ökades, trodde skeppsfolket, att någon bland dem gjort något ondt, och att det fördenskuld gick dem så illa. 5. De sade derföre sinemellan: "Wi wilje kasta lott, att wi må förfara, för hwilkens skuld oß så illa går." 6. Då de kastade lott, föll lotten på Jona. 7. Och Jona bekände att han öfwerträdt Herrens befallning, och sade till dem: "Kasten mig i hafwet, så stillas det." 8. Skeppsfolket wille icke göra det, men då ingen annan räddning syntes möjlig, måste de slutligen kasta honom i sjön. 9. Genast upphörde stormen och hafwet blef lugnt. 10. Men Herren lät en stor fisk uppsluka Jona. 11. Och Jona war i fiskens buk i tre dagar och tre nätter. 12. Då bad Jona till Herren, och Herren lät fisken utspruta honom oskadd på land. 13. Derefter befallde Gud åter Jona, att gå till Niniwe och predika för folket. 14. Denna gång lydde Jona, och predikade enligt Guds befallning:

---

mans bortresa? 22. På hwad sätt sökte Gehasi att locka gåfwor åt sig? 23. Hwad gjorde Elisa, när Gehasi kom hem? 24. Hwad swarade Gehasi? 25. På hwad sätt straffades Gehasi?

40. Hwilken befallning gaf Herren Profeten Jona? 2. Huru hörsammade Profeten Guds befallning? 3. Hwad inträffade då? 4. När faran blef stor, hwad trodde skeppsfolket? 5. Hwilket förslag gjorde de derföre? 6. Hwem träffade lotten? 7. Hwad gjorde Jona då? 8. Huru förhöll sig skeppsfolket härwid? 9. Hwilken werkan hade Profetens utkastande i hafwet? 10. Hurn gick det då med Jona? 11. Hurn länge war Jona i fiskens buk? 12. Hwilket underwerk gjorde nu Gud med Jona? 13. Hwilken förnyad befallning fick Jona åter? 14.

"Efter fyratio dagar skall Niniwe förgås." 15. Men när folket det hörde, ropade de till Gud och omwände sig från sin onda wäg. 16. Då Herren såg deras ånger, afwände han det förkunnade straffet och skonade staden. 17. Men det förtröt Jona, att hans profetia icke gick i fullbordan, och att han således skulle anses för en falsk profet. 18. Medan han wäntade, hwilket öde skulle öfwergå staden, byggde han sig en hydda utanför densamma. 19. Der lät Herren en kurbits (ett träd) uppwexa, som skulle gifwa honom skugga i den brännande hettan. 20. Jona gladdes deröfwer, men snart lät Gud en mask skada kurbitsen, så att den förtorkades. 21. När nu solen stack Jona på hufwudet, så att han blef wanmäktig, önskade han sig döden. 22. Då sade Gud till honom: "Menar du att du ståligen wredgas, du jemrar dig öfwer kurbitsen, på hwilken du icke engång sjelf arbetat hafwer, och jag skulle ej jemra mig öfwer Niniwe, en så stor stad, deri finnas flere tusende innewånare, som ännu icke förstå att skilja höger från wenster, dertill ock mycket djur!" (Prof. Jona 1—4.)

41. Israels rikes undergång. Assyriska fångenskapen.

Israels barn fortforo att synda emot Herren, deras Gud, och wandrade efter hedningarnes seder. 2. När Herren genom sina profeter förmanade dem, att omwända sig från deras onda wägar, förhärdade de sig, och föraktade Herrans bud och det förbund, som han hade gjort med deras fäder. 3. Derföre blef Herren wred och lät ett swårt straff drabba dem. 4. Assyriska konungen Salmanassar anföll Israels konung Hosea med krig och belägrade hans hufwudstad Samaria i tre år. 5. Derefter intog Salmanassar staden och förde Israel bort i fångenskap till Assyrien år sjuhundra tjugutwå före Kristi födelse. 6. Sedan skickade Salmanassar från sitt land

---

Hwaruti bestod denna predikan? 15. Hwilken werkan hade denna predikan? 16. Huru behandlade Gud de botfärdiga Niniwiterne? 17. Jona war wäl glad deröfwer, att hans profetia icke gick i fullbordan? 18. Hwad gjorde Jona i afwaktan på stadens öde? 19. Hwad gjorde Gud till hans wederqwickelse? 20. Blef hans glädje öfwer kurbitsen långwarig? 21. Hwad inträffade nemligen? 22. Huru förebrådde Gud Jona hans uppförande?

41. Hurudana woro Israels barn? 2. Huru förhöllo de sig, när Herren lät förmana dem till bättring? 3. Hwad gjorde Gud då de framhärdade i sin synd? 4. På hwad sätt straffade Herren det affälliga Israel? 5. Efter tre års belägring inträffade hwad? 6. Hwad

hedningar att bo i städerna uti Samarien. 7. Dessa hedningar ingingo äktenskap med qwarblefna Israeliter och deras efterkommande kallades Samariter eller Samaritaner. (2 Konungab. 17—25.)

42. Juda rikes undergång. Babyloniska fångenskapen.

Oaktadt Herrens helgedom fanns i Jerusalem och ehuru Dawids efterkommande sutto på konungathronen derstädes, woro dock de flesta regenter äfwen i Juda rike ogudaktiga. 2. Folket följde regentens exempel och frambar offer åt hedniska afgudar. 3. Herren lät wäl genom profeter warna och förmana dem, att omwända sig, men det hjelpte icke. 4. Tid efter annan måste Herren derföre straffa dem genom anfall af tillgränsande folkslag, på det de måtte känna sina missgerningar och söka honom. 5. Wände de sig då till Herren, så befriade han dem från deras fienders förtryck. 6. Så hände engång att Salmanassars son Sanherib wille förstöra Juda rike och belägrade Jerusalem. 7. Men Hiskia, som då war konung i Juda, war en gudfruktig man, och Herren räddade honom och hans folk på ett underbart sätt. 8. Herrens engel slog nemligen på en natt etthundraättiofem tusen Assyrier. 9. Men efter Hiskia kommo åter ogudaktiga konungar på thronen, bland hwilka isynnerhet Manasse utmärkte sig genom sin grymhet. 10. Herren lät derföre Assyrierna besegra honom, och bortföra honom bunden i kedjor till Babel. 11. Då han nu ångrade sina brott och innerligt bad Gud, lät Herren honom återwända till Jerusalem. 12. Men när de följande konungarne åter woro afgudiska och Judarne föruktade de profeter, som Herren sändt för att warna dem, straffade Gud slutligen äfwen Juda rike. 13. Konungen i

---

gjorde Salmanassar derefter? 7. Hwartill föranledde denna inflyttning af hedningar?

42. Hurudant war förhållandet i Juda rike? 2. Hurudant war då sjelfwa folket? 3. Gjorde då Gud något för att föra dem till bättring? 4. Hwilka medel måste Gud anwända? 5. Deremot, hwad gjorde Herren, om de wände sig till honom? 6. Hwad berättas såsom bewis derpå? 7. Hwad war det, som gjorde, att Sanheribs företag icke hade framgång? 8. Hwaruti bestod detta underbara sätt? 9. Hurudana woro de efterföljande regenterne? 10. Huru straffade Gud Manasse derföre? 11. Hwilken wälgerning bewisade Gud Manasse, då han ångrade sig? 12. Huru war det under de följande regenterna? 13. Huru gick det då med detta rike?

Babylonien Nebukadnesar anföll och besegrade konungen i Juda Jojakim, som jemte sin son, konung Jojakin, och de förnämsta Judar blefwo fångna förda till Babel. 14. Några år derefter återkom Nebukadnesar, tillfångatog den sista konungen Zedekia, som sökte att lösslita sig från beroendet af Nebukadnesar, lät ihjälslå hans barn, och derefter utstinga hans ögon. 15. Templet, konungahuset och alla hus i Jerusalem upphrändes, och stadens murar nedbrötos, och konungen med allt folk fördes i fångenskap till Babylon, femhundraåttatioåtta år före Kristi födelse. 16. Den babyloniska fångenskapen warade i sjuttio år, 17. hwarefter Judarne af persiska konungen Cyrus fingo tillåtelse att återwända till sina fäders land. (2 Chrön. 33, 36.)

43. Job.

I landet Uz bodde en from och gudfruktig man wid namn Job. 2. Han hade sju söner, tre döttrar och mycken boskap. 3. Då en dag de heliga Guds englar kommo inför Herren, kom ock Satan med. 4. Då sade Gud till Satan: "Har du gifwit akt på min tjenare Job; ty han har icke sin like i hela landet, from och rättfärdig, gudfruktig och flyr det onda." 5. Satan swarade: att Job wäl war from, sålänge Gud lät honom bibehålla allt det goda, som han beskärt honom, men att han skulle banna Herren, om han beröswades allt hwad han egde. 6. Då sade Herren: "Se allt hwad han eger, ware i din hand, allenast honom sjelf skall du icke röra med din hand." 7. Strax derefter fick Job fyra sorgliga budskap. 8. Det första berättade, att Araber borttagit hans oxar och åsnor och ihjälslagit hans tjenare, det andra, att eld nedfallit från himmelen och förtärt hans får jemte de tjenare, som bewakade dem; det tredje, att Kaldeerne bortfört alla hans kameler och mördat deras wärdare; och det fjerde, att alla hans söner och döttrar, som sirade gästabud hos den äldste sonen, omkommit derigenom, att huset, i hwilket de woro, blifwit omkullkastadt af en storm. 9. Då

---

14. Huru gick det några år derefter med den sista Konungen Zedekia? 15. Hurudant blef då Jerusalems och folkets öde? 16. Huru länge woro de i denna fångenskap? 17. Blefwo Judarne alltid i Babylon?

43. Hwar bodde Job, och hurudan war han? 2. Hurudana woro hans husliga angelägenheter? 3. Hwad inträffade en gång inför Herren? 4. Hwad sade Gud till Satan? 5. Hwad swarade Satan? 6. Hwad sade då åter Herren? 7. Hwad hände kort derpå? 8. Hwaruti bestodo de fyra sorgebudskapen? 9. Huru mottog Job

slet Job sönder sina kläder (såsom seden fordom war, när man fick stor sorg), föll ned på jorden, tillbad Gud och sade: **"Naken är jag kommen från min moders lif, naken skall jag åter fara dit; Herren gaf och Herren tog, wälsignadt ware Herrens namn!"** 10. När Satan åter jemte englarna kom inför Gud, sade Satan, att Job wisserligen ännu stod fast i sin fromhet, men om Gud wille tillåta honom att skada Jobs kropp, så skulle det snart wara ute med hans gudsfruktan, så att han tillochmed skulla banna Herren. 11. Då sade Gud till Satan: "Se han ware i din hand, dock skona hans lif." 12. Då slog Satan Job med onda sår ifrån hans fotablad ända upp till hjessan. 13. Han led dock allt med undergifwenhet och förtröstan till Gud. 14. Då hans oförståndiga hustru smädade honom och menade, att Job nu icke hade någon nytta af sin gudsfruktan, sade han till henne: "Du talar såsom en af de dåraktiga qwinnor tala; hafwe wi fått godt af Gud, skulle wi icke ock af honom mottaga det onda?" 15. Wid ett besök af några wänner, som woro komne i afsigt att trösta honom, men derwid orätt tolkade Guds wägar, lät dock Job förleda sig till en stor synd, i det han under sina swåra plågor förbannade den dag, på hwilken han blifwit född till werlden. 16. Derjemte ansåg han sig alldeles oskyldig till sina lidanden och klandrade Guds rådslag. 17. Då talade Herren Gud sjelf till Job och sade: **"Ho är här, som klandrar mitt råd med ord utan kännedom? Hwarest war du, då jag grundade jorden; säg det, om du hafwer så djup insigt. Eller räcker ditt förstånd så widt, som jorden är bred? Lät höra, om du wet allt hwad i henne finnes."** 18. Sålunda wisade Gud för Job hans ringhet samt sin egen wishet och makt. 19. Då förödmjukade sig Job, erkände att han syndat och således förtjent straff samt wisade en uppriktig ånger. 20. Derefter gaf Gud åt Job dubbelt så mycket, som han förut egt. 21. Job

---

dessa underrättelser? 10. Hwad hände derefter? 11. Hwad sade Gud då till Satan? 12. Hwad gjorde Satan då? 13. Huru fördrog Job allt detta lidande? 14. Huru bemötte han sin oförståndiga hustrus smädelse? 15. Var dock Job alla dessa lidanden utan allt knot? 16. Hwad tänkte deßutom Job om sina lidanden och Guds rådslag? 17. Hwad sade då Herren Gud till Job? 18. Hwad wisade Gud Job genom dessa ord? 19. Hwilken werkan hade Herrens tal på Job? 20. Hwilken wälgerning bewisade Gud sedan Job? 21.

lefde lycklig och nöjd ännu hundrade och fyratio år, och såg barn och barnabarn intill fjerde led. (Jobs Bok.)

44. Tobias.

Tobias, en gudfruktig man, hade jemte de öfrige innewånarne i Israels rike blifwit af konung Salmanassar bortförd i fångenskap till Assyrien. 2. Sin son, som äfwen hette Tobias, lärde han från ungdomen att frukta Gud och fly det onda. 3. Gud lät den gamla Tobias åtnjuta konungens ynnest, så att han hade sin fullkomliga frihet. 4. Men wid Salmanassars död, kom hans son Sanherib på thronen, och han hatade Israeliterna, förföljde dem, och lät döda många af dem. 5. Tobias sökte alltid att trösta de sörjande, spisade de hungriga och klädde de nakna bland sina olyckliga landsmän. 6. Han måste derföre fly för konungens wrede, men efter Sanheribs död återwände han, för att stöta de egodelar, han förwärfwat. 7. På sin ålderdom blef Tobias blind, men bar med tålamod sin olycka. 8. Slutligen önskade han att få dö, och bad Gud om en salig hädanfärd. 9. När han nu trodde sin bön wara hörd, gaf han sin son nyttiga och wisa lärdomar. 10. Bland annat sade han: "Käre son! hedra din moder i alla dina lifsdagar; haf "Gud för ögonen och i hjertat alltid och wakta dig att "samtycka till någon synd eller göra emot Guds bud. "Hwar du kan, hjelp de fattiga. Har du mycket, så gif "rikligen, har du litet, så gif dock af det lilla med godt "hjerta. Högfärd låt ej råda i ditt hjerta eller i dina "ord, förty han är en begynnelse till allt förderf. Hwad "du icke will att man gör dig, det gör du icke heller mot "någon annan. Sök alltid råd hos de wisa, och tacka "Gud alltid, och bed, att han dig regerar och att du i "allt, hwad du företager, följer hans ord." 11. Derjemte bad han sin son fara till staden Rages i Medien, för att af en der bosatt man, som hette Gabel, återfor-

---

Huru länge och i hwilka förhållanden lefde Job efter denna tilldragelse?

44. Hurudan war Tobias och hwilka lefnadswexlingar hade han erfarit? 2. Huru uppfostrade han sin son? 3. Hwilken förmån hade han framför andra fångne? 4. Huru förändrade sig förhållandet wid Salmanassars död? 5. Huru uppförde sig Tobias under denna swåra tid? 6. Huru gick det honom derföre? 7. Hwilken olycka träffade honom på hans ålderdom? 8. Hwilken önskan hade han slutligen? 9. Hwad gjorde han, då han trodde sig nalkas döden? 10. Bland andra lärdomar gaf han sin son hwilka? 11. Hwilket uppdrag gaf han deß-

dra tio pund silfwer, som denne fått till låns af Tobias. 12. Som den unge Tobias icke kände wägen, gick han för att söka sig en reskamrat. 13. Snart fann han äfwen en ung man, som war willig att beledsaga honom. 14. Denne man war en Herrens engel, som Gud utsändt att wara hans beledsagare, ehuru ingen wiste, att det war en engel, ty engelen hade antagit menniskogestalt. 15. Då de nu under resan kommo till en flod, gick Tobias att twå sina fötter. 16. Då närmade sig en stor fisk, som tycktes wilja uppsluka honom. 17. Men engelen sade, att Tobias skulle taga fisken i gälen och draga honom upp, hwilket ock Tobias gjorde. 18. Sedan bad engeln honom taga fiskens galla, lefwer och hjerta, emedan de woro goda läkemedel. 19. Då de widare kommo till en stad, gaf engelen Tobias det rådet att han skulle gästa hos en anförwandt, som hette Raguel och taga hans dotter Sara till hustru. 20. Men Tobias inwände, att han hört, det Sara förut warit sju gånger gift, men att en ond ande strax dräpt alla hennes män, hwarföre han fruktade, att det kunde gå äfwen honom på samma sätt. 21. Men engelen swarade, att alla hennes förra män warit henne owärdiga och att Sara war af Gud bestärd åt Tobias till hustru. 22. Då Raguel mottagit de ankomma gästerna, frågade han, hwarifrån de woro, och de swarade, att de woro bland de fångna i Niniwe. 23. Då Raguel det hörde, frågade han, om de kände Tobias, hans frände. 24. Och engelen swarade: "Den Tobias, efter hwilken du frågar, är denne unge mans fader." 25. Då föll Raguel Tobias om halsen, kyste honom och sade: "O min käre son, wälsignad ware du, ty du är en rätt from mans son." 26. Derpå begärde Tobias, att få hans dotter till hustru. 27. Raguel blef häröfwer högligen förskräckt, emedan han fruktade, att samma öde skulle drabba Tobias, som de föregående friarne. 28. Men engelen sade: "frukta icke att

---

utom sin son? 12. Hwad företog han för att kunna fullborda sin faders uppdrag? 13. Huru lyckades han häri? 14. Hwem war denne man? 15. Hwad gjorde den unge Tobias, då han och engeln kommo till en flod? 16. Hwad hände då? 17. Hwad bad engeln Tobias göra? 18. Hwilket råd gaf engeln åt Tobias? 19. Hwilket råd gaf han honom widare? 20. Hwad inwände Tobias häremot? 21. Hwad swarade engelen härtill? 22. Hwilket samtal egde rum emellan Raguel och de inkomna? 23. Hwad frågade Raguel widare? 24. Hwad fick han för swar derpå? 25. Hwad gjorde Raguel, när han fick höra detta? 26. Hwilken begäran framställde Tobias nu? 27. Huru upptog Raguel hans anhållan? 28.

gifwa din dotter åt honom, ty hon är honom bestärd till hustru, emedan han fruktar Gud." 29. Då lade Raguel sin dotters hand i Tobie hand och wälsignade dem. 30. Och Tobias firade sitt bröllopp med Sara under bön och gudsfruktan. 31. Och då intet ondt wederfors Tobias, tackade Raguel Gud, och gaf åt Tobias hälften af sina egodelar, samt gjorde en förordning, att efter hans död äfwen den andra hälften skulle tillfalla honom. 32. Under det Tobias wistades hos Raguel, hade emellertid engelen begifwit sig till det närbelägna Rages och erhållit, hwad Tobias hade att fordra af Gabel. 33. När nu Tobias för sitt bröllopps skuld dröjde länge borta, blefwo hans föräldrar oroliga öfwer honom. 34. Då han ändteligen kom hem, kyßte de honom och greto af glädje. 35. Sedan de bedit och tackat Gud, tog sonen af fiskens galla och smorde dermed sin faders ögon. 36. Derigenom återfick han sin syn, och alla prisade Gud. 37. Några dagar efter Tobias kom hans hustru jemte egodelarna, och Tobias omtalade för sina föräldrar allt hwad som händt honom och allt det goda, som hans ledsagare gjort honom. 38. Af tacksamhet erbjödo de som belöning åt engelen hälften af allt det, som Tobias fått med sin hustru Sara. 39. Men engelen emottog ingenting, utan sade: "Låfwer och tacker Gud, att han bewisat eder en sådan nåd." 40. Då han detta sagt, förswann han, och de sågo honom icke mer. 41. Efter denna händelse lefde den gamle Tobias ännu fyratiotwå år och fick se sina barnabarn. 42. Kort före sin död bad han sin son och sina barnabarn, att de skulle flytta bort ifrån Niniwe, emedan han förutsåg, att staden för innewånarnes synders skuld snart skulle blifwa förstörd. 43. Tobias afsomnade hundrade och twå år gammal, och hans son jemte hela hans slägt flyttade bort från Niniwe. 44. Och de förde allt frangent en helig wandel,

---

Hwarmed tröstade engelen Raguel? 29. Hwad gjorde Raguel då? 30. Huru firade de sitt bröllopp? 31. Då nu intet ondt hände Tobias, hwad gjorde Raguel? 32. Huru gick det då med den fordran, som Tobias hade hos Gabel? 33. Huru blefwo föräldrarne till mods, då Tobias dröjde så länge? 34. Huru förhöllo sig föräldrarna wid hans hemkomst? 35. Hwilket bruk gjorde sonen Tobias af det, som han tagit från fisken? 36. Med hwilken werkan? 37. Hwad inträffade derefter? 38. Hwilken belöning erbjödo de åt engelen? 39. Huru upptog engelen detta anbud? 40. Hwad stedde derefter? 41. Hur länge lefde Tobias ännu? 42. Före sin död gaf han sina efterkommande hwilket råd? 43. Huru gammal war Tobias wid sin död? 44. Följde de den gamle Tobie råd, warningar och föredöme?

så att de woro behaglige både för Gud och menniſkor. (Tobie Bok).

45. Profeten Daniel.

Bland de Israeliter, som fördes i fångenſkap till Aſſyrien, war äfwen profeten Daniel. 2. Gud begäfwade honom med många kunſkaper och iſynnerhet med förmågan att kunna utthyda drömmar. 3. Det hände en gång, att konung Nebukadneſar habe en dröm, hwaraf han mycket oroades. 4. Han lät derföre kalla till ſig alla ſpåmän och drömthydare. 5. Men för att weta, om han kunde lita på deras utthydning, befallte han dem, att förſt berätta för honom den dröm, han haft. 6. Häröfwer blefwo ſpåmännerne högeligen förſkräckta, och ſwarade, att ingen menniſka på jorden kunde ſäga hwad en annan drömt. 7. Då Daniel fick höra derom, bad han att Gud måtte för honom uppenbara drömmen och deß betydelſe. 8. Hans bön blef hörd och Daniel meddelade konungen ſåwäl drömmen ſom utthydningen deraf. 9. Då föll konungen ned på ſitt anſigte, tillbad och ſade: "Wisſerligen är eder Gud en Gud öfwer alla Gudar, ſom förmår uppenbara hwad fördoldt är." 10. Dereſter upphöjde konungen Daniel till högſta ära, gaf honom dyrbara ſtänker, och ſatte honom öfwer alla wiſe i Babel. 11. Gud lät Daniel finna nåd äfwen inför de konungar, ſom efter Nebukadneſar kommo till regeringen. 12. I ſynnerhet habe han ſtor ynneſt hos konung Darius. 13. Detta förtröt de andra höfdingarne, ſå att de ſökte att hämnas på Daniel. 14. Derföre öfwertalade de konungen, att låta utgå ett ſträngt påbud, att på trettio dagar ingen ſkulle få bedja något af någon Gud eller menniſka, utom af konungen allena, och att den, ſom bröt häremot, ſkulle kaſtas i en lejonkula. 15. Men Daniel lydde icke denna befallning, utan föll ned på ſitt knä tre gånger om da-

---

45. Hwem war Daniel? 2. Med hwilka gåfwor utruſtade Gud Daniel? 3. Hwad inträffade wid denna tid med konung Nebukadneſar? 4. Hwad gjorde han då? 5. Hwad gjorde han för att få weta, om han kunde lita på ſina ſpåmäns utthydning? 6. Huru blefwo ſpåmännen härwid till mods och hwad ſwarade de? 7. Hwad gjorde deremot Daniel? 8. Hwad war följden af Daniels bön? 9. Hwad gjorde konungen, då han hörde, att Daniel wiſſte, hwad han drömt? 10. Huru belönade konungen Daniel? 11. Huru blef Daniel aktad af de följande regenterne? 12. Hos hwem ſtod han i ſynnerhet i ſtor ynneſt? 13. Hwad tyckte de andra höfwidsmännen derom? 14. Hwad gjorde de nu för att kunna hämnas? 15. Huru förhöll ſig Daniel i afſeende å detta

gen, bad, läfwade och tackade Gud, såsom han alltid förut gjort. 16. Då hans afundsmän funno honom bedjande, anklagade de honom hos konungen. 17. Ehuru konungen blef bedröfwad för Daniels skuld, måste han likwäl till följd af sitt påbud låta kasta honom i lejonkulan. 18. Då Daniel kastades i kulan, sade konungen: "Den Gud, som du ständigt tjenar, frälse dig!" 19. Konungen war dock så bekymrad för Daniel, att han på hela natten icke kunde sofwa. 20. Följande morgon skyndade konungen till lejonkulan och ropade med sorgsen röst: "Daniel, du lefwande Guds tjenare, har ock din Gud förmått frälsa dig från lejonen?" 21. Daniel swarade: "Min Gud har sändt sin engel, som tillslutit lejonens mun, att de icke gjort mig någon skada." 22. Glad lät konungen taga Daniel bort från kulan, men de män, som anklagat honom, lät han jemte deras hustrur och barn kasta i samma kula. 23. Dessa hunno knappt till botten af kulan, förrän lejonen sönderslet dem. 24. Derefter lät konungen utgå ett påbud, att hwar man skulle läfwa och frukta Daniels Gud, **"ty han är den lefwande Gud, som blifwer ewinnerlig, och hans rike är oförgängligt, och hans herradöme hafwer ingen ände. Han är en frälsare och nödhjelpare, och han gör tecken och under både i himmelen och på jorden."**

46. Tre män i en brinnande ugn.

Under Judarnes fångenskap i Babylonien lät konung Nebukadnesar uppresa ett stort gyllene beläte på en skön plan. När det skulle inwigas, lät han genom en härold utropa att alla innewånare af alla tungomål skulle falla ner och tillbedja det. 2. Den som icke lydde denna befallning, skulle kastas i en brinnande ugn. 3. Bland de fångna Judarne woro tre män, Sadrach, Mesach och Abednego, hwilka konungen låtit underwisa i de Kaldeers lärdom och åt hwilka han anförtrott uppsigten öfwer hela

---

besynnerliga förbud? 16. Fick Daniel oförtrodt dyrka sin Gud? 17. Hwad gjorde konungen då? 18. Hwad sade konungen till Daniel, då han kastades i lejonkulan? 19. Deltog konungen i Daniels öde? 20. Huru wisade han sitt deltagande och bekymmer? 21. Hwad swarade Daniel? 22. Hwad gjorde konungen då? 23. Woro lejonen lika milda emot dem? 24. Hwilken befallning utfärdade konungen sedan till sitt folk?

46. Hwad gjorde Nebukadnesar under Judarnes fångenskap i Babylonien? 2. Hwilket straff förestod den, som icke lydde denna befallning? 3. Känner du några

Babel. 4. När nu tecken gafs att alla skulle tillbedja belätet, hade dessa tre Judar icke gjort det. 5. Konungen kallade dem till sig och befallte dem att tillbedja belätet, men de sade, att de icke wille tillbedja ett beläte, utan den sanne Guden allena. 6. Häröfwer blef konungen wred och sade: "Låt se, hwilken den Gud är, som kan taga eder utur mina händer;" och lät elda ugnen sju gånger hetare, än förut. 7. De swarade: "Wår Gud den wi dyrke, kan wäl hjelpa oß utur den brinnande ugnen och frälsa oß utur din hand, o konung! Och om han det också icke göra will, så wet ändock, att wi icke wörda dina Gudar eller tillbedja det gyllene belätet." 8. Då soldaterna på konungens befallning kastade de tre männen i elden, war ugnen så het, att soldaterna nedföllo döde af hettan. 9. Men de tre männen gingo oskadde omkring, och Herrens engel afwände lågan ifrån dem. 10. De sjöngo tillochmed en lofsång till Guds ära midt i lågorna. 11. När konungen såg detta, blef han förwånad och sade: "Lofwad ware Gud, som utsändt sin engel och hjelpt sina tjenare, som på honom trodde", och lät taga dem ut ur ugnen. 12. Då woro icke ens deras hår swedde eller deras kläder skadade. 13. Derefter lät konungen utgå ett påbud, att "ingen skulle få smäda Sadrachs, Mesachs och Abednegos Gud, **emedan det icke är någon annan Gud, som så hjelpa kan, som denne.**" (Daniel 3.)

47. Återkomsten från fångenskapen. Esra. Nehemia. De sista profeterna.

Omkring sjuttio år efter Judarnes bortförande i fångenskap, blef Babylon eröfrad af persiska konungen Cyrus, som i bibeln kallas Kores. 2. Herren Gud uppwäckte då Cyri anda, så att han uppmanade Israeliterna, att återwända till deras fädernesland och uppbygga Herrens, deras Guds, tempel. 3. Då bröto de upp, till

---

bland de fångna Judarne? 4. Funnos några, som wägrade att tillbedja belätet? 5. Hwilken påföljd hade denna ohörsamhet mot konungens befallning? 6. Hwad gjorde konungen då? 7. Hwad swarade de? 8. Hwad inträffade till följd af hettan? 9. Så mycket mer uppbrändes wäl genast de tre män, som kastades in uti ugnen? 10. Wisade de tillochmed i elden mod att dyrka sin Gud? 11. Hwilken werkan hade detta på konungen? 12. I hurudant tillstånd kommo de ut? 13. Hwad gjorde konungen då?

47. Hwad inträffade omkring sjuttio år efter det Judarne blifwit bortförde till Babylon? 2. Hwad gjorde Herren Gud då? 3. Huru stort antal följde uppmanin-

ett antal af fyratiotwåtusen, förutom tjenare och tjenarinnor (femhundratrettiosex är f. Kr.). 4. Kort efter ankomsten till Jerusalem lades grunden till ett nytt tempel. 5. Cyrus återgaf äfwen de dyrbara tempelkärl, som Nebukadnesar tagit från det förra templet.

6. När Samaritanerne hörde, att de hemkomne Israeliterna återbyggde ett tempel åt Herren deras Gud, kommo de till de förnämsta bland folket och sade: "Wi wilja bygga med eder, ty wi söka efter Gud, liksom I." 7. Men Judarne tillåto dem icke att deltaga i tempelbyggnaden. 8. Deröfwer blefwo Samariterna förbittrade och hindrade i lång tid templets uppförande. 9. Detta förorsakade Judarne mycken bedröfwelse. 10. Men derunder tröstades de af profeterne Haggai och Zacharia, som styrkte dem med Herrens ord. 11. Tjugu år efter deras hemkomst blef dock tempelbyggnaden fullbordad och inwigdes med mycken glädje. 12. Samariterne byggde sig då ett eget tempel på berget Garizim nära Sichem i Samarien.

13. Efter någon tid ankommo allt flere Judar, anförde af Esra, som war en skriftlärd man, och åter upprättade gudstjensten samt lärde folket Herrens lag. 14. Och några år sednare erhöll Nehemia, som war en högt uppsatt tjensteman hos konungen i Persien, tillåtelse att med de ännu qwarblefwa Judarne begifwa sig hem och återuppbygga Jerusalems nedbrutna murar samt ordna statens styrelse. 15. Samaritanerne och andra närboende fiender gjorde allt, för att hindra Judarne, att åter med murar befästa sin stad. 16. Judarne måste derföre arbeta med ena handen och förswara sig med den andra. 17. När murarne woro färdiga, läste Esra lagen för den församlade menigheten. Och allt folket slöt ett förbund, att wandra i Guds lag.

---

gen? 4. Hwad företogo sig Judarne strax efter sin ankomst till fäderneslandet? 5. Hwad lemnade dem Cyrus tillbaka?

6. Hwad gjorde Samariterna, när de hörde att Judarne byggde tempel? 7. Bewiljades deras anhållan? 8. Hwad werkade detta på Samariterne? 9. Hwad medförde åter detta åt Judarne? 10. Hade de häruti ingen tröst? 11. När blef ändtligen templet färdigt? 12. Hwad gjorde Samariterna, när de ej fingo hafwa gemensamt tempel med Judarne?

13. Hwad inträffade någon tid efter Judarnes hemkomst? 14. Några år sednare inträffade åter hwad? 15. Fingo Judarne bygga i fred? 16. Hwad måste Judarne derföre göra? 17. Hwad gjordes, när murarne woro färdige?

48. Judarne under utländskt herravälde. Makkabeerna.

Under Persernas välde lefde Judarne i lugn omkring tvåhundra år, styrda af sina öfverstepräster. 2. Men nu eröfrades persiska riket af Macedoniens konung, Alexander den store, under hvars spira äfven Judarne kommo. 3. Alexander var äfven vänligt sinnad emot Judarne. Men han dog snart, och hans stora rike delades mellan hans fältherrar. 4. Då kom Judeen först under Egyptiska konungarnes välde, hvilka med mildhet behandlade Judarne. 5. Men derefter blef Judeen bragt under Syriska konungarnes välde, af hvilka Judarne måste utstå hårda förföljelser. 6. Bland dem var Antiokus Epifanes den grymmaste. 7. Han ville twinga Judarne att förneka deras fäders Gud och tillbedja afgudar. 8. Jerusalems stad och tempel plundrades, templet inwigdes till afgudatjenst, och de heliga skrifterna sönderrefwos och uppbrändes. 9. Många afföllo wisserligen af fruktan för de gräsliga qwalen, men många wille också lida allt, ja sjelfwa döden heldre, än förneka sin tro på Herren och sitt hopp om det ewiga lifwet. 10. Bland dessa war en moder, som hade sju söner. 11. Sönerna blefwo den ena efter den andra pistade och satte i en kittel, för att stekas till döds. 12. Modren bar med tålamod denna gräsliga åsyn och tröstade sina söner under deras smärtor. 13. Desse låto icke heller förmå sig till affall, utan uppmanade twertom hwarandra att manligen dö. 14. Till sist blef äfven modren dödad.

15. Lifwad af nit för den sanna Gudens dyrkan uppträdde en hjeltemodig prest, wid namn Matatias, jemte sina söner (167 f. K.) i spetsen för det upprörde folket och stridde för tyranniets och förtryckets afskaffande. 16. Desse, som för sina hjeltebragder kallades Makkabeer (ham-

---

48. Hurudant war Judarnes tillstånd under Persernas öfwerwälde? 2. Men hur gick det nu? 3. Huru war Alexander sinnad? 4. Huru gick det Judeen efter Alexanders död? 5. Men fingo Judarne allt fortfarande lefwa i lugn? 6. Hwem war wärst bland dem? 7. Hwad wille han då? 8. Hwad gjorde han widare? 9. Woro alla ståndaktiga i lidandet? 10. Wet du nämna serskilt någon bland de ståndaktiga? 11. Huru behandlades sönerna? 12. Huru betedde sig modren härwid? 13. Huru uppförde sig de plågade sönerna? 14. Hur gick det med modren då?

15. Fanns då ingen hjelp i denna nödens tid? 16.

mare), drogo omkring landet och nedbröto afgudarnes altaren. 17. Deröfwer förgrymmad kom Antiokus med en stor krigshär att förgöra Judarne. 18. Men han blef slagen af Makkabeerne och bortjagad från hela landet. 19. Jerusalems tempel blef nu åter renadt och den sanna gudstjenften återställd. 20. Dock lyckades det först efter en långwarig kamp, hwarunder Matatias dog och twenne af hans söner stupade, för den tredje sonen, som hette Simon, att alldeles befria landet från Syriernes öfwerwälde. 21. I mer än hundrade år styrdes Judeen af Makkabeernas efterkommande. 22. Men desse wanslägtades från sina fäder och stridde sinemellan om herrawälden. 23. Detta gaf Romarne, som förut äfwen blifwit anlitade om hjelp mot Syrerne, anledning att inblanda sig i landets angelägenheter, och de wunno slutligen sådant insteg, att de bemäktigade sig hela landet och tillsatte deröfwer sina ståthållare. 24. En sådan war Herodes, hwilken med titel af konung wid Jesu födelse regerade öfwer hela Kanaan. 25. Han war en tapper och klok, men tillika misstänksam och grym regent, som lät mörda många oskyldiga menniskor. 26. Kanaan (äfwen kalladt Palestina) war deladt i fyra delar: Judeen, Samarien och Galileen på westra sidan om floden Jordan, samt Pereen på den östra, och skiftades efter Herodis död emellan hans söner.

49. Det religiösa tillståndet hos Judarne efter fångenskapen.

Wid Makkabeernas tid uppkommo twenne religionspartier, Fariseer och Sadduceer. 2. Fariseerne, till hwilka de skriftlärde hörde, höllo sig strängt till Mose lag och antogo derjemte en mängd menskliga stadgar, som sades wara fortplantade sedan fädernas tid. De winnlade sig förnemligast om en utwärtes helighet, men inwärtes woro de fleste uppfyllde med all slags orättfärdighet, hwarföre de i sjelfwa werket endast woro skrymtare. 3. Den

---

Hwad kallades och hwad uträttade dessa hjeltar? 17. Fingo Makkabeerna ohämmadt göra sådant? 18. Men hur gick det med Antiokus? 19. Hwad gjorde man nu med templet och gudstjenften? 20. Lyckades det likwäl strax att befria landet? 21. Huru länge styrdes Judeen af Makkabeernas efterkommande? 22. Woro de lika beskaffade, som deras förfäder? 23. Hwartill gaf detta anledning? 24. Känner du någon sådan ståthållare? 25. Hurudan man war han? 26. Huru war landet dåförtiden indeladt?

49. Hwilka twenne religionspartier funnos i Palestina? 2. Huru beskaffade woro Fariseerne? 3. Hwil-

stora hopen af folket höll dem för heliga och slöt sig till dem. 4. Sadduceerne deremot förkastade de äldstes stadgar och följde i sitt lefwerne sina sinliga lustar. De påstodo att det icke fanns något lif efter detta, ej heller någon uppståndelse ifrån de döda, ej heller några englar. 5. Till deras parti hörde de rika och förnäma bland Judarne. 6. Många gånger efter syndafallet hade Herren upprepat det redan då gifna löftet om Frälsarens ankomst till werlden. 7. De heliga skrifterna innehålla talrika och tydliga förutsägelser (profetior) om detta löftes fullbordan genom Messias eller Kristus (det betyder den Smorde), som skulle födas af Dawids säd. 8. Men de flesta bland Judarne förlitade sig derpå, att de woro rättfärdige inför Gud, emedan de woro Abrahams barn, och kände sålunda intet behof af försoning med Gud. 9. Emellertid fördrogo de med stort misnöje, att den Judiska staten måste lyda under ett fremmande folk. 10. De hoppades derföre, att Messias skulle blifwa en mäktig jordisk konung, som skulle befria den ifrån Romarnes förtryck. 11. Dock funnos äfwen många fromma och rättsinniga själar, hwilka af lagen hade lärt känna sina synder, och derföre med glädje motsägo ankomsten af den rätte Messias, hwilken såsom profet, öfwerstepräst och andelig konung från all synd och orättfärdighet skulle förlossa Israel. (Esra, Nehemia och Makkab. böcker.)

50. Gamla Testamentets skrifter.

Efter hand samlades de heliga skrifter, som utgöra Gamla Testamentet i wår Bibel. Gamla Testamentets böcker indelas i historiska böcker, läroböcker och profetiska böcker. 2. De historiska äro: Fem Mose böcker, Josua bok, Domareboken, Ruths bok, två Samuels böcker, två Konungaböcker, två Krönikoböcker, Esras bok, Nehemias bok och Esters bok. 3. Läroböckerna äro: Jobs

---

ka slöto sig till Fariseerne? 4. Hurudana woro Sadduceerne? 5. Hwilka räknade sig till Sadduceerne? 6. Hwilket löfte hade Gud flere gånger efter syndafallet upprepat? 7. Hwad innehålla de heliga skrifterna i afseende å detta löfte? 8. I hwilken willfarelse lefde de flesta af Judarne? 9. Hwaröfwer woro alla Judar misnöjde? 10. Hwilket hopp begynte de derföre att fästa wid den utlofwade frälsaren? 11. Funnos då icke äfwen många med riktiga föreställningar om Kristus, och hurudana woro dessa?

50. Huru indelas Gamla Testamentets böcker? 2. Hwilke äro de historiska böckerne? 3. Uppräkna läro-

bok, Psaltaren, Salomos Ordspråk, Salomos Predikare, och Salomos höga wisa. 4. De profetiska böckerna äro skrifne af profeterne: Esaia, Jeremia, Hesekiel, Daniel, Osea, Joel, Amos, Obadia, Jona, Micha, Nahum, Habakuk, Zefania, Haggai, Zacharia och Malachia. 5. Alla dessa böcker kallas Kanoniska, emedan de blifwit författade af män, åt hwilka Gud ingifwit hwad de borde skrifwa, och som således tjena till regel eller rättesnöre för wår tro och lefwerne, samt utgöra sålunda Guds ord. 6. Utom dessa böcker höra till Gamla Testamentet ännu några få kallade Apokryfiska böcker, hwilka icke anses wara skrifna under inflytande af gudomlig ingifwelse, men likwäl uppbyggliga att läsa. 7. Dessa äro: Judiths bok, Wishetens bok, Tobie bok, Syrachs bok, Baruchs bok, de twå Makkabeernas böcker, stycken af Esters bok, stycken af Daniels bok, samt Manasse bön.

---

böckerna? 4. Af hwilka äro de profetiska böckerna? 5. Hwarföre kallas dessa böcker kanoniska? 6. Huru beskaffade böcker finnas dessutom i Gamla Testamentet? 7. Hwilka äro de?

Nya Testamentet.

1. Zacharias. Johannes döparens födelse.

I konung Herodis tid, kort före Kristi födelse, lefde i Jerusalem en prest, wid namn Zacharias, och hans hustru, som hette Elisabeth. 2. De woro båda rättfärdige för Gud, wandrande i alla Herrens bud och rätter oströffeligen. 3. De hade inga barn, ty Elisabeth war ofruktsam, och båda woro framskridne i ålder. 4. En dag då Zacharias i sin tur skulle förrätta sitt prestaembete inför Gud och tända rökelse i templet, syntes honom Herrens engel. 5. Zacharias blef deröfwer förskräckt och en räddhåga föll öfwer honom. 6. Men engelen sade till honom: "War icke förfärad, Za-"charias! ty din bön är hörd, och din hustru "Elisabeth skall föda en son, som du skall kal-"la Johannes. Och du skall hafwa glädje och "fröjd, och många skola glädja sig öfwer hans "födelse. Ty han skall warda stor inför Her-"ren; win och starka drycker skall han icke dric-"ka; han skall warda uppfylld med den Helige "Ande och skall omwända många af Israels "barn till Herren, deras Gud. Och han skall "gå före honom med Elie anda och kraft till "att göra åt Herren ett beredt folk." 7. Då sade Zacharias: "Hwaraf skall jag weta detta, ty jag och min hustru äro båda gamla?" 8. Engelen swarade: "Du skall blifwa mållös intill den dagen, då detta sker, derföre att du icke trodde mina ord, som skola uppfyllas i sinom tid." 9. Då Zacharias kom ur templet, war han också werkligen stum och fick icke sin

1. Hwilka personer lefde på konung Herodis tid i Jerusalem? 2. Huru beskaffade woro de? 3. Hwad fattades dem i deras husliga trefnad? 4. Hwad hände Zacharias då han en gång förrättade gudstjensten i templet? 5. Hwilken werkan hade detta på Zacharias? 6. Hwad sade då engelen? 7. Hwad sade Zacharias dertill? 8. Hwad swarade engelen? 9. hwilken förändring hade försiggått med Zacharias, då han kom ur templet?

talförmåga igen, förrän hans son Johannes blef född.

10. Då nu tiden för Elisabeth fullbordades, födde hon en son, och hennes grannar och wänner fröjdade sig med henne öfwer Herrens stora barmhertighet. 11. Då de på åttonde dagen skulle omskära barnet, och wille kalla det Zacharias efter deß fader, sade Elisabeth: "Ingalunda, utan han skall heta Johannes." 12. Då sade de: "I din slägt finnes ingen som har det namnet." 13. De frågade derföre genom tecken fadren, hwad han wille kalla sitt barn. 14. Då tog han en tafla och skref: "Johannes är hans namn." 15. Och strax återfick Zacharias sin taleförmåga, och han låfwade och prisade Gud. 16. Och alla, som hörde det, förundrade sig och sade: "Hwad mände wäl warda af detta barnet, ty Herrens hand war med honom?" 17. Och Zacharias blef uppfylld med den Helige Ande, profeterade om sin sons sändning, att såsom den Högstes profet bereda wäg för Hrrren, och prisade Gud med en herrlig låfsång, sägande: "**Och du barn skall kallas den Högstes profet. Du skall gå före Herren till att bereda hans wägar och gifwa hans folk saligheténs kunskap till deras synders förlåtelse.**" 18. Herrens hand war med barnet, och det tillwexte och stärktes i andan. (Luc. 1.)

2. Josef. Jungfru Marie bebådelse. Marias besök hos Elisabeth.

I sjette månaden efter sitt samtal med Elisabeth blef samma engel sänd af Gud till en jungfru af Dawids slägt, som hette Maria och

10. Gick också engelens tillsägelse i fullbordan? 11. Hwad inträffade på åttonde dagen efter barnets födelse? 12. Hwad swarade de, då Elisabeth wille att gossen skulle heta Johannes? 13. Till hwem wände de sig, för att få saken afgjord? 14. Huru gaf Zacharias sin wilja tillkänna? 15. Hwilket under hände honom i detsamma? 16. Hwilken werkan hade allt detta på dem som hörde derom? 17. Huru yttrade Zacharias sin glädje? 18. Huru gick det då med barnet?

2. Hwad inträffade kort efter engelens samtal med

som war bosatt i staden Nazareth i Galileen. 2. Hon war trolofwad med en man, wid namn Josef, som äfwen härstämmade från Dawids hus. 3. Wid sin ankomst helsade engelen Maria med orden: "Hell full med nåd! Herren är med dig, wälsignad du ibland qwinnor!" 4. Maria blef deröfwer förfärad och tänkte uppå, hurudan helsning detta war? 5. Men engelen sade: "Frukta dig icke, Maria! ty du har funnit nåd för Gud. **Se, du skall föda en son, hwilken du skall kalla Jesus, ty han skall frälsa sitt folk ifrån deras synder. Han skall blifwa stor och kallas den Högstes son; och Herren skall gifwa honom hans faders Dawids säte. Han skall blifwa en konung öfwer Jakobs hus i ewig tid, och på Hans rike skall ingen ände wara.**" 6. På Marias fråga, huru detta skulle tillgå, swarade engelen: "Den Helige Ande skall komma öfwer dig och den högstes kraft skall öfwerskygga dig, hwarföre ock det Heliga, som af dig föds warder, skall kallas Guds son." 7. För att styrka hennes tro, erinrade engelen Maria derjemte, att hennes fränka (slägtinge) Elisabeth, oaktadt sin höga ålder, snart skulle se löftet om att få en son uppfyldt. 8. Då sade Maria: "Se Herrans tjenarinna, warde mig efter ditt tal!"

9. Kort efter denna bebådelse reste Maria för att helsa på hos sin fränka Elisabeth. 10. Wid Marias ankomst, blef Elisabeth uppfylld med den Helige Ande, ropade med hög röst och sade: "Wälsignad du ibland qwinnor, och wälsignad din lifsfrukt. Hwaraf händer mig detta, att min Herres moder kommer till mig? Salig är du, som trodde; ty allt skall blifwa fullbordadt, som dig af Herren sagdt är." 11. Då

Elisabeth? 2. I hwilket förhållande stod Maria till Josef? 3. Huru helsade engelen Maria? 4. Hwilken werkan hade detta besök på Maria? 5. Hwad sade engelen då? 6. Då Maria syntes twehogsen, huru detta skulle tillgå, hwad sade åt henne engelen? 7. Hwarmed sökte han att styrka hennes tro? 8. Hwad swarade nu Maria?

9. Hwad företog Maria kort derefter? 10. Hwad inträffade wid Marias ankomst? 11. I hwilken lofsång uthraf härwid Maria?

swarade Maria med denna herrliga låfsång: "Min själ prisar storligen Herren och min "ande fröjdar sig i Gud min frälsare, ty han "har sett till sin tjenarinnas ringhet. Häref- "ter skola alla slägter prisa mig salig; ty den "mäktige har gjort mäktiga ting med mig "och hans namn är heligt. Hans barmhertig- "het warar ifrån slägte till slägte öfwer dem "som frukta honom. De hungriga har han "med goda ting uppfyllt, men de mätte har "han låtit komma blifwa!"

12. Efter tre månaders wistelse hos Elisabeth återwände Maria hem. 13. Då nu Josef erfor, att Maria war hafwande, ämnade han öfwergifwa henne. 14. Men då han umgicks med dessa tankar, fick han i sömnen en uppenbarelse af Herrens engel, som sade: "Frukta icke att taga Maria, din trolofwade, till hustru; ty det som är afladt i henne, är af den Helige Ande, och hon skall föda en son, och du skall kalla hans namn Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder." 15. Josef gjorde som engelen hade sagt, och tog Maria till sin hustru. 16. Sålunda gick profeten Esaie förutsägelse (7 kap. 14 v.) om Jesu födelse i fullbordan. (Luc. 1. Math. 1.)

3. Jesu födelse och omskärelse.

Wid denna tid, omkring fyratusen år efter werldens skapelse, utgick från romerska kejsaren Augustus, som äfwen herrskade öfwer Judaland, ett påbud, att innewånarne i alla hans länder skulle skattskrifwas. 2. Till följd deraf begåfwo sig Josef och hans hustru Maria, såsom tillhörande Dawids slägt, till Dawids stad Bethlehem, för att der låta skattskrifwa sig. 3. Under wistelsen der woro dagarne fulländade för Maria att föda. 4. I anseende

12. Efter huru lång tids wistelse hos Elisabeth återwände Maria hem? 13. Hwad tänkte Josef, då han märkte Marias tillstånd? 14. Hwad inträffade, då Josef ämnade öfwergifwa Maria? 15. Hwad gjorde Josef då? 16. Hwad gick nu i fullbordan?

3. På hwilken tid lefde romerska kejsaren Augustus och hwilket påbud utfärdade han? 2. I följd af detta påbud måste Josef och Maria göra hwad? 3. Hwad hände Maria der? 4. Hwilken swårighet uppstod för

till den stora folkmängd, som wid detta tillfälle samlats till staden, kunde Josef och Maria icke få rum i något herberge. 5. Maria måste derföre föda sin son uti ett stall, swepte honom i lindakläder och lade honom i en krubba. 6. Några herdar, hwilka i närheten waktade sin hjord, woro de förste, som fingo underrättelse om Jesu födelse. 7. Herrens engel stod nära dem och Herrens klarhet kringsken dem, och engelen sade: "**Se jag bådar eder stor glädje, hwilken allt folk wederfaras skall, ty i dag är eder född frälsaren, som är Kristus, Herren i Dawids stad.**" 8. Och strax war der med engelen ett stort tal af den himmelska härskaran, som låfwade Gud och sade: "**Ära ware Gud i höjden och frid på jorden, menniskorna en god wilje!**" 9. När englarne återfarit upp till himmelen, sade herdarne emellan sig: "Låtom oß nu gå till Bethlehem och se det wi hafwe hört skedt wara, det Herren oß uppenbarat hafwer." 10. Och de funno Maria och Josef, och barnet nedlagdt i krubban. 11. Och de förkunnade allt, hwad de sett och hört om barnet, och prisade Gud. 12. Men Maria gömde alla dessa orden betraktande dem i sitt hjerta. 13. Då barnet war åtta dagar gammalt, frambars det i templet för att omskäras, och kallades Jesus, såsom af engelen befaldt war. (Luc. 2.)

4. Jungfru Marie kyrkogång. Simeon. Hanna.

Någon tid efter barnets födelse begåfwo sig Josef och Maria upp till Jerusalems tempel, för att helga åt Herren sin förstfödde son, och offra enligt föreskrifterna i Mosis lag.

Josef och Maria derigenom att nu så mycket folk strömmat till Bethlehem? 5. Hwad war följden deraf i afseende å frälsarens födelse? 6. Hwilka fingo först underrättelse om werldens frälsares födelse? 7. På hwad sätt fingo herdarne denna underrättelse? 8. Derjemte inträffade hwilken sällsam och högtidlig tilldragelse? 9. Hwad gjorde herdarne, sedan englarne skiljts ifrån dem? 10. Funno de englarnes utsago besannad? 11. Hwad gjorde herdarne derefter? 12. Hwad gjorde Maria? 13. Hwad inträffade 8 dagar derefter?

4. Hwad företog sig Maria någon tid efter barnets

2. Der bodde i Jerusalem en gammal man, benämnd Simeon, som war rättfärdig och gudfruktig och wäntade efter Israels tröst. 3. Han hade af den Helige Ande fått den uppenbarelse, att han icke skulle se döden, förrän han sett Herren Kristus. 4. Nu kom han af andans tillskyndelse i templet, och då föräldrarne framburo Jesus, tog Simeon barnet i sin famn, låfwade Gud och sade: "**Herre, nu "låter du din tjenare fara i frid, ty mina "ögon hafwa sett din salighet, hwilken du "beredt hafwer allt folk, ett ljus till hed"ningarnas upplysning och ditt folk Is"rael till pris.**" 5. Josef och Maria förundrade sig öfwer det som sades om barnet. 6. I Jerusalem war äfwen en profetissa, benämnd Hanna, som ehuru gammal alltid infann sig i templet, tjenande Gud med fasta och böner natt och dag. 7. Hon kom äfwen nu dit, och prisade Gud, och talade till alla dem, som i Jerusalem längtade efter förloßning. (Luc. 2.)

5. Jesus besökes af wise män från Österlanden. Flyr till Egypten. Undgår det Bethlehemitiska barnamordet. Återkommer till Israels land.

När Jesus war född i Bethlehem i Judiska landet i konung Herodis tid, kommo wise män från Österlanden till Jerusalem, och sade: "Hwar är den nyfödde Juda-konungen; ty wi hafwe sett hans stjerna i Österlanden och äro komne att tillbedja honom?" 2. Då Herodes det hörde, blef han bestört och hela Jerusalems stad med honom, och han kallade öfwerstepresterne och de skriftlärda, och frågade hwaref

---

födelse för att fullgöra Mosis lag? 2. Hwad war det för en gammal man, som bodde i Jerusalem och huru war han till sinnes? 3. Hwilken uppenbarelse hade han fått af den Helige Ande? 4. När Simeon fann Jesus i templet hwad gjorde han och hurudan war hans låfsång? 5. Hwad tänkte Josef och Maria härom? 6. War der ännu någon annan anmärkningswärd person? 7. Hwad gjorde då hon?

5. Hwad inträffade i anledning af Jesu födelse? 2.

enligt profetiorna Kristus skulle födas. 3. De swarade: "I Bethlehem i Judiska landet", såsom genom profeten Micha (kap. 5, v. 2—4) war förutsagdt. 4. Derpå kallade Herodes hemligen de wise männen till sig, frågade dem noggrannt om tiden, när stjernan blef synlig, bad dem resa till Bethlehem och sade: "När I finnen barnet, så sägen mig det igen, att jag ock må komma och tillbedja honom." 5. De begåfwo sig nu till Bethlehem, och se, stjernan gick framför dem och blef stående öfwer det ställe, der barnet war. 6. Inkomne i huset funno de barnet med deß moder Maria, föllo ned och tillbådo honom och skänkte honom guld, rökelse och myrrha. 7. Och sedan de fått en uppenbarelse i sömnen, att de icke borde återwända till Herodes, foro de en annan wäg hem till sitt land igen.

8. När de woro bortfarne, uppenbarades Herrens engel för Josef i sömnen, sägande: "Tag barnet och deß moder till dig och fly in uti Egypti land, och blif der, tills jag säger dig till; 9. ty Herodes skall söka efter barnet till att förgöra det!" 10. Och Josef flydde med barnet och deß moder till Egypten.

11. Men när Herodes såg, att han war beswiken af de wise männen, blef han ganska wred, och lät slå ihjäl alla gossebarn, som woro två år och derunder gamla, i Bethlehem och trakten deromkring, i hopp att derigenom döda Jesus.

12. Då Herodes kort derefter dog, uppenbarade sig åter Herrens engel för Josef i Egypten, sägande: "Stå upp, tag barnet och deß moder med dig, och återwänd till Israels land,

---

Hwilken werkan hade främlingarnes besök på Herodes? 3. Hwilket swar erhöll han af de skriftlärde? 4. Hwad gjorde Herodes då? 5. På hwad sätt leddes de till stället, der Jesus war? 6. På hwad sätt wisade dessa främlingar barnet sin dyrkan? 7. Hwilken uppenbarelse fingo de nu i afseende å deras återwändande till Herodes? 8. Hwilken uppenbarelse fick Josef? 9. Hwilken war således Herodis werkliga afsigt, då han föregaf, att han wille komma och tillbedja barnet? 10. Hörsammade Josef denna befallning?

11. Hwilka gräsligheter företog Herodes, då han märkte att de wise männen icke återkommo till honom?

12. Hwad inträffade kort derefter med Herodes och med

ty de äro döda, som woro efter barnets lif." 13. Josef återwände nu och bosatte sig i Nazareth i Galileen. (Math. 2.)

6. Jesus i templet wid tolf års ålder.

Jesu föräldrar plägade årligen begifwa sig till Jerusalem till påskahögtiden. Wid tolf års ålder fick äfwen Jesus åtfölja dem dit. 2. Då de efter högtidens slut återwände, war icke Jesus med. 3. De hoppades dock, att han war i sällskapet, och sökte honom bland anförwandter och bekanta, under det de fortsatte färden en dag. 4. Men då de icke funno honom, återwände de till Jerusalem, för att söka honom. 5. Först efter tre dagar återfunno de honom sittande bland lärarne i templet, hörande dem och frågande dem. 6. Alla som hörde honom förundrade sig öfwer hans förstånd och swar. 7. Då nu modren återfann honom, sade hon: "Min son, hwarföre gjorde du oß detta? Se, din fader och jag hafwa sökt dig förjande." 8. Men Jesus swarade: "Hwad är det, att I sökten mig? Wisten I icke, att i det som min fader tillhörer, bör mig wara." 9. Josef och Maria förstodo icke, hwad han dermed menade. 10. Men Maria gömde hans ord i sitt hjerta. 11. Derefter for han med sina föräldrar till Nazareth och war dem underdånig. 12. Och Jesus wexte till i ålder, wisdom och nåd för Gud och menniskor. (Luc. 2.)

Josef? 13. Hwar bosatte sig Josef wid sin återkomst från Egypten?

6. Hwilken tillåtelse erhöll Jesus wid tolf års ålder? 2. Hwad inträffade, då de återwände? 3. Hwad hoppades de emellertid? 4. Hwad gjorde de, då de ej funno honom? 5. Återfunno de då honom alldeles icke mera? 6. Ådrog han sig på något sätt lärarnes och åhörarnes uppmärksamhet? 7. Hwad sade Jesu moder, då han återfann honom? 8. Hwad swarade Jesus på denna förebråelse? 9. Förstodo föräldrarne hwad Jesus menade? 10. Hwad gjorde likwäl Maria? 11. Huru uppförde sig Jesus emot sina föräldrar, då de återkommit till Nazareth? 12. I hwilka afseenden tillwexte Jesus?

7. Johannes predikar bättring, döper Jesus och aflägger wittnesbörd om honom.

När Jesus war nära trettio år, och ännu wistades i Galileen, uppträdde Johannes döparen i Judeen, predikade bättring och döpte till syndernas förlåtelse, sägande: "Görer bättring, ty himmelriket är kommet hardt när!" 2. Hans föda bestod i gräshoppor och wild honning, och han bar kläder af kamelhår och en lädergördel kring sina länder. 3. Mycket folk ifrån Jerusalem och hela Judiska landet gick till honom, bekände sina synder och lät döpa sig i Jordans flod. 4. Men till de obotfärdiga Fariseerna och Sadduceerna sade han: "I huggormars afföda! Hwem har föregifwit eder, att I skolen undfly den tillkommande wreden? Görer fördenskuld sådan frukt, som bättring tillhörer! Redan är yxan satt till roten, hwart och ett träd, som icke bär god frukt, skall afhuggas och kastas i elden."

5. När Johannes märkte, att folket begynte tro, att han möjligen wore den wäntade Messias, sade han: "Icke är jag Kristus, men jag "är kommen att wittna om honom. Jag döper "med watten, men den efter mig kommer är "starkare än jag, hwilkens skorem jag icke är "wärd att upplösa. Han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld och han har sin kasteskofwel i sin hand, och han skall rensa sin loga, och församla hwetet i ladan, men agnarna skall han uppbränna i outsläckelig eld." 6. Då sedermera Jesus kom och wille låta döpa sig, wägrade Johannes det, sägande: "Mig höfdes, att jag worde döpt af dig, och du kommer till mig!" 7. Men Jesus sade: "Låt det nu så ske, så bör det wara med oß, att wi uppfylla all rättfärdighet!" och då tillstadde Jo-

---

1. När och för hwilket ändamål uppträdde Johannes i Judeen? 2. Hurudant war hans lefnadssätt? 3. Besöktes han af någon och för hwilket ändamål? 4. Hurn bestraffade han de obotfärdiga?

5. Hwad sade Johannes, när folket begynte tro, att han war Kristus? 6. Med hwilka ödmjuka ord wägrade Johannes att döpa Jesus? 7. På hwad sätt gjorde

hannes honom det. 8. När Jesus nu döptes, öppnades himmelen öfwer honom, och han såg Guds Ande nederfara såsom en dufwa, och komma öfwer honom. 9. Och en röst från himmelen sade: "**Denne är min kåre son, i hwilken jag har ett godt behag.**" 10. Härigenom blef Johannes ytterligare öfwertygad, att Jesus war werldens frälsare. 11. Det hade nemligen blifwit honom uppenbaradt, att den, öfwer hwilken han såg Anden nederkomma, skulle wara Messias. 12. Då Johannes åter dagen derpå såg Jesus, wittnade han om honom, sägande: "**Se Guds Lamm, som bär werldens synder.**" (Math. 3. Marc. 1. Luc. 3. Joh. 1.)

8. Jesus frestas af djefwulen.

Sedan Jesus genom dopet inwigt sig till sitt medlarekall och skulle begynna sin offentliga werksamhet, blef han af andan förd i öknen, för att frestas af djefwulen. 2. Då han der fastat i fyratio dagar och fyratio nätter, så hungrade honom. 3. Frestaren gick då fram till honom och sade: "Är du Guds son, så säg att dessa stenar warda bröd." 4. Jesus swarade: "Det är skrifwet: "menniskan lefwer icke allenast af bröd, utan af hwart och ett ord, som går af Guds mun." (5 Mosеb. 8: 3.) 5. Derefter förde djefwulen honom till den heliga staden (Jerusalem), och satte honom öfwerst på tinnarne af templet och sade: "Är du Guds son, så gif dig här utföre", ty det är skrifwet: "Han skall gifwa sina englar befallning om dig, och de skola bära dig på sina händer, att du icke skall stöta din fot emot stenen." (Ps. 91, 11, 12.) 6. Derpå swarade

Jesus Johannes benägen att döpa honom? 8. Hwad inträffade, då Jesus döptes? 9. Spordes ännu någonting annat underbart? 10. Hwarom blef Johannes härigenom ytterligare öfwertygad? 11. Hwad war det som befäste honom i denna öfwertygelse? 12. Huru lyder Johannis wittnesbörd om Jesus?

8. Hwad tilldrag sig med Jesus kort efter hans döpelse? 2. Efter den långa fastan kände Jesus hwilket mensklight lidande? 3. På hwad sätt begagnade frestaren sig af detta lidande? 4. Huru tillbakawisade Jesus denna frestelse? 5. På hwad sätt förnyade djefwulen sin frestelse? 6. Hwad fick han nu till swar?

Jesus: "Det är ock skrifwet: "Herren din Gud skall du icke fresta." (5 Moseb. 6: 16.) 7. Slutligen förde djefwulen honom på ett högt berg och wisade honom alla riken i werlden och all deras herrlighet, och sade: "Allt detta will jag gifwa dig, om du faller ned och tillbeder mig." 8. Då sade Jesus: "Gå bort satan! ty det är skrifwet: "Herren din Gud skall du tillbedja och honom allena skall du tjena." (5 Moseb. 6: 13.) 9. Då öfwergaf djefwulen honom, och englarne gingo fram och tjente honom. (Math. 4. Marc. 1. Luc. 4.)

9. Jesus utwäljer lärjungar och begynner sitt lärarekall.

Strax efter sin frestelse begynte Jesus att offentligt lära, och samlade en liten krets af lärjungar omkring sig. 2. Den första, som han utwalde, war Andreas, hwilken hade warit Johannis lärjunge, men nu i anledning af Johannis wittnesbörd slutit sig till Jesus. 3. Andreas träffade sin broder Simon och sade till honom: "Wi hafwa funnit Messias." 4. Simon följde honom till Jesus. 5. Då Jesus såg honom, sade han: "Du är Simon, Jona son; du skall heta Kephas (Petrus), hwilket betyder hälleberg." 6. Dagen derefter fann Jesus Philippus och sade han till honom: "Följ mig." 7. Philippus följde kallelsen, och träffade sedan en wän, som hette Nathanael, och sade till honom: "Den, som Moses och profeterna skrifwit om, hafwe wi funnit, Jesus, Josefs son af Nazareth." 8. Nathanael swarade: "Kan något godt komma från Nazareth?" 9. Men genom ett samtal med Je-

7. Hwad gjorde djefwulen såsom ett tredje och sista försök? 8. Med hwilket swar aflägsnade Jesus honom då? 9. Hwilken påföljd hade denna Jesu ståndaktighet i frestelsen?

9. Hwarmed begynte Jesus strax efter sin frestelse? 2. Hwilken war den första lärjunge, som Jesus antog? 3. Hwad berättade Andreas åt sin broder, då de träffades? 4. Hwart begåfwo de sig då tillsammans? 5. Med hwilka ord mottog Jesus Simon? 6. Hwem kallade Jesus sedan till sin lärjunge? 7. Hwad sade Philippus, då han träffade sin wän Nathanael? 8. Hwad swarade Nathanael härtill? 9. Hwarigenom blef Nathanael Jesu

sus öfwertygad, att han war Guds son och Israels konung, blef äfwen Nathanael hans lärjunge? 10. Sålunda samlade sig många omkring Jesus, men bland dem utwalde han blott tolf till sina närmaste lärjungar, hwilka sedermera kallades Apostlar (sändebud). 11. Dessa woro: Simon Petrus, Andreas, hans broder, Jakob den äldre, Johannes, hans broder, Philippus, Bartholomeus (Nathanael?), Matheus, Thomas, Jakob den yngre, Judas Lebbeus eller Thaddeus, Simon Zelotes och Judas Iskarioth. (Math. 4. Marc. 1—3. Luc. 4—6, 10. Joh. 1.)

10. Bröllloppet i Kana, der Jesus gör sitt första underwerk.

Wid denna tid hölls ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu moder war der. 2. Äfwen Jesus blef bjuden och hans lärjungar till bröllloppet. 3. Och då winet begynte fattas, sade Jesu moder till honom: "De hafwa intet win." 4. Jesus swarade: "Qwinna, hwad har jag med dig att göra, min tid är ännu icke kommen." 5. Då sade hans moder till tjenarena: "Hwad han säger eder, det gören." 6. Så woro der sex stenkrukor, som woro satta efter Judarnes sätt att rena sig. 7. Och Jesus sade till tjenarena: "Fyllen upp krukorna med watten", och de fyllde dem öfwerfulla. 8. Derpå sade han till dem: "Låten nu uti och bären till köksmästaren", och de buro. 9. När köksmästaren smakade wattnet, som hade blifwit win, och icke wiste, hwarifrån det kommit, kallade han brudgummen och sade till honom: "Hwar man sätter först fram det goda winet, och när gästerne äro wordne druckne, då det som sämre är. Du har gömt det goda winet

---

lärjunge? 10. Huru många utwalde Jesus till sina närmaste lärjungar? 11. Kan du uppräkna de 12 apostlarne?

10. Hwad inträffade wid denna tid? 2. Hwem blef äfwen bjuden till bröllloppet? 3. Hwad inträffade derwid? 4. Hwad swarade Jesus sin moder? 5. Hwad gjorde Maria då? 6. Hwilka käril woro der framsatta? 7. Hwad skedde derefter? 8. Då sade Jesus hwad? 9. Hwad sade köksmästaren, då han smakat på winet?

allt härtill." — Detta war det första underwerk, som Jesus gjorde. (Joh. 2.)

11. Templets renſande.

Wid Judarnas påskhögtid fann Jesus i templet dem som der köpte och sålde oxar och får och dufwor, och wexlare sittande wid sina bord. 2. Då gjorde han ett gissel af tåg och dref dem alla ut från templet med får och oxar, och bortspillde wexlarnes penningar och kullstötte deras bord, och sade till dem, som sålde dufwor: "Skaffen detta bort härifrån, och gören icke af min Faders hus ett marknadshus." 3. Då sade Judarne till honom: "Hwad tecken låter du oß se, efter som du gör detta?" 4. Jesus swarade: "Slån detta tempel omkull och på tre dagar will jag det upprätta." 5. Då sade Judarne: "På sex och fyratio år blef detta tempel uppbygdt och du will det uppresa på tre dagar." — 6. Men han talade om sin kropps tempel. 7. Och när han war uppstånden ifrån de döda, kommo hans lärjungar ihåg, att han hade det sagt dem. (Joh. 2.)

12. Jesu samtal med Nikodemus om nyaföddelsens nödwändighet. Skygghet för ljuset. Kärlek till mörkret.

En Rådsherre bland Judarne, som hette Nikodemus, kom till Jesus om natten och sade till honom: "Rabbi, wi weta att du är kommen från Gud till en lärare, ty ingen kan göra de tecken, som du gör utan att Gud är med honom." 2. Jesus swarade och sade: "Sannerligen, sannerligen säger jag dig: **utan en warder född på nytt, kan han icke se Guds rike.**" 3. Nikodemus sade till honom:

---

11. Hwad fann Jesus wid sitt besök i templet wid påskhögtiden? 2. Hwad gjorde Jesus då? 3. Hwad sade Judarne då? 4. Huru swarade Jesus? 5. Hwad yttrade Judarne nu? 6. Hwilket tempel menade Jesus? 7. Hwad erinrade sig hans lärjungar, då Jesus war uppstånden?

12. Hwad berättas här om rådsherren Nikodemus? 2. Hwad swarade honom Jesus? 3. Hwad sade då Ni-

"Huru kan en menniſka födas, när han är gammal? Icke kan han åter födas andra gången?" 4. Jeſus ſwarade: "Sannerligen, sannerligen säger jag dig: **utan en warder född af watten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike.** Det ſom är födt af kött, det är kött; och det ſom är födt af ande, det är ande. Förundra dig icke, att jag ſade dig: I måſten födas på nytt. Winden blåſer, hwart den will, och du hörer deß röſt; men du wet icke, hwarifrån den kommer eller hwart den far; ſå är det ock med hwar och en, ſom är född af Anden." 5. Nikodemus frågade: "Huru kan detta ſke?" 6. Jeſus ſade till honom: "Är du Israels lärare, och wet icke detta? Ingen har farit upp i himmelen, utom den, ſom for ned från himmelen, menniſkones ſon, ſom är i himmelen. 7. Och ſåſom Moſes upphöjde ormen i öknen, ſå måſte ock menniſkones ſon upphöjas, 8. på det att **hwar och en, ſom tror på honom, ſkall icke förgås, utan få ewinnerligt lif.** Ty icke ſände Gud ſin ſon i werlden, att han ſkulle döma werlden, utan på det werlden ſkulle blifwa ſalig genom honom. 9. Den ſom tror på honom, han blifwer icke dömd, men den ſom icke tror, han är redan dömd, emedan han icke trott på Guds enfödde ſons namn. 10. Men detta är domen, att ljuſet är kommet i werlden, och menniſkorna älſkade mera mörkret, än ljuſet; ty deras gerningar woro onda. 11. Ty hwar och en, ſom gör det onda, hatar ljuſet och kommer icke till ljuſet, på det att hans gerningar icke ſkola blifwa beſtraffade. 12. Men den, ſom gör ſanningen, han kommer till ljuſet, på det att hans gerningar ſkola blifwa uppenbara, ty de äro gjorda i Gudi." (Joh. 3.)

---

kodemus? 4. Huru ſwarade Jeſus derpå? 5. Hwad frågade nu Nikodemus? 6. Huru beſwarade Jeſus denna fråga? 7. Huru förliknas menniſkones ſon med kopparormen, ſom Moſes upphöjde i öknen? 8. Hwarföre ſände Gud ſin ſon? 9. Huru går det den ſom tror, och huru med den ſom icke tror? 10. Hwad är det ſom werkar denna dom? 11. Hwilken egenſkap har hwar och en ſom gör det onda? 12. Hwilka åter har den, ſom gör ſanningen?

13. Jesu samtal med den Samaritiska qwinnan, deruti han uppenbarar sig såsom den utlofwade Messias.

På sin wandring från Jerusalem till Galileen, dit Jesus begaf sig, för att undgå Fariseernas hat och förföljelser, kom han till staden Sichar i Samarien. 2. Emedan han war trött af wandringen, satte han sig ned wid en utanför staden belägen brunn, som kallades Jakobs brunn. 3. Då kom en qwinna af Samarien dit, för att hemta watten. 4. Och Jesus sade till henne: "Gif mig dricka!" 5. Qwinnan swarade: "Huru beder du, som är en Jude, dricka af mig, som är en Samaritisk qwinna?" 6. Judarne wille nemligen icke hafwa någon gemenskap med de Samariter (se 41 och 47 berättelsen i G. T.). 7. Jesus swarade henne: "Förstode du Guds gåfwa och hwem den är, som beder af dig: "Gif mig dricka", då skulle du bedja af honom, och han gåfwe dig lefwande watten." 8. Då sade qwinnan: "Herre, du har intet öskärl och brunnen är djup, hwarifrån har du då det lefwande wattnet?" 9. Men Jesus sade: "Den som dricker af detta watten, han blir törstig igen, men den som dricker af det watten, som jag gifwer honom, han skall icke törsta till ewig tid, utan det watten, som jag gifwer honom, skall blifwa i honom en källa med springande watten i ewinnerligt lif." 10. Då sade åter qwinnan: "Herre gif mig alltid detta watten, att jag icke blir törstig eller behöfwer komma hit att hemta." 11. Jesus sade: "Gå bort, kalla din man och kom hit." 12. Men qwinnan swarade: "Jag

---

13. Hwart kom Jesus under wandring från Judeen till Galileen? 2. Af hwad orsak och hwarest satte sig Jesus ned? 3. Hwad inträffade medan Jesus satt der? 4. Hwad begärde Jesus af henne? 5. Huru swarade qwinnan? 6. Hwarföre wisade hon förwåning deröfwer, att Jesus inlät sig i samtal med henne? 7. Huru swarade henne Jesus? 8. Hwad för slags watten trodde qwinnan att Jesus menade? 9. Med hwilka ord sökte Jesus att öppna qwinnans förstånd? 10. Genom hwilka ord wisade qwinnan, att hon ännu icke förstod Jesu mening? 11. Hwilken befallning gaf henne Jesus? 12.

har ingen man." 13. Derpå swarade Jesus: "Du sade rätt: "Jag har ingen man", ty du har haft fem män, och den du nu har är icke din man. Deri sade du sannt." 14. Då utropade qwinnan: "Herre, jag ser att du är en profet." 15. När nu qwinnan frågade, hwarest man borde tillbedja, antingen i Jerusalem eller på berget Garizim, der Samaritерne hade sitt tempel, (se 47 Ber. i G. T.) swarade Jesus: "Den tid kommer, då man hwar-"ken i Jerusalem eller på detta berg skall till-"bedja fadren; **Gud är en Ande, och de som "honom tillbedja, skola tillbedja honom i "anda och sanning.**" 16. Dertill sade qwinnan: "Jag wet att när Messias kommer, så skall han underwisa oß om allt detta." 17. Då uppenbarade Jesus sig för henne och sade: "Jag som talar med dig är densamme." 18. Qwinnan lemnade sin kruka, gick in i staden och berättade hwad som förefallit. 19. Då kom folket ut till Jesus, och bad honom komma in i staden. 20. Han kom till dem och blef hos dem i några dagar. 21. Och många Samariter trodde på honom och sade: "Nu tro wi, icke för ditt tals skuld, utan wi hafwe sjelfwa hört och weta, att denne är wißt Kristus, werldens frälsare." (Joh. 4.)

14. Jesu bergspredikan.

Jesus gick omkring i Galileiska landet och lärde i Judarnas synagogor, och botade allehanda sjukdom bland folket, samt predikade ewangelium om riket. 2. Derwid steg han engång uppå ett högt berg, lärde och sade:

"Salige äro de andeligen fattige, ty himmelriket hörer dem till.

Hwad swarade qwinnan härpå? 13. Huru wisade Jesus sin allwetenhet? 14. Hwad förstod qwinnan då? 15. På qwinnans fråga, hwar man borde tillbedja, hwilket swor gaf Jesus? 16. Hwad swarade qwinnan härpå? 17. Hwad gjorde Jesus då? 18. Hwad gjorde qwinnan sedan? 19. Hwad gjorde stadsboerne, då de hörde hwad som händt? 20. Gjorde han dem till wiljes? 21. Huru uttalade Samariterna sina tankar beträffande Jesu person?

14. Hwad gjorde Jesus under sin wandring genom Galileen? 2. Kan du uppräkna de åtta saligheterna?

Salige äro de bedröfwade, ty de skola få hugswalelse.

Salige äro de saktmodige, ty de skola besitta jorden.

Salige äro de, som hungra och trösta efter rättfärdigheten, ty de skola blifwa mättade.

Salige äro de barmhertige, ty dem skall ske barmhertighet.

Salige äro de renhjertade, ty de skola se Gud.

Salige äro de fridstiftande, ty de skola kallas Guds barn.

Salige äro de, som lida förföljelse för rättfärdighets skuld, ty dem hörer himmelriket till.

Salige ären I, när menniskorna försmäda och förfölja eder och säga allt ondt om eder, ljugande för min skuld."

3. "I skolen icke mena, att jag är kommen att upplossa lagen eller profeterna; jag är icke kommen till att upplossa, utan till att uppfylla. I hafwen hört, att det är sagdt till de gamla. "Du skall älska din nästa och hata din fiende." Men jag säger eder: Älsken edra owänner, wälsigner dem, som eder banna, gören wäl emot dem, som eder hata, bedjen för dem, som göra eder skada och förfölja eder, på det I skolen wara eder faders barn, som är i himmelen, ty han låter sin sol uppgå öfwer onda och goda, och låter regna öfwer rättfärdiga och orättfärdiga. **Waren fördenskull fullkomlige, såsom eder himmelske fader fullkomlig är."**

4. "När du will gifwa allmosa, så låt din wenstra hand icke weta, hwad den högra gör. Och när I bedjen, skolen I bedja alltså: **Fader wår, som är i himmelen; Helgadt warde ditt namn; Tillkomme ditt rike; Ske din wilje såsom i himmelen så ock på jorden; Gif oss i dag wårt dagliga bröd; Och förlåt oss wåra skulder, såsom ock wi förlåte dem oss skyldige äro; Och inled oss icke i frestelse; Utan fräls oss ifrån ondo. Ty riket är ditt och makten och herrligheten, i ewighet. Amen. — Bedjen, och eder skall**

3. Redogör för mig hwad Jesus här lärer om lagen?
4. Hwad säger Jesus om allmosor och om bönen?

warda gifwet; söken, och I skolen finna; klappen, och eder skall upplåtas."

5. "Sörjen icke för edert lif, hwad I skolen äta och dricka, och icke för eder kropp, hwad I skolen kläda eder med. Sen uppå fåglarne under himmelen, de så intet och intet skära de heller upp och församla intet i ladorna, och eder himmelske fader föder dem. Åren I icke mycket mer, än de? Skåden liljorna på marken, huru de wexa: de arbeta intet, ej heller spinna. Dock säger jag eder, att icke Salomo i all sin herrlighet war så klädd, som en af dem. Kläder nu Gud så gräset på marken, hwilket dock i dag står och i morgon kastas i ugnen, skulle han icke mycket mer göra det eder, o I klentrogne! — **Söker först efter Guds rike och hans rättfärdighet, så faller eder allt detta till. Hwar dag har nog af sin egen plåga.**"

6. "Dömen icke, på det I icke skolen warda dömde; ty med den dom I dömen, skolen I dömde warda, och med det mått I mäten, skall eder mätet warda. — **Allt det I wiljen menniskorna skola göra eder, det gören I ock dem.**"

7. "Gån in genom den trånga porten; ty den porten är wid och den wägen är bred, som förer till fördömelse, och de äro många, som gå på honom. Men den porten är trång och den wägen är smal, som drager till lifwet, och få äro de som finna honom."

8. "Hwar och en, som hörer dessa ord och gör derefter, honom liknar jag wid en wis man, som sitt hus byggde på hälleberg. Så föll slagregn, och wattufloderna kommo, och wädret blåste och stötte på huset, och det föll dock icke omkull; ty det war grundadt på hälleberget. 9. Men hwar och en, som hörer af mig dessa ord, och icke gör derefter, han liknas wid en fåwitsk man, som byggde sitt hus på sanden. Och föll slagregn, och wattufloderna kommo, och wädret blåste och stötte på huset; och

5. Hwad lärer oß Jesus om de jordiska omsorgerna? 6. Hwilka lärdomar gifwer oß Jesus med afseende å wårt förhållande till wåra medmenniskor?
7. Hwad lärer oß Jesus om wägen till saligheten? 8. Hwem förliknar Herren wid en wis man? 9.

det föll omkull och deß fall war stort." — 10. När Jesus slutade detta sitt tal förundrade sig folket öfwer hans lärdom; ty han lärde dem såsom den der hade makt och icke såsom de skriftlärda. (Math. 5—7. Luc. 6.)

15. Jesus botar Höfwidsmannens tjenare. Stillar stormen.

Då Jesus derefter återwände till Kapernaum, kom en krigshöfding till honom och bad honom, sägande: "Herre, min tjenare ligger lam der hemma, och har stor wedermöda." 2. Jesus sade: "Jag will komma och bota honom." 3. Då swarade höfwitsmannen: "Herre, jag är icke wärdig, att du skall gå under mitt tak, utan säg blott ett ord, så blir min tjenare helbregda; ty jag är ock en menniska under annan mans wälde och har krigsknektar under mig, och jag säger till den ena: Gå, — och han går; och till den andra: Kom, — och han kommer; och till min dräng: Gör det, — och han gör så." 4. När Jesus detta hörde, förundrade han sig och sade: "Sannerligen säger jag eder, så stor tro hafwer jag icke funnit i Israel." — "Gå, och som du trott, så ske dig!" 5. Och i samma stunden blef hans tjenare helbregda.

7. Och Jesus steg i skeppet, för att fara öfwer Galileiska sjön och hans lärjungar följde honom. 8. Och se, en storm uppstod på hafwet, så att skeppet öfwersköljdes af wågorna; men han sof. 9. Då gingo lärjungarne till honom och wäckte upp honom, sägande: **"Herre, fräls oß, wi förgås!"** 10. Då sade han till dem: "I klentrogne, hwarföre frukten I?" 11. Derpå stod han upp och näpste windarna och hafwet. 12. Och der blef ett stort lugn. Men

Hwem förliknas åter wid en fåwitsk man? 10. Hwilket intryck gjorde Jesu tal på åhörarne?

15. Hwad inträffade då Jesus efter slutadt tal återwände till Kapernaum? 2. Hwad sade Jesus då? 3. Hwad swarade höfwitsmannen? 4. Huru upptog Jesus dessa ord? 5. Hwad sade Jesus derpå till höfwitsmannen? 6. Hwilken werkan hade Jesu tillsägelse?

7. Hwad gjorde Jesus sedan? 8. Hwad inträffade då? 9. Hwad gjorde lärjungarne nu? 10. Hwad sade Jesus till dem? 11. Hwad gjorde Jesus derpå? 12. Med hwilken påföljd?

de förundrade sig och sade: "Hwad är denne för en, att både windarne och hafwet äro honom lydige." (Math. 8. Luc. 7, 8. Marc. 4.)

16. Enkans son i Nain.

Då Jesus, åtföljd af sina lärjungar, gick in till staden Nain, bars der ut en död, sin moders ende son. 2. Då Herren såg den förjande modren, som war enka, warkunnade han sig öfwer henne, och sade: "Gråt icke!" 3. Derpå tog han på båren, och de som buro stadnade. 4. Då sade han: "Jag säger dig, unge man, stå upp!" 5. Strax satte sig den döde upp och begynte tala. 6. Och alla prisade Gud, och sade: "En stor profet är uppkommen ibland oss." 7. Och ryktet derom gick ut öfwer hela Judeen och landet deromkring. (Luc. 7.)

17. Jesus botar en sjuk wid Bethesda.

Wid Judarnes högtid begaf sig ock Jesus upp till Jerusalem. 2. I stadens närhet fanns en damm, som kallades Bethesda, omkring hwilken woro bygde fem skjul, i hwilka en stor mängd sjuka lågo och wäntade på, att wattnet skulle röras. 3. En engel brukade nemligen på wissa tider stiga ned och röra om wattnet. 4. Den som nu efter det wattnet blifwit omrördt först steg deruti, han blef frisk, ehwad sjukdom han hade. 5. Så war der bland andra en man, som legat sjuk i trettiåtta år: 6. Då Jesus förnam att han warit lång tid sjuk, sade han till honom: "Will du blifwa helbregda?" 7. Den sjuke swarade: Herre, jag har

---

16. Hwad mötte Jesus då han wille gå till staden Nain? 2. Hwad sade Jesus till modren? 3. Hwad gjorde han derpå? 4. Hwad sade Jesus, sedan båren stadnat? 5. Hwilken werkan hade dessa Jesu ord? 6. Hurn betraktade folket ett sådant underwerk? 7. Hwart blef ryktet om detta underwerk kringspridt?

17. Hwart begaf sig Jesus wid Judarnes högtid? 2. Hwilken inrättning fanns der? 3. På hwad sätt brukade wattnet komma i rörelse? 4. Hwilken werkan medförde wattnets rörande? 5. Bland andra war der hwem? 6. Hwad frågade Jesus af honom? 7. Hwad swarade

ingen, som hjelper mig i dammen, ty förrän jag kommer, hinner en annan stiga der in före mig. 8. Då sade Jesus till honom: "Stå upp, tag din säng och gå!" 9. Strax blef mannen frisk, tog sin säng och gick. 10. Då Jesus sedan fann honom i templet, sade han: "Se du har blifwit helbregda, synda icke härefter, att dig icke wederfares något wärre." (Joh. 5.)

18. Jesus gör helbregda en man, som hade en förwissnad hand.

När Jesus på en sabbath lärde i synagogan, fann han der en man, som hade en förtwinad hand. 2. Fariseerna och de skriftlärde, som hatade Jesus, sökte efter anledning att få anklaga honom. 3. Nu begagnade de sig af detta tillfälle, och ställde till Jesus frågan, om det wore lofligt att hela på sabbathen. 4. Jesus swarade: "Hwilken är den man ibland "eder, som har ett får, och om det faller i en "grop, går han icke om sabbathen och drager "det upp? Huru mycket bättre är icke en men"niska, än ett får? Derföre är det lofligt att "göra wäl på sabbathen." 5. Derpå sade Jesus till den sjuke: "Stå upp och kom hit fram!" 6. Sedan frågade han i sin tur Fariseerna: "Hwilketdera är lofligt, att göra wäl om sabbathen, eller göra illa, att frälsa lifwet, eller låta det förgås? 7. Då tego Fariseerna. 8. Och Jesus ömkade sig öfwer deras hjertas hårdhet. 9. Men till den sjuke mannen sade han: "Räck ut din hand!" 10. Han räckte ut handen och den blef helbregda såsom den andra. 11. Häröfwer blefwo Fariseerna och de skrift-

den sjuke? 8. Hwad sade Jesus då till honom? 9. Hwilken påföljd hade denne tillsägelse? 10. Hwilken warning gaf Jesus honom?

18. Hwad inträffade då Jesus en dag lärde i Judarnas synagoga? 2. Huru woro Fariseerne och de skriftlärde sinnade emot Jesus? 3. Huru sökte de nu att winna sin onda affigt? 4. Huru swarade dem Jesus? 5. Hwad sade Jesus derefter till den sjuke? 6. Hwad frågade Jesus sedan Fariseerne? 7. Hwad hade de att swara härpå? 8. Hwilket intryck gjorde Fariseernas uppförande på Jesus? 9. Hwad sade han till den sjuke? 10. Hwilken werkan hade detta ord af Jesus? 11. Hwilken

lärde förbittrade och rådslogo, huru de kunde förgöra Jesus. 12. Men Jesus gick bort ifrån dem. (Math. 12. Marc. 3. Luc. 6.)

19. Jesus gifwer syn åt en blindfödd.

Under löfhyddohögtiden gick Jesus upp till Jerusalem. 2. Der såg han en man, som war blindfödd. 3. Hans lärjungar frågade honom då: "Rabbi, hwilken syndade, denne eller hans föräldrar, att han skulle födas blind?" 4. Jesus swarade: "Hwarken har denne eller hans föräldrar syndat, men det har skett, på det Guds werk skola uppenbaras på honom." 5. Då han sagt detta, spottade han på jorden och gjorde en deg af spotten och smorde med degen på den blindes ögon, och sade till honom: "Gå bort och twå dig i dammen Siloa." 6. Han gick och twådde sig, och kom tillbaka seende. 7. Då sade de som förut hade sett honom: "Är icke detta den, som satt och tiggde?" Somlige sade: "Det är han." Somlige åter: "Han är honom lik." 8. Men han sjelf sade: "Det är jag." 9. Då sade Fariseerna till honom: "Huru blefwo dina ögon öppnade?" 10. Han swarade: "Den mannen, som kallas Jesus, lade mig en deg på ögonen, och jag twådde mig och har nu min syn." 11. Då sade några af de Fariseer: "Den mannen är icke af Gud, efter han icke håller sabbaten." Ty det war på en sabbat, som Jesus öppnade hans ögon. 12. Men andra sade: "Huru kan en syndig menniska göra sådana tecken?" 13. Åter sade de till den blinde: "Hwad säger du om honom, eftersom han öppnat dina ögon?" 14. Han sade: "En profet är han." 15. Men

werkan hade denna Jesu wälgerning på Fariseerne och de skriftlärda? 12. På hwad sätt gjorde Jesus deras rådslag om intet?

19. Hwart gick Jesus wid löfhyddohögtiden? 2. Hwad såg han der? 3. Hwilken fråga gjorde Jesu lärjungar? 4. Hwad swarade Jesus? 5. Hwad gjorde Jesus då han sagt detta? 6. Gjorde han så och med hwad påföljd? 7. Hwad sade de som förr hade känt honom? 8. Hwad sade han sjelf? 9. Hwad frågade Fariseerna? 10. Huru swarade han? 11. Hwad sade några af de Fariseer? 12. Hwad menade åter andra? 13. Hwad sade Fariseerne till den blinde? 14. Hwad swarade den helbregda gjorda? 15.

Judarne trodde icke, att han hade warit blindfödd, och fått synen, utan kallade derföre föräldrarne och frågade dem: "Är denne eder son, den I sägen wara blindfödd? Huru ser han nu?" 16. De swarade: "Wi wete att denne är wår son och att han war blindfödd. Men huru han nu ser, wete wi icke, ej heller wete wi, hwem som öppnat hans ögon. Han är sjelf kommen till mogen ålder, spörjen honom, han må tala sjelf för sig." 17. Detta sade hans föräldrar derföre, att de räddes för Judarne; ty Judarne hade redan då beslutit emellan sig, att den som bekände honom wara Kristus, han skulle utkastas från synagogan. 18. Åter kallade de mannen, som hade warit blind, och sade till honom: "Gif Gudi äran, wi wete att denne mannen (Jesus) är en syndare." Han swarade: "Om han är en syndare, wet jag icke: ett wet jag att jag war blind och ser nu." 20. Åter sade de till honom: "Hwad gjorde han dig? Huru öppnade han dina ögon?" 21. Han swarade: "Hörden I icke det? Wiljen I ock warda hans lärjungar?" 22. Då bannade de honom, och sade: "Du är hans lärjunge, men wi äre Moses lärjungar. Wi wete, att Gud har talat med Moses, men hwarifrån denne är, weta wi icke." 23. Mannen swarade: "Det är ju underligt, att I icke skolen weta, hwarifrån han är och likwäl har han öppnat mina ögon. Wi wete, att Gud icke hörer syndare, utan den, som gör hans wilja. Ifrån werldens begynnelse är icke hördt, att någon har öppnat dens ögon, som warit blindfödd. Wore han icke af Gud, så kunde han intet göra." Då sade de till honom: "Du är hel och hållen född i synd och will lära oß!" 25. Och så drefwo de honom ut. (Joh. 9.)

Hwad gjorde Judarne för att öfwertyga sig om, att han hade warit blindfödd? 16. Hwad swarade föräldrarne? 17. Hwarföre swarade föräldrarne så? 18. Hwad gjorde Judarne då? 19. Hwilket swar gaf han dem? 20. Hwad sade de åter till honom? 21. Hwad swarade han härtill? 22. Hwad gjorde nu Judarne? 23. Hwad swarade nu åter den helbregdagjorde mannen? 24. Hwad sade de då till honom? 25. Hwad gjorde de slutligen?

20. Synderskan wid Jesu fötter i Fariseens hus.

En gång blef Jesus af en Farisee wid namn Simon bjuden till måltid. 2. Då en qwinna, som hade warit en synderska, förnam, att Jesus satt till bords i Fariseens hus, bar hon dit ett glas med smörjelse, stod gråtande wid hans fötter och begynte wäta dem med tårar och torkade dem med sitt hufwudhår, och kyßte hans fötter och smorde dem med smörjelse. 3. Då Simon såg detta, tänkte han för sig sjelf: "Wore denne en profet, wisserligen wißte han, hwem och hurudan den qwinnan är, som handterar honom, ty hon är en synderska." 4. Då sade Jesus: "Simon, jag har något att säga dig." 5. Han sade: "Mästare säg!" 6. Jesus sade: "En man hade två gäldenärer. En war honom skyldig femhundrade penningar, den andre femtio. När de icke kunde betala, efterskänkte han åt begge deras skuld. Säg nu, hwilken af dem skall älska honom mera?" 7. Simon swarade: "Jag menar den, åt hwilken han efterskänkte mera." 8. Då sade Jesus: "Rätt dömde du." 9. Derpå wände han sig till qwinnan och sade till Simon: "Ser du denna qwinna; jag gick i ditt hus, du hafwer intet watten gifwit mig till mina fötter, men hon har twått mina fötter med tårar och torkat med sitt hufwudhår. Du har icke kyßt mig, men hon har icke upphört att kyssa mina fötter. Mitt hufwud har du icke smort med olja, men hon har smort mina fötter med smörjelse. Fördenskuld säger jag dig: "Hennes många synder äro förlåtna, ty hon älskade mycket." 10. Sedan sade han till qwinnan: "Synderna förlåtas dig." 11. Då sade de som till bords suto: "Hwem är denne, som ock förlåter syn-

---

20. Inträffade en gång något som wisade att icke alla Fariseer woro förbittrade på Jesus? 2. Hwad hände då Jesus satt till bords i Fariseens hus? 3. Hwad tänkte Simon, då han såg detta? 4. Utrannsakade Jesus Simons tankar? 5. Hwad swarade Simon? 6. Huru talade Jesus då? 7. Huru dömde häruti Simon? 8. Hwad sade Jesus då? 9. Huru uttryckte sig Jesus widare om Fariseen och synderskan? 10. Hwad sade då Jesus till qwinnan? 11.

der?" 12. Men han sade till qwinnan: "Din tro har frälst dig, gå i frid." (Luc. 7.)

21. Johannes döparens halshuggning.

Konung Herodes Antipas, som wid denna tid styrde Galileen och Pereen, aktade Johannes döparen högt, hörde honom i många stycken och följde hans råd. 2. Då Herodes i strid mot Mosis lag tagit till gemål sin broders Philippi hustru, Herodias, bestraffade honom Johannes och sade: "Dig är icke lofligt hafwa din broder Philippi hustru." 3. Deröfwer blef Herodias så förtörnad, att hon förmådde Herodes, att kasta Johannes i fängelse? 4. Gerna hade hon welat förmå Herodes att låta döda Johannes, men konungen frukade för folket, som anså Johannes för en stor profet. 5. Snart yppade sig likwäl ett lägligt tillfälle för Herodias hämdplaner, nemligen på konungens födelsedag, som firades med en stor högtidsmåltid. 6. Herodias dotter gick då in och dansade för konungen, hwilket så behagade honom och dem som suto med honom till bords, att han sade till henne: "Bed af mig hwad du will, och jag skall gifwa dig det, allt intill hälften af mitt rike, och sitt löfte bekräftade han med en ed." 7. När dottern nu rådgjorde med sin moder, hwad hon borde begära, sade modren: "Johannes döparens hufwud." 8. Då skyndade dottren till konungen och sade: "Jag will, att du gifwer mig nu strax på ett fat Johannes döparens hufwud." 9. Konungen blef häröfwer bedröfwad, men för

Hwad sade de öfrige bordsgästerne? 12. Hwad sade Jesus slutligen till qwinnan?

21. I hwilket förhållande stodo konung Herodes och Johannes döparen till hwarandra? 2. Hwilken tilldragelse inträffade, som bewisar att Johannes döparen icke blundade för konungens fel? 3. Hwad blef följden af denna bestraffning? 4. War Herodias hämdlystnad tillfredställd härmed, eller önskade hon tillfoga Johannes något ännu wärre? 5. Hwilket tillfälle gafs för Herodias att winna målet för sin brottsliga önskan? 6. Hwad tilldrog sig nemligen under måltiden? 7. Med hwem rådplägade hon och hwilket råd fick hon? 8. Hwad gjorde dottren till följd af detta råd? 9. Huru upptog ko-

edens skuld, som han swurit, och för de närwarandes skuld wille han icke bryta sitt löfte. 10. Utan befallte hödeln genast gå i fängelset och afhugga Johannis hufwud. 11. Bödeln högg nu hufwudet af Johannes, och hemtade det på ett fat åt Herodias dotter, hwilken gaf det åt sin moder. 12. När Johannes lärjungar det hörde, begrofwo de hans lekamen, och berättade för Jesus hwad som skett. (Math. 14. Marc. 6.)

22. Jesus spisar femtusen män. Jesus lifsens bröd. Judarnes knorr. Petri bekännelse.

Wid denna tid begaf sig Jesus öfwer Galileiska hafwet till en ödemark. 2. Mycket folk följde honom, 3. derför att de sett honom göra många tecken med dem, som woro sjuka. 4. Då nu Jesus uppstigit på ett berg och såg mycket folk kommo till sig, sade han till Filippus: "Hwar få wi köpa bröd, att dessa måga äta?" 5. Filippus swarade: "För twåhundra penningar wore dem icke nog, att hwar och en finge ett litet stycke." 6. Då sade Andreas, Petri broder, till Jesus: "Här är en pilt (gosse), som har fem bjuggbröd och twå fiskar, men hwad förslår det ibland så många?" 7. Jesus sade: "Låten folket sätta sig", och på det stället war mycket gräs. 8. Då satte sig ned omkring femtusen män. 9. Och Jesus tog bröden, tackade och gaf lärjungarne, och lärjungarne delade deraf ibland folket; sammaledes ock af fiskarne, så mycket han wille. 10. När de woro mätte, lät Jesus hemta upp det öfwerblefna, att det icke skulle förfaras. 11.

---

nungen denna owäntade begäran? 10. Hwilken befallning gaf då Herodes? 11. Huru utfördes befallningen? 12. Hwad gjorde Johannes lärjungar, när de hörde, att han war halshuggen?

22. Hwart begaf sig Jesus wid denna tid? 2. Af hwem war Jesus åtföljd? 3. Hwarföre åtföljde folket honom? 4. Hwad gjorde Jesus, då han uppstigit på ett berg? 5. Hwad swarade Filippus? 6. Wiste ingen något råd? 7. Hwad befallte Jesus då? 8. Huru många woro der samlade? 9. Hwad skedde derefter? 10. Hwad lät Jesus derefter göra? 11. Huru mycket uppsamlade

Och de upptogo tolf korgar af stycken, som woro öfwer af fem bjuggbröd och två fiskar efter dem, som hade ätit. 12. När folket såg, att Jesus hade gjort detta tecken, sade de: "Wisserligen är denne den profeten, som komma skulle i werlden."

13. Men många sökte honom blott för brödets skuld, icke derföre, att de sett tecknet, som han gjorde. 14. Derföre sade Jesus kort derpå: "Sannerligen säger jag eder: I söken mig icke fördenskuld, att I hafwen sett tecken, utan fördenskuld, att I hafwen ätit af brödet och ären wordne mätte. Werken icke den mat, som förgås, utan den som förbliswer till ewinnerligt lif, den menniskones son skall gifwa eder." 15. Då sade de till honom: "Hwad skole wi göra, att wi må werka Guds werk?" 16. Jesus swarade: "**Detta är Guds werk, att I tron på den som han har sändt. Jag är lifsens bröd; den som till mig kommer, han skall icke hungra, och hwilken som tror på mig, han skall icke törsta. Allt det min fader gifwer mig, det kommer till mig; och den till mig kommer, honom kastar jag icke ut. Ty jag har kommit ned från himmelen, icke att jag skall göra min wilja, utan hans wilje, som har sändt mig. Och det är min faders wilje, att jag icke skall borttappa något af allt det, som han har gifwit mig, utan att jag skall uppwäcka det på ytterste dagen. Hwar och en, som ser sonen och tror på honom, han skall hafwa ewinnerligt lif, och jag skall uppwäcka honom på den ytterste dagen.**" 17. Då Judarne knorrade deröfwer, att Jesus sade sig wara det bröd, som nederkommit af himmelen, fortsatte Jesus: 18. "**Ingen kan komma till mig, utan fadren drager honom, och jag skall uppwäcka honom på den ytterste dagen. Jag är det lefwande brödet, som nederkommer af himmelen; hwilken som äter af**

de? 12. Hwad sade folket, då de sågo detta underwerk?

13. Tänkte alla på samma sätt? 14. Hwad sade Jesus derföre till folket? 15. Huru swarade de? 16. Huru swarade Jesus? 17. Hwaröfwer knorrade Judarne, då de hörde detta? 18. Huru fortsatte Jesus?

detta brödet, han skall lefwa ewinnerligen; och det brödet, som jag skall gifwa, är mitt kött, hwilket jag skall gifwa för werldens lif. Utan I äten menniskones sons kött och dricken hans blod, hafwen I icke lif i eder. Mitt kött är den rätta maten och min blod den rätta drycken."

19. När hans lärjungar hörde detta, sade många af dem: "Detta är ett hårdt tal, hwem kan höra det"; och wandrade icke mera med honom. 20. Då sade Jesus till de tolf: "Icke wilsen ocksa I gå bort?" 21. Swarade honom Simon Petrus: "Herre till hwem skole wi gå? Du har det ewiga lifwets ord. Och wi hafwe trott och förnummit, att du är Kristus, lefwande Guds son." (Joh. 6.)

23. Jesus den gode herden.

Ofta talade Jesus till det församlade folket i liknelser. 2. Så liknade han sig ock en gång wid en herde, sägande: 3. "Jag är den gode herden; den gode herden utgifwer sitt lif för fåren. Men den som är legd och icke är herden, den hwilken fåren icke tillhöra, ser ulfwen komma och öfwergifwer fåren och flyr, och ulfwen bortrycker och förskingrar fåren, men den legde flyr, ty han är legd och wårdar sig icke om fåren. Jag är den gode herden och jag känner mina får, och mina känna mig, såsom Fadren känner mig och jag känner Fadren. Och jag utgifwer mitt lif för fåren. — Jag har ock andra får, som icke äro af detta fårahuset; dem måste jag ock föra härtill, och de skola höra min röst. Och det skall blifwa ett fårahus och en herde." (Joh. 10.)

24. Den kananeiska qwinnan.

En gång gick Jesus till trakterna kring de hedniska städerna Tyrus och Sidon. 2. Och

19. Hwad gjorde många af hans lärjungar, när de hörde detta? 20. Hwad sade Jesus till de tolf lärjungarne? 21. Hwem af lärjungarne swarade, och huruvidant war swaret?

23. Hwilken form iklädde Jesus ofta sina läror? 2. Wid hwem liknade han sig en gång? 3. Huru lyder denna liknelse?

24. Hwart begaf sig Jesus engång? 2. Hwad in-

en kananeisk qwinna kom ifrån dessa orter och ropade till honom: "O, Herre, Dawids son, förbarma dig öfwer mig; min dotter plågas jemmerligen af djefwulen!" 3. Men han swarade henne icke ett ord. 4. Då gingo hans lärjungar fram och bådo honom och sade: "Skilj henne ifrån oß; ty hon ropar efter oß." 5. Men han swarade och sade: "Jag är icke sänd, utom till de borttappade får af Israels hus. 6. Men hon kom och tillbad honom, sägande: "Herre, hjelp mig!" 7. Men han swarade och sade: "Det är icke rätt och taga brödet från barnen och kasta det för hundarna." 8. Då sade hon: "Ja, Herre, dock äta hundarna af de smulor, som falla från deras herrars bord." 9. Då swarade Jesus: "O qwinna, din tro är stor; ske dig, som du will." 10. Och från samma stund war hennes dotter helbregda. (Math. 15.)

25. Jesu liknelse om fyrahanda sädesåker.

En annan gång framställde Jesus wid stranden af sjön Genesaret, dit mycket folk samlats, följande liknelse: "En såningsman gick ut till att så sin säd. Och när han sådde, föll en del wid wägen, och det blef förtrampadt, och fåglarna under himmelen kommo och åto upp det. Och en del föll på stenbunden mark, der det icke hade mycken jord. Och det gick snart upp; ty det hade icke djup jord. Men när solen gick upp, förwißnade det, och eftersom det icke hade rot, förtorkades det. Och en annan del föll ibland törnen; och törnena gingo upp och förqwäfde det. Men en annan del föll i god jord, och det bar frukt, dels hundradefaldt, dels sextiofaldt och dels trettiofaldt." 2. Då han detta sagt, ro-

träffade der? 3. Huru bemötte Jesus henne? 4. Hwad gjorde lärjungarne för att hjelpa henne? 5. Hwad swarade Jesus sina lärjungar? 6. Hwad gjorde då qwinnan? 7. Hwad swarade Jesus henne? 8. Hwad sade hon då? 9. Hwad swarade nu Jesus? 10. Hwad inträffade i detsamma med hennes dotter?

25. Hwilken war den liknelse, som Jesus framställde wid sjön Genesaret? 2. Med hwilken uppmaning slu-

pade han: "Den som har öron att höra, han höre!"

Då lärjungarne sedan frågade honom om betydelsen af denna liknelse, sade han: 3. "Säden är Guds ord." 4. Så ofta någon hörer ordet och icke fattar det, kommer djefwulen och bortröfwar det, som blifwit sådt i hans hjerta; detta är den säden, som såddes wid wägen. 5. Och den, som såddes på stenbunden mark, är den, som hörer ordet och mottager det strax med glädje; men han har icke rot i sig sjelf, utan står till en tid, men när trångmål eller förföljelse påkommer för ordets skuld, strax förargas han och i frestelsens stund faller han derifrån. 6. Och den, som såddes bland törnen, är den, som hörer ordet, och denna werldens bekymmer och rikedomens swek och lifwets wällust förqwäfwa ordet, och han blifwer utan frukt. 7. Men den, som såddes i god jord, är den, som hörer ordet och fattar det och behåller det i ett godt och rättskaffens hjerta och bär frukt i tålamod och ståndaktighet, en hundradefaldt, en sextiofaldt och en trettiofaldt. (Math. 13. Marc. 4. Luc. 8.)

26. Jesu liknelse om ogräset och hwetet.

Derefter framställde Jesus äfwen denna liknelse: "Himmelriket är likt en man, som sådde god säd i sin åker. Men när folket sof, kom hans owän och sådde ogräs midt ibland hwetet, och gick sin wäg. Då nu säden wexte och bar frukt, syntes ock ogräset. Då gingo husbondens tjenare till honom och sade: "Herre, sådde du icke god säd i din åker, hwarifrån har den då fått ogräset?" Han swarade dem: "Det har en owän gjort." Då sade tjenarne till honom: "Will du, att wi gå och hemta det bort?" Men han swarade: "Nej, på det att,

---

tade han sin liknelse? 3. Hwad betecknas med säden? 4. Hwad betecknas med säden som föll wid wägen? 5. Hwad förstås med den säd, som såddes på stenig mark? 6. Hwad betecknas med den säd, som såddes bland törnen? 7. Hwad förstås då med den säd, som föll i god jord?

26. Kan du berätta mig Jesu liknelse om ogräset

när I upprycken ogräset, I icke skolen ock dermed upprycka hwetet. Låter båda wexa till skördetiden, och då will jag säga till skördemännerna: "Hemten först ogräset tillsamman och binden det i knippor till att uppbrännas, men hwetet förſamlen i min lada."

Då lärjungarne åter bådo honom utthyda denne liknelſe, sade han: 2. "Menniſkones ſon är den ſom den goda säden sår. 3. Åkern är werlden. 4. Den goda säden äro rikets barn, ogräſet är den ondes barn. 5. Owännen ſom sådde ogräſet är djefwulen. 6. Skördetiden är werldens ände. 7. Skördemännen äro englarne. 8. Såſom nu ogräſet hemtas samman och brännes upp med eld, så skall det ock ske wid denne werldens ände. Menniſkones ſon skall sända ſina englar och de skola samla all förargelſe utaf hans rike och dem ſom göra orätt, och ſkola kasta dem i den brinnande ugnen. 9. Der skall wara gråt och tandagnißlan. 10. Men de rättfärdige skola ſkina ſom solen i deras faders rike." 11. Hwilken ſom har öron till att höra, han höre! (Math. 13.)

27. Jeſu liknelſer om ſenapskornet, ſurdegen, ſkatten, perlan och noten.

"Himmelriket är likt ett ſenapskorn, ſom en man sådde i ſin åker, hwilket wäl är minſt af alla frön, men när det wuxit upp, är det störſt ibland kryddwexter och blir ett träd, så att fåglarna under himmelen bygga ſina bon på deß grenar."

2. "Himmelriket är likt en ſurdeg, hwilken en qwinna tog och blandade i tre ſkeppor mjöl, till deß alltſammans blef genomſyradt."

---

och hwetet? 2. Hwem är den ſom sår den goda säden? 3. Hwem är åkern? 4. Hwilka äro den goda säden och hwilka ogräſet? 5. Hwem är owännen ſom sådde ogräſet? 6. Hwad förſtås med ſkördetiden? 7. Hwilka äro ſkördemännen? 8. Huru skall det då tillgå med de onda wid werldens ſlut? 9. Hurudant skall tillſtåndet wara i den brinnande ugnen? 10. Hurudant skall då de rättfärdigas tillſtånd bliſwa? 11. Med hwilken förmaning ſlutade Jeſus ſin utläggning?

27. Hurudan är liknelſen om ſenapskornet? 2. Hu-

3. "Åter är himmelriket likt en skatt, som war förborgad i en åker, hwilken en man fann och förbolde, och af glädje deröfwer, går han bort och säljer allt, hwad han har, och köper den åkern."

4. "Åter är himmelriket likt en köpman, som sökte efter goda perlor. Och när han hade funnit en kostelig perla, gick han bort och sålde allt, hwad han hade, och köpte henne."

5. "Åter är himmelriket likt en not, som kastades i hafwet och församlade fisk af allehanda slag. Och när hon blef full, drogo de henne upp på stranden och satte sig ned och hemtade tillhopa de goda i kärl, men de odugliga kastade de bort. — 6. Så skall det ske wid werldens ända. Englarne skola utgå och skilja de onda från de rättfärdiga, och kasta dem i den brinnande ugnen; der skall wara gråt och tandagnissan." (Math. 13.)

28. Den obarmhertige tjenaren. Den barmhertige Samaritanen.

En gång sade Petrus till Jesus: "Herre, huru ofta må min broder synda emot mig, och jag skall förlåta honom? Åro sju gånger nog?" 2. Jesus swarade: "Icke sju gånger, utan sjuttio gånger sju." 3. Jesus fortfor: "Fördenskuld är himmelriket likt en konung, som wille hålla räkenskap med sina tjenare. 4. Då kom en fram för honom, som war honom skyldig tiotusen pund. 5. Men eftersom han ingenting hade att betala med, bjöd hans herre, att han skulle säljas samt hans hustru och barn och allt, hwad han egde, och att dermed skulle betalas." 6. Då föll tjenaren ned, tillbad honom och sade: "Herre, haf tålamod med mig, jag will allt betala dig." 7. Och herren warkunnade sig öfwer honom och släppte honom lös

rudan den om surdegen? 3. Hurudan den om skatten? 4. Hurudan den om köpmannen? 5. Hurudan den om noten? 6. Huru skall det tillgå wid werldens ändalykt?

28. Hwilken fråga ställde Petrus engång till Jesus? 2. Huru swarade Jesus? 3. Hwarmed liknade Jesus himmelriket? 4. Hwem kom då fram för husbonden? 5. Hwad bjöd hans herre, då han icke egde något att betala med? 6. Hwad gjorde tjenaren då? 7. Hwad gjor-

och efterskänkte honom skulden. 8. När tjenaren nu gick ut, fann han en sin medtjenare, som war honom skyldig hundrade penningar. Då tog han fast honom, fattade honom i halsen, och sade: "Betala mig, hwad du är skyldig!" 9. Nu föll hans medtjenare till hans fötter, och bad honom, sägande: "Haf tålamod med mig, jag will allt betala dig!" 10. Men han wille icke, utan lät kasta honom i fängelse. 11. När nu de andre tjenarne sågo det som skedt, blefwo de ganska bedröfwade, och berättade för sin herre allt det, som skedt war. 12. Då kallade hans herre honom till sig och sade: "Du onde tjenare, hela din skuld efterskänkte jag dig, ty du bad mig; borde icke ock du hafwa förbarmat dig öfwer din medtjenare, såsom jag förbarmade mig öfwer dig?" 13. Och hans herre blef wred på honom, och öfwerlemnade honom åt bödlarne, till deß han betalat allt, hwad han honom skyldig war. — 14. **Så skall ock min himmelske fader göra med eder, om I icke af hjertat förlåten hwar och en sin broder hans öfwerträdelser.**"

15. En lagklok frestade Jesus och sade: "Mästare, hwad skall jag göra, att jag må få ewinnerligt lif?" 16. Jesus sade: "Hwad är skrifwet i lagen? Huru läser du?" 17. Han swarade: "**Du skall älska herren din Gud af allt ditt hjerta, af all din själ, af all din håg, och din nästa såsom dig sjelf**", (5 Mosеb. 6, 5 och 3 Mosеb. 19, 18). 18. Jesus sade till honom: "Rätt swarade du; gör det, så får du lefwa." 19. Då wille han göra sig sjelf rättfärdig och sade: "Hwem är då min nästa?" 20. Jesus swarade: "En man for ned från Jerusalem till Jericho och kom i röfwa-

---

de då hans herre? 8. Hwad hände, när tjenaren nu gick ut? 9. Hwad gjorde då den skuldsatte medtjenaren? 10. Han bewisade wäl sin medtjenare barmhertighet? 11. Hwad tyckte de andra medtjenare om detta handlingssätt? 12. Hwad gjorde hans herre då? 13. Huru gick det nu med den andre tjenaren? 14. Hwilken tillämpning gör Herren af denna liknelse?

15. Hwad gjorde en gång en lagklok? 16. Hwad sade Jesus? 17. Huru swarade fariseen? 18. Hwad sade Jesus? 19. Hwad gjorde fariseen nu? 20. Genom

res händer. De klädde af honom och sargade honom och läto honom ligga halfdöd. Så hände sig, att en preſt reſte samma wäg, och då han fick se honom, for han förbi honom. Sammalunda ock en Lewit. Men en Samaritan reſte ock samma wäg, och han warkunnade sig öfwer honom, gick till honom och förband hans sår och gjöt olja och win deruti, samt lade honom på sitt ök och förde honom till herberget och skötte honom. Andra dagen for han derifrån, sedan han gifwit penningar åt wärden och sagt: "Sköt honom, och hwad du mer kostar på honom, will jag betala, när jag kommer igen." — 21. Hwilken af dessa tre synes dig nu hafwa warit hans nästa, som hade fallit i röfwarehänder?" 22. Den lagkloke swarade: "Den som bewisade honom barmhertighet." 23. Då sade Jesus: "Gå och gör du likaledes!" (Math. 18. Luc. 10.)

29. Rike mannen och Lazarus.

"Det war en rik man, som klädde sig i purpur och dyrbart tyg, och lefde hwar dag kräseligen? 2. Men det war ock en fattig, wid namn Lazarus, som låg wid hans dörr, full med sår, och begärande att släcka sin hunger med de smulor, som föllo från den rike mannens bord; och hundarne kommo och slickade hans sår. 3. Så hände sig, att den fattige dog och fördes af englarne i Abrahams sköte. 4. Men äfwen den rike dog och blef begrafwen. 5. Och i dödsriket, der han låg i plågorna, lyfte han upp sina ögon och fick se Abraham långt derifrån och Lazarus i hans sköte, och han ropade och sade: "Fader Abraham, förbarma dig öfwer mig, och sänd Lazarus, på det han må doppa det ytterſta af sitt finger i watten och swalka min tunga; ty jag pinas i denna låga." 6. Abraham swarade: "Min son

hwilken liknelse swarade Jesus på hans fråga? 21. Hwilken fråga gjorde Jesus nu? 22. Hwad swarade den lagkloke? 23. Hwilken uppmaning gaf Herren den lagkloke?

29. Huru beskrifwes den rike mannen? 2. Huru dant war den fattige mannens tillstånd? 3. Hwad hände med den fattige? 4. Hur gick det då med den rike? 5. Kan du säga, hwad som widare säges om den rike mannens tillstånd? 6. Hwad swarade Abraham?

kom ihåg, att du hade ditt goda under din lefnad, och Lazarus sitt onda; men nu hugsvalas han, och du pinas. Och utom allt detta är emellan oß och eder befästadt ett stort swalg, på det att de som wilja fara härifrån öfwer till eder, icke skola kunna det, ej heller de komma derifrån öfwer till oß." 7. Då sade den rike: "Så beder jag dig då, fader, att du sänder honom till min faders hus — ty jag har fem bröder — att han må wittna för dem, på det att icke äfwen de må komma i detta plågans rum." 8. Abraham sade: "De hafwa Moses och profeterna, må de höra dem!" 9. Men han sade: "Nej fader Abraham, men kommer någon af de döda till dem, så bättra de sig." 10. Men Abraham sade: "Höra de icke Moses och Profeterna, så tro de icke heller, om än någon af de döda uppstode." (Luc. 16.)

30. Jesu liknelse om det borttappade fåret och den förlorade penningen.

Till Jesus gingo allehanda publikaner och syndare för att höra honom. Men deröfwer knorrade Fariseerna och de skriftlärda, och sade: "Denne undfår syndare och äter med dem." I anledning deraf framställde Jesus följande liknelser:

2. "Hwilken är den man bland er, som har hundrade får, och som icke, om han borttappar ett af dem, lemnar de nio och nittio i öknen och går efter det borttappade, till deß han finner det? Och när han funnit det, lägger han det på sina axlar med glädje. Och när han kommer hem, kallar han tillhopa sina wänner och grannar, och säger till dem: "Gläden mig med mig, ty jag har funnit mitt får, som war borttappadt." — 3. **Jag säger eder, att sammalunda blir det glädje i himmelen öfwer**

7. Hwad bad då den rike om? 8. Hwad sade Abraham? 9. Hwad menade den olycklige mannen? 10. Huru slutade Abraham samtalet?

30. Med anledning hwaraf framställde Jesus dessa liknelser?

2. Huru lyder den första af dem? 3. Huru tillämpar frelsaren denna liknelse på menniskorna?

en enda syndare, som sig bättrar, mer än öfver nio och nittio rättfärdiga, som ingen bättring behöfwa."

4. "Eller hwilken qwinna, som har tio penningar, tänder icke, om hon borttappat en enda penning, upp ljus och sopar huset och söker ifrigt, till deß hon funnit den. Och då hon funnit den, kallar hon tillhopa sina wänner och grannqwinnor, sägande: "Gläds jens med mig; ty jag har funnit penningen, som jag borttappat hade!" — 5. Sammalunda, säger jag eder, blifwer det glädje inför Guds englar, öfwer en enda syndare, som bättrar sig."

31. Jesu liknelse om den förlorade sonen.

Wid samma tillfälle, som omnämnes i föregående berättelse, framställde Jesus äfwen denna liknelse:

2. "En man hade två söner. 3. Den yngre af dem sade till fadren, "Fader, gif mig den del af egodelarne, som mig tillkommer", och fadren skiftade sin förmögenhet emellan dem. 4. Icke många dagar derefter tog den yngre sonen all sin egendom och for långt bort i fremmande land. 5. Der förkingrade han sina egodelar genom ett utswäfwande lif. 6. Då han begynte lida nöd, sökte han tjenst hos en borgare, som sände honom till sin afwelsgård, för att wakta hans swin. 7. Då begärde han att få sylla sin buk med draf, hwarmed swinen föddes, men ingen gaf honom. 8. Nu kom han till besinning och sade till sig sjelf: "Huru många min faders legodrengar hafwa bröd nog, och jag förgås här i hunger. Jag will stå upp och gå till min fader och säga till honom: "Fader, jag har syndat i himmelen och för dig och jag är icke längre wärd att

4. Kan du redogöra för den andra liknelsen? 5. Huru tillämpas åter denna liknelse?

31. Hwilken liknelse framställde Jesus af samma anledning, som de twenne föregående? 2. Huru börjas denna liknelse? 3. Hwilket begär uppstod hos den yngre sonen? 4. Hwad företog han, sedan han fått ut sitt arf? 5. Huru uppförde han sig i det fremmande landet? 6. Huru måste han nu i sin nöd lifnära sig? 7. Hwarmed önskade han att mätta sin hunger? 8. Till hwilken be-

kallas din son, gör med mig såsom med en af dina legodrängar." 9. Och så stod han upp och gick till sin fader. — 10. Då han ännu var långt ifrån, såg honom hans fader och warkunnade sig öfwer honom, lopp emot honom, föll honom om halsen och kyßte honom. 11. Och sonen sade till honom: "Fader, jag har syndat i himmelen och för dig, och är icke wärd att härefter kallas din son." 12. Då sade fadren till tjenarne: "Bären fram den ypperßta klädningen och kläden honom deruti, och gifwen honom en ring på hans hand och skor på hans fötter. Och slagten den gödda kalfwen, wi wilje äta och göra oß glada; ty denne min son war död och har fått lif igen, han war borttappad och är återfunnen." Och de begynte göra sig glada. — 13. Då nu den äldre brodren, som warit ute på marken, kom hem och fick weta orsaken till den allmänna glädjen, blef han wred och wille icke gå in. 14. Hans fader gick derföre ut och bad honom. 15. Men han sade till fadren: "Se, jag tjenar dig så många år och har aldrig gått ifrån dina bud, och du gaf mig aldrig ett kid, att jag måtte göra mig glad med mina wänner. Men sedan denne din son är kommen, som owärdigt förslöst sina egodelar, har du för hans skuld slagtat den gödda kalfwen." 16. Då sade hans fader till honom: "Min son! du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt. Men man måste nu glädjas och fröjdas; ty denne **din broder war död och fick lif igen, han war borttappad och är igenfunnen.**" (Luc. 15).

32. Jesus wälsignar barnen.

I den tiden blefwo barn burna till Jesus,

finning förde honom hans nöd? 9. Stadnade hans beslut wid blotta tankarna? 10. Huru bemötte honom hans fader? 11. Huru yttrade sig hos sonen hans ödmjukhet och ånger? 12. Hwilken befallning gaf fadren tjenarne i glädjen öfwer sonens återkomst? 13. Lifwades också den äldre sonen af samma känslor som fadren? 14. Hwad gjorde hans fader då? 15. Huru yttrade den äldre sonen sin förtrytelse öfwer den glädje, som fadren kände öfwer den förlorade sonens återkomst? 16. Med hwilka wänliga ord sökte fadren att öfwerwinna den äldre sonens egensinnighet och wilja?

32. Anságo lärjungarne lämpligt att man förde barn

att han måtte lägga händer på dem och wälsigna dem. Men lärjungarne näpste dem, som buro barnen fram. 2. När Jesus det såg, blef han mißlynt och sade till lärjungarne: "**Låter barnen komma till mig och förmener dem icke, ty sådana hörer Guds rike till.**" Sannerligen säger jag eder: "Hwilken som icke undfår Guds rike som ett barn, han kommer der aldrig in." 3. Och Jesus tog dem upp i famnen, lade händerna på dem och wälsignade dem. (Math. 19. Marc. 10. Luc. 18.)

33. Kristi förklaring.

Sedan Jesus för sina lärjungar förutsagt, att han af öfwerstepresterne och de skriftlärda skulle förföljas och dräpas, tog han Petrus, Jakob och Johannes med sig på ett högt berg och blef förklarad för dem. 2. Och hans ansigte sken som solen och hans kläder woro hwita som ett ljus. 3. Och för dem syntes Moses och Elias, talande med honom om hans bortgång. 4. Då sade Petrus till Jesus: "Herre, här är oß godt att wara, will du, så wilja wi göra tre hyddor; åt dig en, åt Mose en och en åt Elias —." 5. Medan han ännu talade, se, en ljus sky omskygde dem och en röst utur skyn sade: "**Denne är min kåre son, i hwilken jag hafwer ett godt behag, honom hörer.**" 6. När lärjungarne det hörde, föllo de på sitt ansigte och blefwo mycket förfärade. 7. Men Jesus gick till och tog på dem och sade: "Stån upp och rädens icke." 8. Och då de upplyftade sina ögon, sågo de ingen, utom Jesus allena. — (Math. 17. Marc. 9. Luc. 9.)

---

till Jesus? 2. Hwad sade Jesus om barnen och widare om hwarje menniska? 3. Hwad gjorde Jesus med barnen?

33. Hwad gjorde Jesus sedan han för sina lärjungar förutsagt sitt lidande? 2. Hwaruti bestod denna förklaring? 3. Hwilka längesedan aflidna wisade sig för dem? 4. Hwilket förslag gjorde i anledning häraf Petrus? 5. Hwad hände, medan han just talade härom? 6. Hwad werkade detta på lärjungarne? 7. Hwad gjorde då Jesus med dem? 8. Fortfor synen ännu länge derefter?

34. Martha, Maria. Lazari uppwäckande.

Under sina wandringar ingick Jesus en dag i byn Bethanien, icke långt från Jerusalem. 2. Der mottog honom en qwinna, wid namn Martha i sitt hus. 3. Hon hade en syster, som hette Maria, och som satte sig wid Jesu fötter, för att höra hans tal. 4. Martha deremot war förströdd genom mångfaldig tjenst. 5. Och hon gick fram till Jesus och sade: "Herre, frågar du icke efter, att min syster låter mig tjena allena? Säg nu till henne, att hon hjelper mig!" 6. Jesus swarade: "Martha, Martha, du bekymrar och oroar dig med mångahanda, men **ett är nödwändigt; Maria har utkorat den goda delen, hwilken icke skall tagas ifrån henne.**"

7. Dessa systrar hade också en broder, som hette Lazarus. 8. Denne blef en gång sjuk, och Martha och Maria skickade derföre bud till Jesus, som då wistades långt derifrån och läto säga honom: "Herre, den, du har kär, ligger sjuk." 9. När Jesus det hörde, sade han: "Denna sjukdom är icke till döds, utan till Guds ära, att Guds son må deraf äras." 10. Oaktadt Jesus hade Lazarus kär, dröjde han likwäl två dagar, förrän han begaf sig på wäg till honom. 11. Då först sade han till sina lärjungar: "Låtom oß gå till Judeen, wår wän Lazarus sofwer, men jag går för att uppwäcka honom." 12. Wid Jesu ankomst till Bethanien, hade Lazarus redan legat fyra dygn i grafwen. 13. Då Martha hörde att Jesus kom, skyndade hon honom till mötes och sade:

---

34. Till hwilken by kom Jesus en dag under sin wandring? 2. Hwem emottog honom der? 3. Hwad gjorde Marthas syster Maria då? 4. Hwarigenom skilde sig Martha från sin syster? 5. För att få hjelp i sina bestyr af sin syster, gjorde Martha hwad? 6. Hwad swarade Jesus derpå?

7. Af hwilka medlemmar bestod denna familj i byn Bethanien? 8. Hwad inträffade till följd af Lazari sjukdom? 9. Hwad swarade Jesus åt budbäraren? 10. Jesus skyndade då wäl strax för att hjelpa sin döende wän? 11. Sedan de två dagarna woro förlidna, sade Jesus till lärjungarne hwad? 12. Huru stod det till med Lazarus, när Jesus nu kom fram till Bethanien? 13. Hwad inträffade, när Jesus

"Herre, hade du warit här, så hade min broder icke blifwit död; dock wet jag, att allt hwad du beder af Gud, det gifwer han dig." 14. Jesus sade till henne: "Din broder skall stå upp igen." 15. Martha swarade: "Jag wet, att han skall uppstå i uppståndelsen på den ytterste dagen." 16. Jesus sade till henne: "Jag är uppståndelsen och lifwet; hwilken som tror på mig, han skall lefwa om han än dör, hwar och en som lefwer och tror på mig skall icke dö till ewig tid, tror du detta?" 17. Då sade Martha: "Ja, Herre! jag tror, att du är Kristus, Guds son, som komma skulle i werlden." 18. När hon sagt detta, gick hon bort och kallade sin syster Maria sägande: "Mästaren är här och kallar dig." 19. Så snart Maria hörde detta, stod hon strax upp och gick till honom. 20. Judarne, som woro komne, att trösta henne, följde med, ty de trodde, att hon gick för att gråta wid grafwen. 21. Men när Maria kom till det ställe, der Jesus war, föll hon ned för hans fötter och sade till honom: "Herre, om du warit här, så hade min broder icke dött." 22. När Jesus såg henne och de andra gråta, blef äfwen han upprörd och frågade, hwart de hade laggt Lazarus? 23. De swarade: "Herre kom och se." 24. Och Jesus gret. Judarne sade derföre: "Se huru kär hade han honom; kunde icke den, som öppnat den blindes ögon, hafwa gjort så, att denne icke hade dött?" 25. Kommen till grafwen befallte Jesus att stenen, hwarmed grafwen war betäckt, skulle bortlyftas. 26. Men Martha sade: "Herre han luktar redan, ty han har warit död i fyra dygn." 27. Då sade Jesus till henne: "Sade jag dig

---

kom till byn? 14. Hwad swarade Jesus härtill? 15. Huru förstod Martha detta Jesu swar? 16. Huru förklarade Jesus närmare sin mening? 17. Hwad sade Martha då? 18. Hwad gjorde Martha efter detta samtal? 19. Hwad gjorde Maria, när hon hörde detta? 20. Gick Maria ensam? 21. Hwad gjorde Maria, när hon träffade Jesus? 22. Hwad gjorde Jesus, när han såg Maria och hennes följeslagare gråta? 23. Hwad swarade de? 24. Hwad sade folket, då det såg Jesus gråta? 25. Hwad befallte Jesus, då han kommit till grafwen? 26. Hwad sade Martha då? 27. Hwad sade Jesus härwid?

icke, att om du tror, skall du få se Guds herrlighet." 28. Då stenen var borttagen, lyfte Jesus sina ögon till himmelen och bad. 29. Derefter ropade han med hög röst: "Lazarus kom ut!" 30. Han, som hade warit död, kom då ut bunden om händer och fötter med swepkläder och med en swettedu om sitt hufwud. 31. Derpå sade Jesus: "Lösen honom och låter honom gå." 32. Många af de Judar, som sågo hwad Jesus gjort, trodde på honom; andra åter gingo bort till Fariseerne och berättade hwad som skett. 33. Och ifrån den dagen rådslogo desse, att de måtte döda Jesus. (Luc. 20. Joh. 11.)

35. Fariseen och Publikanen. Rika ynglingen. Rikedomens faror. Lön för försakelse.

Jesus sade till dem som tröstade på sig sjelfwa, att de woro rättfärdiga och försmådde andra: 2. "Två män gingo upp i templet till att bedja; den ene war en farise, den andre en publikan. 3. Fariseen steg fram och bad så wid sig sjelf: "Gud, jag tackar dig, att jag icke är såsom andra menniskor, röfware, orättfärdiga, horkarlar, eller ock såsom denne publikanen; jag fastar två gånger i weckan, jag giwer tionde af allt, hwad jag förwärfwar." 4. Och publikanen stod långt derifrån och wille icke ens lyfta upp sina ögon till himmelen, utan han slog sig för sitt bröst och sade: "Gud miskunda dig öfwer mig syndare." 5. Jag säger eder: Denne gick hem igen rättfärdigad mer, än den andre, **ty hwar och en som sig upphöjer, han skall warda förnedrad, men den sig förnedrar, han skall warda upphöjd.**"

28. Hwad gjorde Jesus, då stenen war borttagen? 29. Hwad gjorde han derefter? 30. Hwad werkade denna tillsägelse? 31. Hwad befallte Jesus derpå? 32. Hwilken olika werkan gjorde detta underwerk på de närwarande Judarne? 33. Hwad framkallade denna berättelse hos Fariseerne?

35. Till hwem talade Jesus denna liknelse? 2. Huru lyder den? 3. Hurudan war då fariseens bön? 4. Huru uppförde sig då publikanen? 5. Huru bedömde Jesus dem begge?

6. Och då Jesus gick ut, sprang en fram och föll på knä för honom och sade: "Gode mästare, hwad skall jag göra, att jag måtte få ewinnerligt lif?" 7. Men Jesus sade till honom: "Hwarför kallar du mig god, ingen är god, utom en, nemligen Gud. 8. Budorden wet du: du skall icke göra hor; du skall icke dräpa; du skall icke stjäla; du skall icke bära falskt wittnesbröd; du skall icke bedraga; hedra din fader och din moder." 9. Men han swarade och sade: "Mästare allt detta har jag hållit ifrån min ungdom." 10. Då såg Jesus på honom och älskade honom, och sade till honom: "Ett fattas dig; gå bort och sälj allt hwad du har, och gif de fattiga, och du skall få en skatt i himmelen, och tag ditt kors och kom och följ mig." 11. Och han blef illa till mods och gick bedröfwad bort, ty han hade många egodelar. 12. Och Jesus såg sig omkring och sade till sina lärjungar: "Huru swårligen skola icke de, som hafwa egodelar, ingå i Guds rike!" 13. Då lärjungarne häröfwer blefwo förskräckte, förklarade sig Jesus närmare och sade: "Barn, huru swårt är det icke för dem, som förtröfsta på sina egodelar, att ingå i Guds rike! Det är lättare för en kamel att gå genom ett nålsöga, än för en rik att ingå i Guds rike." 14. Förundrade sade de wid sig sjelfwe: "Hwem kan då blifwa salig?" 15. Men Jesus såg på dem och sade: "För menniskor är det omöjligt, men för Gud är allting möjligt." 16. Och Petrus sade då: "Se wi hafwe öfwergifwit allting och följt dig." 17. Men Jesus swarade och sade: "Sannerligen säger jag eder, det är ingen, som har öfwergifwit hus eller bröder eller systrar eller fader eller moder eller hustru eller barn eller åker för min och ewangelii skuld, som icke skall

---

6. Hwad inträffade, då Jesus gick på wägen? 7. Hwad sade Jesus? 8. Huru fortfor Jesus? 9. Hwad swarade mannen? 10. Hwad gjorde Jesus då? 11. Hwilken werkan hade Jesu ord på den rike? 12. Hwad sade Jesus i anledning deraf till sina lärjungar? 13. Huru förklarade Jesus närmare sin mening? 14. Hwad sade de förundrade lärjungarne härwid? 15. Hwad swarade Jesus på deras fråga? 16. Hwad sade Petrus wid detta tillfälle? 17. Jesus swarade

få hundradefaldt igen under förföljelser i denna werlden och i den tillkommande ewigt lif. 18. Men många de främsta warda de yttersta och de yttersta de främsta." (Luc. 18.)

36. Zacheus.

I Jericho war en rik man, benämnd Zacheus, öfwerste för de publikaner. 2. Han önskade att få se Jesus. 3. Men kunde det icke för det myckna folkets skuld, ty han war liten till werken. 4. Han steg derföre upp uti ett mullbärsträd, som stod inwid wägen, der Jesus skulle gå fram. 5. När Jesus kom dit och fick se honom, sade han: "Zacheus stig ned, ty i dag will jag gästa i ditt hus." 6. Zacheus steg strax ned och mottog honom med glädje. 7. När de andre sågo det, knorrade de deröfwer, att Jesus gick in att gästa hos en syndare. 8. Men Zacheus steg fram och sade till Herren: "Se, hälften af mina egodelar gifwer jag de fattiga, och om jag har bedragit någon, så gifwer jag det fyradubbelt igen." 9. Då sade Jesus till honom: "I dag är detta hus salighet wederfaren, emedan denne ock är Abrahams son, ty menniskones son är kommen till att uppsöka det som förtappadt war." (Luc. 19.)

37. Jesu förutsägelse om sitt lidande. Yppersta budet i lagen.

Då Judarnes påskhögtid instundade, gick Jesus med sina lärjungar från Galileen till Jerusalem. 2. Under wägen tillkännagaf han för dem sitt förestående lidande och sade: "Se,

---

honom huru? 18. Hwilken owäntad utgång skall inträffa för många?

36. Hwad war det för en man, som omtalas i Jericho? 2. Hwad önskade han? 3. Hwarför war det icke så lätt för honom att få sin önskan uppfylld? 4. Hwad gjorde han derföre, för att winna sin affigt? 5. Huru afkopp hans försök att få se Jesus? 6. Hwad gjorde Zacheus tillföljd deraf? 7. Hwad menade folket derom? 8. Hwilket löfte gjorde derwid Zacheus? 9. Hwad sade då Jesus till honom?

37. Hwart begaf sig Jesus med sina lärjungar wid Judarnes påskhögtid? 2. Huru talade Jesus med sina

wi gå upp till Jerusalem, och allting skall fullbordadt warda, som skrifwet är af profeterna om menniskones son; ty han skall öfwerantwardas åt hedningarna, och begabbas, och försmädas, och bespottas, och sedan de hafwa hudflängt honom, skola de döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå igen." 3. Men talet war för lärjungarne så fördoldt, att de icke förstodo, hwad han sade.

4. Wid denna tid frestade honom en lagklok bland de Fariseer, frågande: "Mästare, hwilket är det ypperste af alla budorden?" 5. Jesus swarade: "**Du skall älska Herren din Gud af allt ditt hjerta och af all din själ och af all din häg och af alla dina krafter. Detta är det ypperste budet.** 6. Och det andra är detta likt: **Du skall älska din nästa såsom dig sjelf.** 7. På dessa två buden hänger hela lagen och profeterna. (Marc. 10, 12.)

38. Jesus smörjes i Bethanien. Hans intåg i Jerusalem, och gråt öfwer staden.

Sex dagar före Påsk kom Jesus till Bethanien, der Lazarus hade warit död, hwilken Jesus hade uppwäckt. 2. Och de gjorde der åt honom en måltid, hwarwid Martha tjenade, men Lazarus war en af dem som sutto till bords med honom. 3. Då tog Maria ett skålpund oförfalskad och dyrbar nardussmörjelse och smorde Jesu fötter och torkade dem med sitt hår; och huset uppfylldes med wällukt. 4. Men Judas, han, som skulle förråda honom, sade: "Hwarföre blef icke denna smörjelse såld för trehundra penningar och gifwen åt fattiga?" 5. Men det sade han icke derföre att

---

lärjungar under wägen om sitt lidande? 3. Huru förekom detta lärjungarne?

4. Hwilken fråga ställde en af de Fariseer till Jesus wid denna tid? 5. Huru swarade Jesus? 6. Hwilket bud är detta likt? 7. Hwaruti består således i korthet innehållet af lagen och profeterna?

38. Hwad inträffade sex dagar före Påsk? 2. Hwad inträffade i Bethanien? 3. Hwad gjorde Maria? 4. Wäckte detta någons ogillande? 5. Hwarföre yttrade sig

han bekymrade sig om de fattiga, utan derföre att han war en tjuf och hade pungen och bar det som lades deri. 6. Då sade Jesus: "Låt henne wara, hwarför gören I henne illa tillfreds, hon har förwarat detta till min begrafningsdag; ty I hafwen alltid de fattiga ibland eder, men mig hafwen I icke alltid. Ty då hon utgjöt denna smörjelse öfwer min lekamen, gjorde hon det för att tillreda mig till min begrafning. Sannerligen säger jag eder: Hwarhelst i hela werlden detta ewangelium blifwer predikadt, skall ock detta, som hon gjorde, omtalas till en åminnelse af henne."

7. Dagen derefter när de nalkades Jerusalem, och kommo till Bethphage wid oljeberget, sände Jesus twå sina lärjungar och sade till dem: "Gån i byn, der skolen I finna en åsninna bunden och fålan bredwid henne, lösen dem och leden dem till mig. Och om någon will hindra eder, så sägen: "Herren behöfwer dem, och strax släpper han dem." 8. Lärjungarne gjorde, såsom Jesus dem befallt, och ledde till honom åsninnan och fålan och lade sina kläder på dem och satte Jesus deruppå. 9. Mycket folk bredde sina kläder på wägen, andra skuro qwistar och strödde på wägen. 10. Men skarorna som gingo framföre och de som kommo efter ropade och sade: "**Hosianna Dawids son! Wälsignad ware han, som kommer i Herrans namn! Hosianna i höjden!**" 11. Och några Fariseer sade till honom: "Mästare, näps dina lärjungar." 12. Men Jesus swarade: "Sannerligen säger jag eder; om de tego, skulle stenarne ropa."

13. Men då han kom fram och fick se staden, gret han öfwer henne och sade: "**O att du ock wiste hwad din frid tillhörer, så worde du det wisserligen i denna dag betänkande; men nu är det fördoldt för dina ögon.** 14. Ty den tid skall komma, att dina

Judas så? 6. Hwad sade Jesus derom? 7. Hwad inträffade dagen derefter? 8. Hwad gjorde lärjungarne? 9. Hwad gjorde folket? 10. Och alla sjöngo hwilken sång?

11. Hwad sade några Fariseer? 12. Hwad swarade dem Jesus?

13. Hwad gjorde Jesus då han kom nära staden? 14.

fiender skola omringa och tränga dig på alla sidor. De skola nederslå till jorden dig och dina barn och de skola icke lemna sten på sten i dig, 15. derföre att du icke kände din besökelses tid." (Math. 26. Marc. 11, 14. Luc. 19. Joh. 12.)

39. Enkans skärf i offerkistan.

Jesus satte sig wid offerkistan och såg på, huru folket lade penningar derin. 2. Många rike inlade mycket, men en fattig enka lade derin blott en ringa penning. 3. Då kallade Jesus sina lärjungar och sade: "Sannerligen säger jag eder, denna fattiga enka har laggt mer i offerkistan, än de andre; ty de hafwa gifwit af sitt öfwerflöd, men hon har gifwit i sin fattigdom allt, hwad hon egde till sitt uppehälle." (Marc. 12. Luc. 21.)

40. Brölloppskläderna.

Åter talade Jesus i liknelser, sägande: "Himmelriket är likt en konung, som gjorde brölopp åt sin son och utsände sina tjenare, att kalla dem, som bjudne woro till brölloppet; och de wille icke komma. 2. Åter utsände han andra tjenare, sägande: "Säger dem som bjudne äro: "Se jag har tillredt min måltid, mina oxar och min gödboskap äro slagtade, och allt är redo; kommen till brölloppet." 3. Men de aktade det icke, utan gingo bort den ena till sin åker, den andre till sin köpenskap. 4. Och de öfriga togo fast hans tjenare, skymfade och dödade dem. 5. När konungen hörde detta, blef han wred och sände ut sina härar och förgjorde mördarne och uppbrände deras stad. 6. Sedan sade han till tjenarne: "Brölloppet är tillredt, men de bjudne woro icke wärdige.

Hwad förutsade Jesus beträffande stadens öde? 15. Hwarföre skulle detta sorgliga öde öfwergå staden?

39. Hwad gjorde Jesus, då han engång satt wid offerkistan? 2. Hwad fäste derwid hans uppmärksamhet? 3. Huru bedömde Jesus de olika gifwarnas gåfwor?

40. Hwarwid förliknar Jesus himmelriket? 2. Hwad gjorde konungen, när de bjudne icke wille komma? 3. Huru mottogo somlige af de bjudne kallelsen? 4. Huru uppförde sig andra? 5. Hwad gjorde konungen, när han hörde detta? 6. Hwad gjorde konungen sedan?

Gån derföre ut på wägarne och alla dem I finnen, kallen till bröllloppet." 7. Och tjenarne gingo ut och församlade så många de funno, både onda och goda, och bröllloppsborden blefwo alla fullsatta med gäster. 8. Då gick konungen in att bese bröllloppsgästerna, och såg der en man, som icke war klädd i bröllloppskläder. 9. Och han sade till honom: "Min wän, huru kom du hitin, och har icke bröllloppskläder?" 10. Och han teg. 11. Då sade konungen till tjenarne: "Binder honom händer och fötter och kasten honom i det ytterSta mörkret, 12. der skall wara gråt och tandagnissian. 13. **Ty många äro kallade, men få utwalde.**" (Matth. 22.)

41. De tio jungfrur. De anförtrodda punden.

Sedan Jesus förutsagt Jerusalems förstöring, werldens ände och sin tillkommelse till domen, framställde han i anledning deraf följande liknelser: 2. Då warder himmelriket likt tio jungfrur, som togo sina lampor och gingo ut emot brudgummen. 3. Men fem af dem woro wisa och fem fåwitska. 4. De fåwitska togo wäl sina lampor, men togo ingen olja med sig. 5. Men de wisa togo olja i sina kärl tillika med lamporna. 6. Då nu brudgummen dröjde, blefwo de alla sömniga och sofwo. 7. Men wid midnattstid blef ett anskri: "Si brudgummen kommer, gån emot honom!" 8. Då stodo alla dessa jungfrur upp och tillredde sina lampor. 9. Då sade de få-

7. Hwad gjorde tjenarne till följd af konungens befallning? 8. Hwad inträffade under måltiden? 9. Hwad sade konungen till honom? 10. Hwad swarade han på konungens fråga? 11. Hwad befallte konungen då? 12. Huruvida skulle tillståndet der wara? 13. Med hwilka behjertanswärda ord slutar frelsaren denna liknelse?

41. Hwilka liknelser framställde Jesus i anledning af sina förutsägelser om werldens ände och sin tillkommelse? 2. Hwarmed liknar frelsaren här himmelriket? 3. Huru woro dessa jungfrur beskaffade? 4. Huru gjorde de då de fåwitska? 5. Hwaruti skiljde sig de wisa jungfrurna från de owisa? 6. Hwilken werkan hade brudgummens dröjsmål på alla de wäntande? 7. Hwad inträffade wid midnattstid? 8. Hwad gjorde alla jungfrurna då? 9. Hwad sade nu de fåwitske till de wise?

witska till de wisa: "Gifwen oß af eder olja; ty wåra lampor slockna!" 10. Men de wise swarade: "Ingalunda, på det att icke både oß och eder må fattas, utan gån heldre till dem som sälja och köpen åt eder sjelfwe." 11. Men medan de gingo bort att köpa, kom brudgummen, och de, som woro redo, gingo in med honom till bröllroppet och dörren tillstängdes. 12. Men sedan kommo ock de andra jungfrurna och sade: "Herre, Herre, låt upp för oß." 13. Då swarade han och sade: "Sannerligen säger jag eder: **Jag känner eder icke.**" — 14. **Waker fördenskull, ty I weten hwarken dag eller stund, när menniskones son kommer.**"

15. En man, som for utomlands, kallade sina tjenare och öfwerlemnade åt dem sina egodelar och gaf den ene fem pund, den andre två och den tredje ett, hwar och en efter hans förmåga. 16. Den som fått fem pund handlade med dem under tiden och wann andra fem pund. 17. Likaledes ock den andre, som hade fått två pund, äfwen han wann andra två. 18. Men den som hade fått ett pund, gick bort och gräfde det i jorden och gömde det. 19. Efter någon tid kom dessa tjenares herre tillbaka och höll räkenskap med dem? 20. Då kom den fram, som hade fått fem pund, och frambar andra fem pund och sade: "Herre, fem pund öfwerlemnade du åt mig, se andra fem pund har jag wunnit med dem." 21. Hans herre sade till honom: "Wäl, du gode och trogna tjenare, öfwer litet har du warit trogen, jag skall sätta dig öfwer mycket, gå in i din herres glädje." 22. Så kom ock den andre fram, han som hade fått de två punden, och sade: "Herre två pund öfwerlemnade du åt mig, se andra två pund har jag wunnit

---

10. Hwad swarade de wise? 11. Men hwad hände medan de gingo att köpa? 12. Huru gick det med de andra jungfrurna? 13. Hwad swarade Herren dem? 14. Hwilken warning gifwer Jesus i anledning häraf?

15. Den andre liknelsen talar hwarom? 16. Huru gjorde den förstnämnde? 17. Huru den andre? 18. Hwad gjorde då den tredje? 19. Hwad inträffade nu sedan mannen en tid wistats utomlands? 20. Hwad sade den förste, som framkom? 21. Huru blef han af sin herre behandlad? 22. Hwad sade då den andre, som

med dem. 23. Hans herre sade till honom: "Wäl, du gode och trogne tjenare, öfwer litet har du warit trogen, jag skall sätta dig öfwer mycket, gå in i din herres glädje!" 24. Då kom ock den fram, som hade fått ett pund och sade: "Herre, jag kände dig, att du är en hård man, som uppskär der du icke sått, och upphemtar der du icke ströddе, och jag fruktade och gick bort och gömde ditt pund i jorden, se här har du det som dig tillhörer." 25. Men hans herre sade till honom: "Du onde och late tjenare, wiste du att jag uppskär der jag icke sådde, så borde du hafwa insatt mina penningar hos wexlarena; och när jag kommit, hade jag fått mitt med ränta. 26. Derföre tagen ifrån honom pundet, och gifwen åt den, som har tio pund; 27. **ty den som har, åt honom skall gifwas, och den som icke har, från honom skall ock tagas, det, som han har.** 28. Och utkasten den onyttige tjenaren i det ytterste mörkret, der skall wara gråt och tandagnislan!" (Math. 25.)

42. Ytterste domen.

"När menniskones son kommer i sin härlighet och alla heliga englar med honom, då skall han sitta på sin härlighets thron, och inför honom skola samlas alla folk. Och han skall skilja dem från hwarandra såsom herden skiljer fåren ifrån getterna. Och fåren skall han ställa på sin högra sida, men getterna på den wenstra. 2. Då skall konungen säga till dem, som äro på hans högra sida: "**Kommen, I min faders wälsignade, och ärfwen det riket, som eder tillredt är ifrån werldens begynnelse!** Ty jag war hungrig, och I gåfwen mig äta; jag war törstig, och I gåfwen

---

framkom? 23. Hwad sade hans herre då till honom? 24. Hwad sade då den tredje, när han framkom? 25. Hwad swarade hans herre dertill? 26. Huru förfogade herren om hans pund? 27. Hwilken allmän lag har Herren fastställt i afseende å förwaltningen af hwad oß anförtrodt är? 28. Hurudan blef den late tjenarens slutdom?

42. Hurudan skall tillgången wara wid ytterste domen? 2. Hwad skall konungen säga till dem på hans

mig dricka; jag war huswill, och I herbergeraden mig, naken, och I klädden mig; jag war sjuk och I besökten mig; jag war i fängelse, och I kommen till mig." 3. Då skola de rättfärdiga swara honom och säga: "Herre, när sågo wi dig hungrig och spisade dig, eller törstig, och gåfwo dig dricka? Och när sågo wi dig huswill, och herbergerade dig, eller naken, och klädde dig? Och när sågo wi dig sjuk och i fängelse, och kommo till dig?" 4. Och konungen skall swara och säga till dem: "Sannerligen säger jag eder: Allt hwad I hafwen gjort en af dessa minsta mina bröder, det hafwen I ock gjort mig." 5. Då skall han ock säga till dem på wenstra sidan: **"Gån bort ifrån mig, I förbannade, uti ewinnerlig eld, som djefwulen och hans englar tillredd är!** Ty jag war hungrig, och I gåfwen mig icke äta; jag war törstig, och I gåfwen mig icke dricka; jag war huswill, och I herbergeraden mig icke; naken, och I klädden mig icke; jag war sjuk och i fängelse, och I besökten mig icke." 6. Då skola ock de swara honom och säga: "Herre, när sågo wi dig hungrig eller törstig eller huswill eller naken eller sjuk eller i fängelse, och hafwe icke tjent dig?" 7. Då skall han swara dem och säga: "Sannerligen säger jag eder: Allt hwad I icke hafwen gjort en af dessa minsta, det hafwen I icke heller gjort mig." — 8. **Och dessa skola gå till ewig pina, men de rättfärdiga till ewigt lif.** (Math. 25.)

43. Jesus säljes af Judas. Anbefaller ödmjukhet. Twår lärjungarnes fötter.

Wid påskahögtiden församlade sig öfwerstepresterne, de skriftlärde och äldste ibland folket, för att rådslå, huru de måtte gripa Jesus med

---

högra sida? 3. Hwad skola de rättfärdiga swara? 4. Hwad skall åter konungen då swara dem? 5. Hwad skall konungen säga åt dem på wenstra sidan? 6. Huru skola desse swara? 7. Hwad skall Herren säga åt dem? 8. Hurudant skall då hwarderas tillstånd blifwa?

43. Hwad företogo Öfwerstepresterne och de skrift-

list och dräpa honom. 2. Bland Jesu lärjungar war en, Judas Iskariot, som icke war rättsinnig, utan girig och snål efter penningar. 3. Honom ingaf Satan, att han skulle förråda Jesus. 4. Bedårad af hoppet, att erhålla betalning, gick han derföre bort och öfwerlade med öfwerstepresterne och de äldste, huru han skulle öfwerantwarda Jesus i deras händer. 5. Och de kommo öfwerens att gifwa honom trettio silfwerpenningar. 6. Och ifrån den stunden sökte Judas tillfälle, huru han lägligast kunde förråda sin Herre och Mästare utan buller.

7. På första fötebrödsdagen, då man offrade påskalammet, frågade lärjungarne Jesus: "Hwar will du, att wi skole tillreda för dig att äta påskalammet?" 8. Då sade Jesus till Petrus och Johannes: "Gån in i Jerusalem; der skall möta eder en man, som bär en wattenkruka. Han skall wisa eder en stor sal; der skolen I tillreda påskalammet för oß." 9. Lärjungarne gjorde såsom dem befaldt war, och tillredde påskalammet.

10. När de om aftonen sutto till bords, sade Jesus till sina tolf lärjungar: "Jag har högeligen önskat äta detta påskalamm med eder förrän jag lider; ty jag säger eder, att jag icke mer skall äta deraf, till deß det warder fullkomnadt i Guds rike." 11. Derwid uppstod en twist bland lärjungarne hwem af dem skulle anses wara störst. 12. Då sade Jesus till dem: "Folkens konungar herrska öfwer dem och de som wäldet hafwa kallas nådiga herrar; men I icke så, utan den som är störst ibland eder, han ware såsom den yngste, och den som är förnämst, han ware såsom en tje-

lärda under påskhögtiden? 2. Hurudan war Judas Iskariot? 3. Hwilken ingifwelse gaf Satan Judas? 4. Hwad gjorde han till följd af denna ingifwelse? 5. Hwilken belöning lofwade man honom för hans förräderi? 6. Hwartill sökte Judas från denna stund tillfälle?

7. Hwilken fråga gjorde lärjungarne Jesus då påsken war inne? 8. På hwad sätt bestämde Jesus stället? 9. Hwad gjorde lärjungarne då?

10. Hwad talade Jesus till sina lärjungar wid måltiden? 11. Hwilken twist uppstod bland lärjungar? 12. Huru tillrättawisade Jesus dem?

nare. Ty hwilkendera är större, den som sitter till bords eller den som tjenar? Månne icke den som sitter till bords? Jag är midt ibland eder såsom den der tjenar. Men I ären de, som hafwa förblifwit med mig i mina frestelser. Och jag öfwerlåter åt eder riket, såsom min fader har öfwerlåtit det åt mig, på det I skolen äta och dricka wid mitt bord i mitt rike, och skolen sitta på throner och döma Israels tolf stammar."

13. Och Jesus stod upp från måltiden, lade af sin mantel och omgjordade sig med ett linnekläde, samt gjöt watten i ett bäcken och begynte twå lärjungarnes fötter och torkade dem med linnekrädet. 14. När han kom till Simon Petrus, sade denne: "Herre! skulle du twå mina fötter!" 15. Då sade Herren: "Det jag gör, wet du icke nu, härefter skall du få weta det." 16. Petrus sade: "Aldrig i ewighet skall du twå mina fötter." 17. Jesus swarade honom: "Om jag icke twår dig, hafwer du ingen del i mig." 18. Då tillstadde Petrus honom det. 19. Derefter sade Jesus: "I ären rene, dock icke alle." 20. Ty han wiste, hwem den war, som skulle förråda honom. Derföre sade han: I ären icke rene alle. 21. Sedan han twagit deras fötter och tagit sina kläder på sig igen, sade han: "I kallen mig mästare och herre, och I sägen rätt, ty jag är också. Har nu jag som är eder herre och mästare twagit edra fötter, så skolen I ock inbördes twå hwarandras fötter. Jag har gifwit eder ett efterdöme, att såsom jag gjorde eder, så skolen I ock göra. Sannerligen säger jag: Tjenaren är icke förmer, än hans herre, icke är heller sändebudet förmer, än den, som har sändt honom. **Om I detta weten, salige ären I, om I det gören.**" (Marc. 14. Luc. 22. Joh. 13.)

---

13. Hwad gjorde Jesus efter nattwarden? 14. Hwilken förundran yttrade derwid Petrus? 15. Hwad sade Herren då till honom? 16. Hwad sade Petrus? 17. Hwad swarade Jesus? 18. Tillät Petrus det då? 19. Hwad sade Jesus efter skedd fotatwagning? 20. Hwarföre tillade Jesus orden: Dock icke alle? 21. Hwad gjorde Jesus, sedan han twagit deras fötter?

44. Jesus tillkännagifwer sin förrädare. Uppmanar till inbördes kärlek. Instiftar nattwarden. Förutsäger lärjungarnes förskingrande och Petri fall.

Efter fotatwagningen, då de åter satt sig till bords, sade Jesus: "Sannerligen säger jag eder: En af eder skall förråda mig." 2. Då blefwo lärjungarne bedröfwade och sågo på hwarandra, twehågse, hwem han åsyftade: 3. Hwar och en bland dem, äfwen Judas Iskariot bedyrade och sade: "Herre, icke är jag densamme." 4. Jesus swarade: "En af de tolf, den som doppar i fatet med mig, skall förråda mig; men we den menniska, genom hwilken menniskones son warder förrådd; det wore henne bättre, att hon aldrig warit född." 5. Petrus winkade åt Johannes, som war Jesu mest älskade lärjunge och satt närmast intill honom, att han skulle fråga, hwem den war, som skulle förråda honom. 6. Då swarade Jesus: "Den är det, åt hwilken jag räcker det indoppade brödet." 7. Och han räckte det åt Judas Iskariot, och efter den betan for satan in i honom. 8. Derjemte sade han till Judas: "Det du gör, gör snart." 9. Men ingen af dem, som sutto till bords, förstod, i hwad affsigt Jesus sade detta till honom. 10. När Judas nu tagit den betan, gick han strax ut, och det war natt. 11. Sedan Judas utgått, sade Jesus: "Nu warder Menniskones Son förklarad, och Gud förklarad i honom. Käre barn! såsom jag älskat eder, så älsken ock I hwarandra inbördes. Deraf skola alle förstå, att I ären mina rätte lärjungar, om I hafwen kärlek inbördes. Ett nytt bud gifwer jag eder, att I

---

44. Hwad sade Jesus, då de åter satt sig till bords? 2. Hwilken werkan hade dessa ord på lärjungarne? 3. Hwad bedyrade enhwar bland dem? 4. Hwad swarade Jesus på deras försäkran? 5. Hwad gjorde Petrus, för att få weta, hwem Jesus menade? 6. På hwad sätt uppenbarade han det? 7. Åt hwem räckte han då brödet och hwad inträffade derwid? 8. Hwad sade han tillika åt Judas? 9. Förstodo de andre, hwad Jesus åsyftade? 10. Sedan Judas mottagit brödet, gjorde han hwad? 11.

älsken eder inbördes, såsom jag hafwer älskat eder." 12. Under det de nu åto, instiftade Jesus nattwarden i det han tog brödet, tackade, bröt det och gaf sina lärjungar och sade: 13. "Tager och äter, detta är min lekamen, som för eder utgifwen warder, detta gören till min åminnelse.

Sammalunda tog han ock kalken, tackade, gaf dem och sade: Dricken häraf alle, ty denna kalk är det nya Testamentet (förbundet) i mitt blod, som för eder och för många utgjutet warder till syndernas förlåtelse; så ofta som I det gören, gören det till min åminnelse!"

14. Åter sade Jesus: "I denna natt skolen I alla förargas i mig, ty det är skrifwet: "Jag skall slå herden och fåren skola warda förskingrade." 15. Då sade Petrus: "Herre, om än alle förargades i dig, skall jag likwäl aldrig förargas, jag är redebogen att gå med dig både i häktelse och döden." 16. Men Jesus sade till honom: "Sannerligen säger jag dig, i denna natt förrän hanen har två gånger galit, skall du tre gånger förneka mig." 17. Petrus swarade: "Om jag ock skulle dö med dig, skall jag icke förneka dig." 18. Sammalunda sade ock de andre lärjungarne. (Math. 26. Marc. 14. Luc. 22.)

45. Jesu trösteord till sina lärjungar. Löftet om den helige Andes sändande.

Jesus sade till sina lärjungar: "Edert hjerta ware icke bedröfwadt. Tron på Gud och tron på mig! I min faders hus äro många boningar. Och om så icke wore, säger jag dock eder, att jag går bort, till att bereda eder rum. 2. Och om jag än går bort att bereda eder

---

Hwad talade Jesus, sedan Judas war utgången? 12. Nu instiftade Jesus hwad? 13. Huru lyda instiftelseorden? 14. Hwad förutsade Jesus derefter åt sina lärjungar? 15. Hwilken försäkran afgaf Petrus? 16. Hwad swarade Jesus på denna försäkran? 17. Hwad swarade Petrus härtill? 18. Hwad menade de andre lärjungarne?

45. Huru trösta Jesus sina lärjungar öfwer sin bortgång? 2. Hwarföre skulle Jesus återkomma?

rum, skall jag likwäl återkomma och taga eder till mig, på det att, hwareſt jag är, der ſkolen ock I wara. 3. Och hwart jag går, weten I, och wägen weten I. **Jag är wägen, ſanningen och lifwet**; ingen kommer till fadren, utan genom mig. 4. Eder är nyttigt att jag bortgår; ty om jag icke bortgår, kommer icke Hugſwalaren till eder; men går jag bort, ſå ſkall jag ſända honom till eder. Sanningens Ande, 5. ſom werlden icke kan undfå, ty hon ſer honom icke och känner honom icke, men I kännen honom, ty han ſkall blifwa i eder. 6. Den ſom har mina bud och håller dem, han är den mig älſkar, 7. och han ſkall blifwa älſkad af min Fader, och för honom ſkall jag uppenbara mig, och wi ſkola komma till honom och taga wår boning hos honom. 8. Detta har jag talat till eder, medan jag warit hos eder; men Hugſwalaren, den Helige Ande, hwilken Fadren ſkall ſända i mitt namn, han ſkall lära eder allt och påminna eder allt, det jag har ſagt eder, och leda eder till hela ſanningen; ty han ſkall icke tala af ſig ſjelf, utan allt hwad han hörer, det ſkall han tala och det tillkommande ſkall han förkunna eder. 9. Allt hwad I bedjen Fadren i mitt namn, det ſkall han gifwa eder. Hittills hafwen I icke bedit i **mitt namn; bedjen, och I ſkolen få, att eder glädje må blifwa fullkomnad.** 10. Min frid gifwer jag eder, icke gifwer jag eder, ſåſom werlden gifwer, edert hjerta ware icke bedröfwadt, ej heller rädes!" (Joh. 14.)

46. Jeſus det ſanna winträdet.

"Jag är det ſanna winträdet, och min fader är wingårdsmannen. Hwar och en gren

3. Endaſt genom hwem kunne wi komma till fadren? 4. Hwarföre war det nyttigt att Jeſus gick bort? 5. Hwem kan och hwem kan icke undfå den Helige Ande? 6. Hwem är den, ſom älſkar Jeſus? 7. Och i hwilket förhållande ſkall en ſådan ſtå till fadren och ſonen? 8. Hwem ſkulle leda lärjungarne efter Jeſu bortgång? 9. Hwilket löfte gifwer Jeſus om bönen i hans namn? 10. Hwad lemnade Jeſus i arf åt ſina lärjungar?

46. Kan du redogöra för denna liknelſe om Jeſus ſåſom det ſanna winträdet.

i mig, som icke bär frukt, den tager han bort; och hwar och en, som bär frukt, den rensar han, på det att den mer frukt bära skall. Blifwen i mig och jag i eder. Såsom grenen icke kan bära frukt af sig sjelf, med mindre han förblifwer i winträdet, så kunnen icke heller I, med mindre I förblifwen i mig. Jag är winträdet, I ären grenarne; den som förblifwer i mig och jag i honom, han bär mycken frukt; ty mig förutan kunnen I intet göra. Om någon icke förblifwer i mig, så skall han bortkastas såsom grenen och förtorkas, och man samlar grenarne ihop och kastar dem i elden, och de brinna. Om I blifwen i mig, och mina ord blifwa i eder, allt det I wiljen, mågen I bedja, och det skall ske eder. Derutinnan är min Fader förhärligad, att I bären mycken frukt. Såsom Fadren älskat mig, så har jag ock älskat eder; förblifwen i min kärlek. Detta är mitt bud, att I skolen älska hwarandra inbördes, såsom jag har älskat eder. Och detta har jag talat till eder, på det att I skolen hafwa frid i mig; i werlden hafwen I twång, **men waren wid god tröst, jag har öfwerwunnit werlden!**" (Joh. 15.)

47. Kristi öfwerstepresterliga bön.

Derefter lyfte Jesus sina ögon mot himmelen och bad sålunda: "Fader, stunden är kommen; förhärliga din son, att din son ock må förhärliga dig; såsom du har gifwit honom makt öfwer allt kött, på det att han skall gifwa ewigt lif åt alla dem, som du har gifwit honom. **Och detta är ewigt lif, att de känna dig, allena sann Gud, och den du har sändt, Jesus Kristus.** Jag har förhärligat dig på jorden; jag har fullbordat det werk, som du har gifwit mig, att jag skulle göra. Och nu fader, förhärliga du mig hos dig sjelf med den härlighet, som jag hade hos dig, förrän denna werlden war. Jag har uppenbarat ditt namn för de menniskor, som du har gifwit mig af werlden; de woro dina, och du har gifwit mig dem, och de hafwa bewa-

47. Huru lyder Kristi öfwerstepresterliga bön?

rat ditt ord. Ty de ord, som du gifwit mig, har jag gifwit dem, och de hafwa anammat dem och sannerligen förstått, att jag är utgången af dig, och hafwa trott, att du har sändt mig. Jag beder för dem, för werlden beder jag icke, utan för dem, som du har gifwit mig; ty de äro dina; och jag är förhärligad i dem. Och nu är jag icke mer i werlden, men de äro i werlden. Helige Fader, bewara i ditt namn dem, som du har gifwit mig, på det att de må wara ett, såsom ock wi. Werlden hatar dem, emedan de icke äro af werlden, såsom ock icke jag är af werlden. Dock beder jag icke, att du skall taga dem utur werlden, utan att du skall bewara dem ifrån ondo. De äro icke af werlden, såsom ock jag icke är af werlden. Helga dem i din sanning; ditt ord är sanning. Såsom du har sändt mig, så sänder jag ock dem i werlden, och jag helgar mig för dem, att de skola wara helgade i sanningen. Men icke beder jag allenast för desse, utan äfwen för dem, som genom deras ord skola tro på mig, på det de skola alla wara ett, såsom du fader i mig och jag i dig; att ock de skola wara ett i oß, på det att werlden skall tro, att du har sändt mig. Fader jag will, att der jag är, skola ock de wara, som du har gifwit mig, på det att de skola se min härlighet, hwilken du har gifwit mig, ty du har älskat mig före werldens grundläggning. Rättfärdige Fader, werlden har icke känt dig, men jag har känt dig, och desse hafwa känt, att du har sändt mig. Och jag har kungjort för dem ditt namn, och jag skall kungöra det, **på det att den kärlek, hwarmed du har älskat mig, skall wara i dem, och jag i dem.**" (Joh. 17.)

48. Jesus lider i Gethsemane. Tillfångatages.

Sedan Jesus afslutat sitt högtidliga tal, gick han med sina lärjungar till en örtagård i Gethsemane. 2. Och han tog med sig Petrus och Jakobus och Johannes afsides och begynte ängslas och bedröfwas och förskräckas. 3. Ty stun-

48. Hwart begaf sig Jesus efter slutadt tal med sina lärjungar? 2. Hwad inträffade der? 3. Hwarföre ång-

den war kommen, då han skulle lida för hela werldens synder. 4. Och han bad dem waka med sig och gick litet ifrån dem, föll ned på sitt ansigte, bad till Gud och sade: "Fader, all ting är för dig möjligt; är det möjligt, så låt denna kalken gå ifrån mig. Dock icke som jag will, utan som du will!" 5. Då han derefter kom tillbaka och fann lärjungarne sofwande, sade han: "Så förmådden I icke waka en stund med mig. Waker och beder, att I icke kommen i frestelse! Anden är willig, men köttet är swagt." 6. Åter gick han bort och bad, sägande: "Min fader, om det icke är möjligt, att denna kalken går ifrån mig, med mindre jag dricker honom, så ske din wilje." 7. Så kom han åter och fann dem sofwande. 8. Då gick han åter bort och bad tredje gången de samma orden. 9. Då syntes honom från himmelen en engel, som styrkte honom. 10. Men han blef åter betagen af en swår ångest och bad ännu ifrigare, och hans swett war såsom blodsdroppar, fallande ned på jorden. 11. Derefter återkom han till sina lärjungar och sade: "Stunden är kommen, Menniskones Son skall öfwerantwardas i syndares händer; står upp och låter oß gå! Se den är här, som mig förråder!"

12. Medan Jesus ännu sade detta, kom Judas, en af de tolf lärjungarne, och med honom en stor skara af folk med swärd och stafrar, lyktor och bloß, utsände af de Ofwerstepresterne, Farisearne, de skriftlärde och de äldste af folket. 13. Med dem hade Judas öfwerenskommit, att de skulle gripa den, som han kyßte. 14. När de nu kommo, gick Jesus emot dem och sade: "Hwem söken I?" 15. De swarade: "Jesus af Nazareth." 16. Jesus sade: "Jag

sladdes och förskräcktes Jesus? 4. Hwad förehade Jesus i örtagården? 5. Hwad inträffade, sedan Jesus bedit? 6. Hwad gjorde Jesus åter? 7. Huru war det nu åter med lärjungarne? 8. Hwad gjorde Jesus då igen? 9. Hwad inträffade derwid? 10. Hurudant blef derefter åter Jesu tillstånd? 11. Hwad skedde derefter?

12. Hwad inträffade, medan Jesus ännu talade dessa ord? 13. Hwilket tecken hade Judas gifwit öfwerstepresterne, att de måtte weta hwem som war Jesus? 14. Hwad inträffade derefter? 15. Hwad swarade de? 16.

är den samme; söken I mig, så låten desse (mina lärjungar) gå!" 17. Då stego de tillbaka och föllo till jorden. 18. Men Judas steg hastigt fram till honom och sade: "Hell Rabbi!" och kyßte honom. 19. Då sade Jesus till honom: "Min wän, förråder du menniskones son med kyssande?" 20. Då stego de fram och grepo Jesus. 21. Petrus drog sitt swärd för att förswara Jesus, och högg örat af på en af Öfwerstepresténs tjenare. 22. Men Jesus helade den sårade, och sade till Petrus: "Stick ditt swärd i deß rum, den som griper till swärd, han skall förgås med swärd. Eller menar du att jag icke kunde bedja min fader, att han skickade mig mer, än tolf legioner englar till mitt förswar? Skall jag icke dricka den kalk, som min fader mig gifwit hafwer? Huru blefwe då skrifterna uppfyllda, att så måste ske?" 23. Då öfwergåfwo alla lärjungarne honom och flydde. (Math. 26. Marc. 14. Luc. 22. Joh. 18.)

49. Jesus förnekas af Petrus.

Jesus fördes nu bunden till Öfwerstepresten Kaiphas. 2. Petrus och Johannes följde på afstånd efter. 3. Denne, som war bekant med Öfwerstepresten, gick in i hans palats, men Petrus stadnade utanför wid dörren. 4. Då Johannes kom ut och wille hafwa Petrus med in, sade dörrwakterskan till Petrus: "Du war ock med Jesus af Galileen." 5. Petrus nekade och sade: "Jag känner honom icke, ej heller wet jag hwad du säger." 6. Då han derpå gick ut på gården, gol hanen. 7. Medan Petrus sedan stod och wärmde sig wid en kol-

---

Hwad sade Jesus? 17. Hwilken werkan hade denna frimodighet på hans fiender? 18. Hwad gjorde Judas då? 19. Hwad sade Jesus till honom? 20. Hwad företogo de derefter? 21. Sökte icke Jesus att förswara sig? 22. Hwad gjorde Jesus och hwad sade han till Petrus? 23. Hwad gjorde lärjungarne då?

49. Hwart fördes nu Jesus? 2. Öfwergåfwo då alla lärjungarne Jesus alldeles? 3. Huru togo de plats wid framkomsten? 4. Hwad hände, då den ingångne lärjungen wille bereda Petrus tillfälle att komma in? 5. Hwad swarade Petrus dertill? 6. Hwad hände i detsamma? 7. Hwad inträffade åter, medan Petrus wärm-

eld, sade åter en annan qwinna: "Denne war äfwen med Jesus af Nazareth." 8. Då frågade honom de närstående: "Är icke också du en af denne mannens lärjungar?" 9. Åter nekade han och försäkrade: "Jag är det icke." 10. Kort derpå kom en annan och besannade detsamma, sägande: "Wisserligen är du ock en af dem, ty du är en galileisk man och ditt tungomål röjer dig?" 11. Då började han förbanna sig och swärja: "Jag känner icke den mannen, om hwilken I talen?" 12. I detsamma gol åter hanen. 13. Då wände sig Jesus om och såg på Petrus. 14. Nu kom Petrus ihåg Herrens ord, och gick ut och gret bitterligen. (Math. 26. Marc. 14. Luc. 22. Joh. 18.)

50. Jesus förhöres, begabbas och dömes. Jude ändalykt.

Om morgonen fördes Jesus till Öfwerstepresten Kaiphas' palats för att stå till rätta inför Öfwerstepresterne, de skriftlärde och Äldste af folket. 2. Och de sökte falskt wittnesbörd emot honom, för att få anledning att låta döda honom. 3. Men deras falska wittnesbörd war icke tillräckligt. 4. Efter många frågor, hwilka Jesus dels besvarade dels lemnade obesvarade, sade Öfwerstepresten: "Jag besvär dig wid lefwande Gud, att du säger oss, om du är Kristus, Guds son." 5. Jesus swarade honom: "Jag är det; härefter skolen I få se menniskones son sitta på kraftens högra hand och komma i himmelens sky." 6. Dåref Öfwerstepresten sina kläder sönder (såsom Judarne plägade göra till tecken af sorg eller wrede) och sade: "Han har hädat Gud, hwad behöfwa wi nu mer wittne? Se, nu

de sig? 8. Hwad gjorde till följe deraf de närstående? 9. Hwad swarade åter Petrus? 10. Hwad inträffade kort derpå? 11. Huru bar sig då Petrus åt? 12. Hwad inträffade i detsamma? 13. Hwad gjorde Jesus då? 14. Hwilken werkan hade det på Petrus, att Jesus såg på honom?

50. Hwad skedde morgonen derpå? 2. Hwad önskade hans anklagare och domare? 3. Lyckades detta? 4. Hwilken fråga bland andra ställde Öfwerstepresten till Jesus? 5. Hwad swarade Jesus? 6. Hwad gjorde Öfwer-

hörden I hans hädelse. Hwad synes eder?" 7. De swarade: "Han är skyldig till döden." 8. Derefter skymfade och misshandlade de honom. 9. Sedan fördes han till romerska stathållaren Pontius Pilatus. 10. Denne frågade: "Hwad klagomål hafwen I mot denne mannen?" 11. De swarade: "Wi hafwe funnit honom förwända folket, förbjuda att gifwa kejsaren skatt, och säga sig wara Kristus, en konung." 12. Då frågade Pilatus: "Är du Judarnes konung?" 13. Jesus swarade: "Jag är en konung; men mitt rike är icke af denna werlden. Dertill är jag född och kommen i werlden att jag skall wittna om sanningen." 14. Derpå gick Pilatus ut till det utanför rådhuset församlade folket och sade: "Jag finner intet brott med denna man." 15. Men folket sade: "Han gör uppror ibland folket, utspridande sin lära öfwer hela landet ifrån Galileen ända hit." 16. När Pilatus förnam, att Jesus war ifrån Galileen, och således under Herodis wälde, lät han föra Jesus till Herodes, som nu råkade wara i Jerusalem. 17. Denne gladde sig öfwer Jesu ankomst, emedan han länge åstundat att få se honom och hoppades, att han skulle göra något underwerk. 18. Herodes ställde till honom många frågor, men Jesus swarade intet. 19. Derföre föraktade och begabbade honom Herodes med sitt folk, lät kläda honom i en purpurmantel, och återsände honom till Pilatus. 20. Då sammankallade Pilatus åter Ofwerstepresterne, och föreståndarena och folket, och sade: "Hwarken Herodes eller jag finner med denna mannen någon af de ogerningar, hwarföre I hafwen anklagat honom; jag will derföre näpsa ho-

---

stepresten då? 7. Hwad swarade Judarne på Öfwerstepresténs fråga? 8. Hwad gjorde de derefter med Jesus? 9. Hwart fördes Jesus derefter? 10. Hwad frågade Pontius Pilatus? 11. Hwad swarade Judarne? 12. Hwad frågade Pilatus af Jesus? 13. Hwad swarade Jesus då? 14. Hwad gjorde Pilatus derefter? 15. Hwad påstod folket? 16. Hwad gjorde Pilatus, när han förnam att Jesus, såsom en Galile, stod under Herodis wälde? 17. Huru mottog Herodes underrättelsen om Jesu ankomst? 18. Swarade Jesus på Herodis frågor? 19. Huru behandlade Herodes honom? 20. Hwad gjor-

nom och släppa honom." 21. Det war plägsed i Jerusalem, att romerska ståthållaren wid påskahögtiden lösgaf en fånge, den som folket helst önskade. 22. Bland andra fångar war en, som hette Barabbas, och som war en röfware och jemte andra under ett upplopp begått ett dråp. 23. Pilatus frågade nu, om han skulle gifwa dem Jesus eller Barabbas lös. 24. Då ropade Judarne: "Tag denne bort och gif oß Barabbas lös." 25. Pilatus önskade att lösgifwa Jesus och frågade derföre åter: "Hwad wiljen I då att jag skall göra åt honom, som I kallen Judarnes konung?" 26. Då ropade alle: "Korsfäst, korsfäst honom!" 27. Åter sade Pilatus till dem: "Hwad har han då illa gjort, jag finner ingen dödsak med honom." 28. Då ropade de ännu mer: "Korsfäst honom!" 29. Derpå lät Pilatus hudfänga Jesus, och krigsknektarne hängde på honom en purpurmantel, satte en törnekrona på hans hufwud och en rö i hans hand, böjde under begabbelser knä för honom och sade: "Hell Judarnes konung." 30. Och de spottade på honom, gåfwo honom kindpustar och slogo honom med rör i hufwudet. 31. Då nu Judarne sågo Jesus, ropade de ytterligare: "Korsfäst, korsfäst!" 32. Men Pilatus sade: "Tagen I honom och korsfästen honom, ty jag finner intet det döden wärdt är." 33. Judarne swarade: "Wi hafwe lag, och efter wår lag skall han dö, ty han hafwer gifwit sig ut för Guds son." 34. Pilatus sökte ännu att befria honom, men Judarne inwände: "Gifwer du lös den, som gjort sig till konung, så är du icke Kejsarens wän." 35. Då Pilatus hörde

de Pilatus, då Jesus blifwit återsänd till honom? 21. Hwilken plägsed war rådande i Jerusalem i afseende å fångarne? 22. Bland dem fanns en fånge, som war hurn beskaffad och som hette hurn? 23. Hwilken fråga gjorde nu Pilatus till folket? 24. Hwad wille Judarne då? 25. Då Pilatus önskade frigifwa Jesus, gjorde han ytterligare hwilken fråga? 26. Men hwad ropade Judarne åter? 27. Hwad sade Pilatus widare? 28. Hurn beswarade Judarne hans fråga? 29. Hwad skedde derefter? 30. På hwad sätt miſshandlade de honom widare? 31. Hwad ropade Judarne, då Jesus åter fördes i deras åsyn? 32. Hwad swarade Pilatus härtill? 33. Hwad inwände Judarne häremot? 34. Hwad inwände Judarne, då Pilatus ännu sökte att frigifwa Jesus? 35.

det talet, blef han förskräckt och satte sig på domstolen. 36. Förut tog han likwäl watten, twådde sina händer inför folket och sade: "Oskyldig är jag till denne rättfärdige mans död; I mågen sjelfwe answara derför!" 37. Allt folket ropade då: "Hans blod komme öfwer oß och öfwer wåra barn!" 38. Då gaf Pilatus Barabbas lös, men Jesus lemnade han att korsfästas. — 39. Då förrädaren Judas såg, att Jesus war dömd till döden, ångrade han sig och återbar de trettio silfwerpenningarne till Öfwerstepresterne och de Äldste och sade: "Jag har syndat, att jag förrådt menlöst blod!" 40. Då dessa icke wille emottaga penningarne, kastade Judas dem i templet, och gick bort och hängde sig sjelf. (Math. 26, 27. Marc. 15. Luc. 22, 23. Joh. 18, 19.)

51. Jesus på korset. De begge röfwarena. Jesu död.

Derefter fördes Jesus af krigsknektarne ut till hufwudskalleplatsen, på hebreiska kallad Golgatha. 2. Jesus måste först sjelf bära sitt kors, men under wägen funno de en man, Simon af Cyrene, hwilken de twingade att bära det. 3. Många qwinnor följde efter, hwilka greto och ömkade sig öfwer honom. 4. Till dem wände sig Jesus och sade: "Gråter icke öfwer mig, utan öfwer eder sjelfwa och öfwer edra barn." 5. (Dermed åsyftade Jesus de straff som skulle öfwergå Judarne för deras otros skuld, serskilt Jerusalems jemmerliga förstörelse.) 6. Och de korsfäste honom, och jemte honom twå ogerningsmän eller röfware, den ena på den högra, den andra på den wenstra sidan om honom. 7. Sålunda blef skriften

---

Hwilken werkan hade dessa ord på Pilatus? 36. Hwad gjorde han likwäl, innan han dömde Jesus till döden? 37. Hwad ropade allt folket derwid? 38. Hwad gjorde Pilatus då? 39. Hwilken werkan hade Jesu dom på Judas? 40. Hwilken blef hans rysliga ändalykt?

51. Hwart förde man derefter Jesus? 2. Huru skaffades det träd fram, på hwilket Kristus skulle korsfästas? 3. Af hwilka beledsagades han? 4. Hwad sade Jesus till dem? 5. Hwad åsyftade han dermed? 6. Hwad skedde, sedan de kommit till platsen. 7. Hwilken

fullbordad, som säger: "Bland ogerningsmän wardt han räknad." 8. Och Jesus bad för sina fiender och sade: "Fader förlåt dem det, ty de weta icke hwad de göra." 9. På Jesu kors hade Pilatus låtit sätta en öfwerskrift af följande innehåll: "Jesus af Nazareth, Judarnes konung." 10. Deröfwer förargade sig många Judar och wille att Pilatus skulle ändra den till: "Han har sagt: Jag är Judarnes konung." 11. Men Pilatus sade: "Hwad jag har skrifwit, det har jag skrifwit." 12. Krigsknektarne, som korsfäst Jesus, delade hans kläder emellan sig och drogo lott om hans mantel. 13. Så gick äfwen den profetia i fullbordan, som säger: "De hafwa bytt min kläder emellan sig och kastat lott om min kjortel." 14. Wid Jesu kors stodo bland andra hans moder, Maria och lärjungen Johannes. 15. Då Jesus såg dem, sade han till Maria: "Qwinna, se din son!" och till Johannes: "Se din moder!" 16. Och ifrån den tiden tog lärjungen henne till sig. 17. Och Judarne begabbade Jesus och sade: "Andra hafwer han hulpit, sig sjelf kan han icke hjelpa. Är han Israels konung, så stige nu ned af korset och wi wilje tro på honom." 18. Äfwen den ena af röfwarena, som woro korsfäste med honom, hädade honom och sade: "Är du Kristus, så hjelp dig sjelf och oß." 19. Då bestraffade honom den andre och sade: "Fruktar du icke heller Gud, du som är i samma fördömelse. Oß wederfares hwad rätt är, ty wi lide det wåra gerningar wärde äro; men denne (Jesus) har intet ondt gjort." 20. Sedan sade han till Jesus: "Herre tänk på mig när du kommer i ditt rike!" 21. Jesus swarade: "Sannerligen säger jag dig: I dag

profetia blef derigenom fullbordad? 8. Huru uppförde sig Jesus emot sina fiender? 9. Hwilken öfwerskrift hade Pilatus låtit sätta på Jesu kors? 10. Hwad tyckte Judarne derom? 11. Hwad swarade Pilatus? 12. Huru gjorde man med Jesu kläder? 13. Hwilken förutsägelse gick derigenom i fullbordan? 14. Hwilka stodo bland andra wid Jesu kors? 15. Hwad sade Jesus till hwardera af dem? 16. Hwad blef följden deraf? 17. Huru bemötte Judarne nu den lidande Jesus? 18. Hwad berättas om den ena af röfwarena? 19. Huru förhöll sig härwid den andre? 20. Hwad sade han till Jesus? 21.

skall du wara med mig i paradis." 22. Och ifrån sjette timman (kl. 12 på dagen) blef ett mörker öfwer hela landet intill nionde timman (kl. 3 eft. mid.) 23. Wid nionde timman ropade Jesus med hög röst: "Min Gud, min Gud, hwi har du öfwergifwit mig?" 24. Derefter sade han: "Mig törster." 25. Då doppade någon en swamp i ättika, satte den på ett rör och förde den till Jesu mun. 26. När Jesus tagit ättikan, sade han: "Det är fullkomnadt." 27. Sedan ropade han med hög röst: "Fader, i dina händer befaller jag min anda." 28. Och när han hade sagt detta, gaf han upp andan. 29. Och se, förlåten i templet remnade i twå stycken ofwanifrån och nedigenom, och jorden skalf, och hellebergen remnade. 30. Och många de heligas kroppar, som aflidne woro, gingo utur grafwarne efter hans uppståndelse, och kommo till Jerusalem, der de blefwo sedde af många. 31. Men när höfwidsmannen och de som med honom höllo wakt, sågo jordbäfningen och det som skedde, blefwo de förfärade och sade: "Sannerligen war denne en rättfärdig man och Guds Son!" (Math. 27. Marc. 15. Luc. 23. Joh. 19.)

52. Jesu begrafning.

Som påskhögtiden nu inträffade, wille Judarne icke låta de korsfästes kroppar hänga qwar på korset öfwer högtiden. 2. Krigsknektarne fingo derföre befallning att sönderslå deras ben, för att de hastigare måtte dö. 3. Men då de kommo till Jesus, funno de honom redan wara död. 4. De sönderslogo der-

---

Hwad swarade Jesus på hans bön? 22. Hwad inträffade midt på dagen? 23. Hwad ropade Jesus wid nionde timman? 24. Hwad sade han derefter? 25. Hwad gjorde någon till följd deraf? 26. Hwad sade Jesus, sedan han tagit ättikan? 27. Hwad utropade han derefter med hög röst? 28. Hwad inträffade efter dessa ord? 29. Hwilka underwerk inträffade wid Jesu död? 30. Hwad underbart inträffade widare? 31. Hwad sade de wakthafwande wid dessa underbara tilldragelser?

52. Hwad wille Judarne undwika i anseende till påskhögtiden? 2. Hwilken befallning fingo derföre krigsknektarne? 3. Hwad märkte de, när de skulle sönderslå benen på Jesus? 4. Hwad gjorde de i stället för att

före icke hans ben, utan en af dem tog ett spjut och genomborrade hans sida, och strax utgick blod och watten! 5. Emellertid hade en rådsherre, Josef af Arimathia, som icke samtyckt till Jesu död, af Pilatus erhållit tillstånd att nedtaga och begrafwa Jesu lekamen. 6. Denne och en skriftlärd, Nikodemus, nedtogo nu Jesu lekamen och swepte den i linnekläder och wälluktande kryddor, såsom plägsed war hos Judarne. 7. Nära intill stället, der Kristus korsfästes, war en örtagård, hwareft fanns en ny obegagnad graf, uthuggen i klippan. 8. Dit lade de Jesus och wältade en sten för öppningen af grafwen och gingo sedan bort. 9. Strax derefter församlade sig Öfwerstepresterne och Fariseerne, och sände bud till Pilatus och läto säga: "Herre, wi komma ihåg, att den förföraren sade medan han ännu lefde: "Efter tre dagar skall jag stå upp igen." Befall fördenskuld att grafwen bewakas till tredje dagen; 10. på det icke hans lärjungar måtte komma nattetid och stjäla honom bort och säga till folket: "Han är uppstånden ifrån de döda", och så warder sista willan wärre, än den första." 11. Då sade Pilatus till dem: "Der hafwen I wakt, gån och förwaren bäst I kunnen." 12. De gingo bort och satte wakt wid grafwen och förseglade stenen. (Math. 27. Marc. 15. Luc. 23. Joh. 19.)

53. Jesu uppståndelse och första uppenbarelser.

Dagen efter den stora sabbaten (på söndagsmorgonen) ganska tidigt inträffade en stor jordbäfning, ty Herrans engel steg ned af himmelen och wältade stenen ifrån grafwens dörr och satte sig deruppå. 2. Och hans utseende war såsom ljungeld och hans kläder hwita såsom

---

sönderslå hans ben? 5. Hwem hade fått tillåtelse att begrafwa Jesu lekamen? 6. Huru gjorde nu Josef och Nikodemus? 7. Hwar hade de en lämplig graf? 8. Huru tillstängde de grafwen? 9. Hwad gjorde derefter Öfwerstepresterne och Fariseerne? 10. Hwarföre menade de att detta wore nödwändigt? 11. Huru swarade dem Pilatus? 12. Hwilka försigtighetsmått iakttogo de?

53. Hwad inträffade följande dagen wid grafwen? 2.

snö. 3. Men wäktarne skälfde af räddhågda och blefwo såsom döde.

4. Och några af wäktarne kommo till staden och kungjorde för öfwerstepresterne allt hwad som hade skett. 5. Då församlade de sig med de äldste och rådgjorde och gåfwo krigsknektarne en stor summa penningar och sade: "Sägen, att hans lärjungar kommo om natten och stulo honom bort, medan wi sofwo, och om det kommer inför landshöfdingen, wilja wi ställa honom tillfreds och begå saken så, att I kunnen wara utan fara." 6. Och de togo emot pengarne och gjorde såsom de woro lärde.

7. Samma dag i dagsgryningen gingo Maria Magdalena och några andra qwinnor till grafwen, för att med wälluktande kryddor smörja Jesu lekamen. 8. Under wägen sade de sinemellan: "Hwem skall wältra åt oß stenen ifrån grafwens dörr?" 9. Och då de sågo till, sågo de stenen wara afwältrad, den ganska stor war. 10. Men när de gått in uti grafwen, funno de icke Herrens lekamen. 11. Då lopp Maria Magdalena tillbaka och sade till Petrus och Johannes: "De hafwa tagit bort Herren utur grafwen och wi weta icke hwart de hafwa laggt honom." 12. Men när de andra qwinnorna woro bedröfwade deröfwer, att de icke funno Jesu lekamen, syntes dem twenne englar, som sade: "Rädens icke, I söken Jesus, som war korsfäst. **Hwi söken I den lefwande bland de döde. Han är icke här, han är uppstånden.** Kommen ihåg, huru han talade till eder, då han ännu war i Galileen, sägande: "Menniskones son måste antwardas i syndiga menniskors händer och korsfästas, och uppstå på tredje dagen." Sen rummet, der de hade laggt honom. Och gån hastigt och sägen hans lärjungar, att han är uppstånden ifrån

---

Hurudant war engelens utseende? 3. Huru blefwo wäktarne till mods öfwer allt detta?

4. Hwad gjorde likwäl några af wäktarne? 5. Hwad blef följden deraf? 6. Läto också wakterna bestika sig? 7. Hwad företogo sig wid samma tid några qwinnor? 8. Hwilka bekymmer yttrade de under wägen dit? 9. Hwad hände midt under deras bekymmer? 10. Och hwad funno de i grafwen? 11. Hwad gjorde Maria Magdalena då? 12. Hwad inträffade emellertid med de andra

de döda." 13. Och de gingo med stor räddhåga och glädje, och bådade allt detta för Jesu lärjungar.

14. Då Petrus och Johannes förnummit detta, hastade de till grafwen och sågo swepningen ligga der, men Jesus funno de ej. 15. Derpå återwände de till staden, förundrade öfwer det som skedt war.

16. Men Maria, som återkommit till grafwen och stod der gråtande, fick se twå englar i hwita kläder, sittande den ene wid hufwudet, den andre wid fötterna, der de hade laggt Jesu lekamen. 17. De sade till henne: "Qwinna, hwarför gråter du?" 18. Hon swarade: "De hafwa tagit bort min herre, och jag wet icke hwart de hafwa laggt honom." 19. Och just som hon sade detta, wände hon sig om och fick se Jesus, men igenkände honom icke. 20. Då sade Jesus till henne: "Qwinna, hwad gråter du? Hwem söker du?" 21. Men Maria trodde att det war örtagårdsmästaren och sade till honom: "Herre har du burit bort honom, så säg mig, hwart du har laggt honom, och jag will taga honom!" 22. Jesus sade till henne: "Maria." 23. Då wände hon sig om och ropade: "Min mästare." 24. Jesus sade till henne: "Gå till mina bröder, och säg dem: Jag far upp till min fader och eder fader, och till min Gud och eder Gud!"

25. Äfwen för de andra qwinnorna, som woro bortgångne för att kungöra för Jesu lärjungar det de hade sett och hört, uppenbarade sig Jesus och sade: "Rädens icke, gån och kungörer det mina bröder, att de gå till Galileen; der skola de få se mig." — 26. Och de kun-

qwinnorna, som stadnat qwar wid grafwen? 13. Hwad gjorde qwinnorna nu?

14. Hwad inträffade till följd af qwinnornas berättelse? 15. Huru afslopp lärjungarnes besök?

16. Hwad tilldrog sig derefter med Maria? 17. Hwad talade englarne till henne? 18. Hwad swarade hon? 19. Hwad inträffade i detsamma? 20. Hwad sade Jesus till henne? 21. Huru förhöll sig härwid Maria? 22. Hwad sade Jesus då till henne? 23. Igenkände Maria honom då? 24. Hwad bad Jesus henne nu göra?

25. Hade också någonting inträffat med de förut bortgångna qwinnorna? 26. Huru mottogs deras berättelse?

gjorde allt för lärjungarne. Men deras ord syntes dem såsom galenskap, och de trodde dem intet. (Math. 28. Marc. 16. Luc. 24. Joh. 20.)

54. Jesus uppenbarar sig för två af sina lärjungar under deras wandring till Emaus.

Samma dag gingo två af hans lärjungar ut åt landsbygden till en by, som hette Emaus. Och de talade med hwarandra om allt det som skedt war. Derunder nalkades Jesus och gick med dem. Men deras ögon woro förhållne, så att de icke kände honom. Då sade han till dem: "Hwad är det för tal, som I hafwen eder emellan, medan I gån och ären bedröfwade." Då swarade den ene: "Är du allena en fremling i Jerusalem, som icke wet, hwad der skedt är i dessa dagar?" Sade Jesus: "Hwad?" Lärjungarne swarade: "Det som har händt med Jesus af Nazaret, som war en profet, mägtig i ord och gerning inför Gud och allt folket, och huru wåra öfwerstepresters och rådsherrar öfwerantwardade honom att dömas till döden och korsfäste honom, men wi hoppades, att han skulle wara den, som skulle förlossa Israel, och med allt detta är dock i dag tredje dagen, sedan detta skedde. Men äfwen några qwinnor af de wåra hafwa förskräckt oss, de der bittida om morgonen hade kommit till griften, och då de icke funno hans lekamen, kommo de och sade, att de ock sett en syn af englar, hwilka sade, att han lefwer. Och några af dem, som woro med oss, gingo bort till grafwen, och funno det så som qwinnorna hade sagt, men honom sågo de icke." Då sade han till dem: "O, I oförståndige och senhjertade till att tro allt det, som profeterna hafwa talat! Måste icke Kristus lida detta, och så ingå i sin härlighet?" Derpå begynte han att uttyda alla de skriftställen från Moses och profeterna, som woro om honom. Då de kommo

54. Kan du nu berätta i ett sammanhang huru Jesus uppenbarade sig för två af sina lärjungar under deras wandring till Emaus?

till byn, låtsade Jesus, som wille han gå längre fram. Och de nödgade honom, sägande: "Blif qwar hos oß, ty det är nära aftonen och dagen lider till slut." Och så gick han in med den och blef hos dem. Och när han satt till bords med dem, tog han brödet och wälsignade det och bröt det och gaf dem. Och deras ögon öppnades, och de igenkände honom; och så förswann han ur deras åsyn. Och de sade till hwarandra: "War icke wårt hjerta brinnande uti oß, då han talade med oß på wägen och utlade för oß skrifterna?" (Marc. 16. Luc. 24.)

55. Jesus uppenbarar sig i Jerusalem för sina lärjungar, först i Thomas frånwaro, sedan i hans närwaro.

Derefter begåfwo sig dessa twenne lärjungar tillbaka till Jerusalem och funno der de andra församlade inom lykta dörrar af fruktan för Judarne. Under det de der talade om, huru Herren blifwit sedd af Petrus, och huru han uppenbarat sig för dem som wandrade till Emaus, stod Jesus sjelf midt ibland dem och sade till dem: "**Frid ware eder!**" Derpå lät han dem se sina genomstungna händer och sin sida. Då blefwo lärjungarne glada, att de sågo Herren. Då sade Jesus åter till dem: "Frid ware eder! såsom fadren har sändt mig, så sänder ock jag eder." Och då han hade sagt detta, blåste han på dem och sade till dem: "Tagen den Helige Ande; hwilka I förlåten synderna, dem förlåtas de, och hwilka I behållen dem, dem äro de behållna."

Men Thomas, en af de tolf lärjungarne, war icke med dem, när Jesus wisade sig. Då sade de andre till honom: "Wi hafwa sett Herren." Men han sade: "Om jag icke ser hålen efter spikarna i hans händer och sticker mitt finger i hålen efter spikarna och sticker min hand i hans sida, tror jag det icke."

Åtta dagar derefter woro hans lärjungar

---

55. Berätta huru Jesus i Jerusalem uppenbarade sig för sina lärjungar.

åter församlade och Thomas med. Då kom Jesus, medan dörrarne woro stängda, och stod midt ibland dem och sade: "**Frid ware eder!**" Sedan sade han till Thomas: "Räck hit ditt finger och se mina händer och räck hit din hand och stick henne i min sida, och war icke otrogen, utan trogen." Thomas swarade: "Min Herre, och min Gud!" Jesus sade till honom: "Efter du såg mig, Thomas, tror du; **saliga äro de, som icke se, och dock tro.**" (Marc. 16. Luc. 24. Joh. 20.)

56. Jesus uppenbarar sig wid sjön Tiberias. Hans frågor och uppmaning till Petrus.

Derefter uppenbarade sig Jesus wid Tiberias haf. Petrus, Thomas, Nathanael, Johannes och tre andra lärjungar woro om natten der sysselsatte med fiske, men fingo intet. Om morgonen stod Jesus på stranden; men lärjungarne wiste icke, att det war han. Då sade Jesus till dem: "Barn, hafwen I något att äta?" De swarade honom: "Nej." Då sade han till dem: "Kasten ut nätet på högra sidan om båten, så skolen I finna." Och de kastade ut, och förmådde icke draga nätet upp för fiskarnas myckenhets skull. Då sade den lärjungen, som Jesus älskade, (Johannes), till Petrus: "Herren är det!" När Petrus hörde, att det war Herren, band han om sig öfwerklädnaden, ty han war naken, och kastade sig i hafwet. Men de andra lärjungarne kommo med båten och drogo nätet med fiskarne i land, och ändock fiskarne woro så många, gick nätet likwäl icke sönder. På stranden sågo de glöd och fiskar ligga deruppå och bröd. Och ingen af lärjungarne wågade fråga honom: "Hwem är du?" eftersom de wiste, att det war Herren. Då tog Jesus brödet och gaf dem och likaledes fisken. Detta war nu tredje gången, som Jesus uppenbarade sig för sina lärjungar, sedan han hade uppstått ifrån de döda.

56. Hurudana woro tilldragelserne wid sjön Tiberias, der Jesus tredje gången uppenbarade sig för sina lärjungar?

Sedan de ätit, sade Jesus till Simon Petrus: "Simon, Jonas' son, älskar du mig mer än desse?" Petrus swarade: "Ja, Herre, du wet, att jag älskar dig." Jesus sade till honom: "Wårda mina lam!" Denna fråga och denna uppmaning upprepade Jesus tre gånger, och då han sade tredje gången till honom: "Simon, Jonas' son, älskar du mig?" så blef Petrus bedröfwad och sade till honom: "Herre, du wet allting, du wet, att jag har dig kär." Jesus sade till honom: "Föd mina får!" "Sannerligen säger jag dig: När du war ung, omgjordade du dig sjelf och gick, hwart du wille, men då du blir gammal, skall du uträcka dina händer, och en annan skall omgjorda dig och föra dig, dit du icke will." Men detta sade han för att beteckna, med hwilken död han skulle prisa Gud. (Joh. 21.)

57. Jesus instiftar dopet. Talar för sista gången till sina lärjungar och uppfar till himmelen.

De elfwa lärjungarne gingo till Galileen till det berg, dit Jesus hade befallt dem. 2. Och då de sågo honom, tillbådo de honom, men somlige twiflade. 3. Och Jesus gick fram och sade till dem: **"Mig är gifwen all makt i himmelen och på jorden. Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem i Fadrens, Sonens och den Heliga Andes namn, lärande dem att hålla allt, hwad jag har befallt eder. Den som tror och blifwer döpt, han skall warda salig, men den som icke tror, han skall warda fördömd."**

4. Och när de åter woro församlade, på oljeberget nära Jerusalem, öppnade han deras sinne till att förstå skrifterna, och sade till dem: "Så är det skrifwet, och så måste Kristus lida och tredje dagen uppstå ifrån de döda, och predikas i hans namn bättring och syndernas för-

57. Hwart gingo lärjungarne nu enligt Jesu befallning? 2. Hwad gjorde lärjungarne, då de sågo honom? 3. Hwad gjorde Jesus då?
4. Hwad inträffade, då Jesus med sina lärjungar war

lätelse ibland alla folk, begynnande på Jerusalem. Och se, jag sänder öfwer eder min Faders löfte, men I skolen blifwa i staden Jerusalem, till deß I warden beklädde med kraft af höjden." 5. Lärjungarne frågade honom, sägande: "Herre, skall du i denna tiden återupprätta Israels rike?" 6. Då sade han till dem: "Det hörer icke eder till, att weta tid och stund, som fadren har satt i sin makt. Men I skolen undfå den Helige Andes kraft, som skall komma öfwer eder, och I skolen wara mina wittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och intill jordens ända." 7. Och han wälsignade dem och sade: "Se, jag är när eder alla dagar intill werldens ända!" 8. När han sagt detta, blef han i deras åsyn upptagen till himmelen. 9. Och som de uppsågo mot himmelen efter honom, stodo två män i hwita kläder nära dem och sade: "I Galileiske män, hwarför stån I och sen mot himmelen? 10. Denne Jesus, som är upptagen ifrån eder i himmelen, han skall på samma sätt komma, som I hafwen sett honom uppfara till himmelen." 11. Derefter återwände de till Jerusalem. (Math. 28. Marc. 16. Luc. 24. Ap. G. 1.)

58. Wal af ny Apostel i Judas' ställe. Den Helige Andes utgjutande öfwer Apostlarne. Den första kristna kyrkans stiftelse.

Efter Kristi himmelsfärd woro lärjungarne och andra troende endrägtigt tillsammans under böner och läfsånger. På förslag af Petrus utwalde lärjungarne eller apostlarne genom lottning Matthias i stället för förrädaren

på oljoberget? 5. Hwilken fråga ställde lärjungarne wid detta tillfälle till Jesus? 6. Hwad swarade Jesus? 7. Hwad gjorde Jesus derefter? 8. Hwilket under inträffade med Jesus då han sagt detta? 9. Hwad hände medan de sågo upp mot himmelen? 10. Skall således Jesus ännu återkomma till jorden? 11. Hwart begåfwo sig lärjungarne derefter?

58. Hwad inträffade under tiden närmast efter Kri-

Judas. Matthias blef således räknad till de elfwa apostlar.

2. Då pingstdagen war inne, och apostlarne woro endrägtigt församlade, kom plötsligt från himmelen ett dån, såsom af en stark blåst, och uppfyllde hela huset, der de suto. Och dem syntes sönderdelade tungor, såsom af eld, och satte sig på hwar och en af dem. Och de uppfylldes alla med den Helige Ande och begynte att tala med andra tungomål, eftersom Anden gaf dem att tala. Och i Jerusalem uppehöllo sig Judar, fromma män, från alla folk, som äro under himmelen. Då nu detta ljud hördes, kom folket tillsammans och blef bestört, ty hwar och en hörde dem tala på sitt eget tungomål. Och de häpnade alla och förwånades, sägande till hwarandra: "Se, äro icke alle desse, som tala, Galileer? Huru höre wi då hwar och en wårt tungomål, hwaruti wi äro födde. Alla höra wi dem på wåra tungomål omtala Guds dråpeliga werk." Och de woro tweksamme, sägande till hwarandra: "Hwad will detta säga?" Men somlige gjorde gäck af dem och sade: "De äro fulla af sött win."

Då steg Petrus fram med de elfwa och talade till folket gripande och kraftiga ord, bewisande, att Fadrens löfte om den Helige Andes sändande, hwilket redan genom gamla testamentets profeter blifwit uttaladt och genom Jesus sednast upprepadt, nu gick i fullbordan, och förebrående Judarne, att de hårdnackadt stodo emot Guds nådeswälgerningar och dräpit lifsens furste, som uppstått från de döde och uppfarit till himmelen.

Då de nu hörde detta, fingo de ett stygn i hjertat och sade till Petrus och de andra apostlarne: "I män och bröder, hwad skola wi göra?" Petrus sade till dem: "Bättren eder, och hwar och en låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse, och I skolen undfå den Helige Andes gåfwa." De som då gerna annammade hans ord, de blefwo döpte, och kommo till församlingen på den dagen om-

---

sti himmelsfärd? 2. Berätta om den underbara tilldragelsen på pingstdagen, och följderna deraf!

kring tretusen själar. Och Herren förökade hwar dag församlingen med dem, som blefwo frälsta. (Ap. G. 1—2.)

59. Petrus botar en lam. Petrus och Johannes inför rådet.

Petrus och Johannes gingo tillsammans upp i templet under böneſtunden. Då frambars der en man, som warit lam alltifrån sin moders lif, och som plägade sitta wid tempeldören, begärande allmosor af dem, som gingo in i templet. Så bad han ock nu Petrus och Johannes om en allmosa. Petrus sade till honom: "Silfwer eller guld har jag icke, men hwad jag har, det gifwer jag dig: **i Jesu Kristi Nazareerns namn, stå upp och gå!**" Och Petrus fattade honom wid handen och reste honom upp, och strax fingo hans ben och fötter sin styrka. Och han sprang upp och gick in i templet och lofwade Gud.

2. Då nu folket war förundradt öfwer det, som tilldragit sig, sade Petrus till dem: "Israelitiske män, hwarföre undren I öfwer detta? Eller hwarföre fästen I edra ögon på oß, såsom hade wi af egen kraft eller gudaktighet gjort, att denne nu går. Abrahams, Isaks och Jakobs Gud, wåra fäders Gud, har förherrligat sin tjenare Jesus, hwilken I öfwerantwardaden och förnekaden inför Pilatus, då denne dömde, att han skulle gifwas lös. Men I förnekaden den Helige och Rättfärdige och bådan, att en mördare skulle skänkas eder, och lifwets Furste dödaden I, hwilken Gud har uppwäckt ifrån de döda, hwartill wi äro wittnen, och genom tron på Hans namn har Han stärkt denne man, som I sen och kännen; och tron, som är genom Honom, har gifwit honom denna fulla helsa i allas eder åsyn. Och nu bröder wet jag wäl, att I gjorden det af okunnighet, såsom ock edra rådsherrar, men Gud har sålunda uppfyllt, hwad han genom alla sina profeters namn hade förut förkunnat, att

59. Redogör för tilldragelsen med den lame, som Petrus botade! 2. Hurudant war det tal, som Petrus nu höll till det förwånade folket?

Kristus skulle lida. Så **bättren eder nu och omwänden eder, att edra synder må utplånas!** 3. Medan Petrus lärde folket och förkunnade uti Jesus uppståndelsen ifrån de döde, kommo dit presterne och befälhafwaren för tempelwakten och Sadduceerne och buro händer på dem och kastade dem i fängelse. Men många af dem som hade hört ordet trodde, och antalet af omwände män uppgick till femtusen.

4. Följande dag församlade sig deras rådsherrar, äldsta och skriftlärda, och ställde Petrus och Johannes inför sig och frågade dem: "Med hwad makt eller i hwad namn gjorden I detta?" Då sade Petrus, uppfylld med den Helige Ande, till dem: "I folkets rådsherrar och Israels äldste, eftersom wi i dag ställas till rätta för en wälgerning mot en sjuk man, så ware det eder alla och hela Israels folk kunnigt, att i Jesu Kristi Nazareerns namn, hwilken I hafwen korsfäst, hwilken Gud har uppwäckt ifrån de döda, i detta namn står denne helbregda inför eder. Han är den stenen, som föraktad af eder, I byggningsmän, har blifwit en hörnsten, och **i ingen annan är frälsning; ty det är icke något namn under himmelen bland menniskorna gifwet, i hwilket wi skole salige warda.**" — 5. Men när de sågo Petri och Johannes frimodighet och funno, att de woro olärde och lekmän, förundrade de sig och igenkände dem, att de hade warit med Jesus, men då de sågo mannen, som blifwit botad, kunde de ingenting säga deremot. Sedan de befallt dem gå ut, öfwerlade rådsherrarne med hwarandra, sägande: "Hwad skola wi göra med dessa män? Ty att ett erkändt tecken har skett genom dem är uppenbart för alla, som bo i Jerusalem, och wi kunna icke neka det. Men på det att det icke widare skall utspridas bland folket, wilja wi strängeligen hota dem, att de icke widare tala i detta namnet för någon menniska." Och de kallade åter in dem och tillsade dem, att icke alls tala eller lära i Jesu namn. 6. Men Petrus

3. Hwad inträffade medan Petrus predikade för folket? 4. Hurudana woro följande dagens tillbragelser? 5. Hwad företogo sig då rådsherrarne? 6. Hwad menade

och Johannes swarade: "Om det är rätt inför Gud, att höra eder mera, än Gud, derom mån I sjelfwe döma, ty wi kunna icke annat, än tala det, som wi hafwe hört och sett." 7. Men de hotade dem ytterligare och läto dem så gå, emedan de icke funno, huru de kunde straffa dem för folkets skuld, ty alla prisade Gud för det, som hade skett. (Ap. G. 3—4.)

60. Ananias och Sapphira.

Men uti hela hopen, som trodde, war ett hjerta och en själ. 2. Och ingen enda sade något af det, som han egde, wara sitt, utan de hade allting gemensamt. 3. Och apostlarne framburo med stor kraft wittnesbördet om Herrens Jesu uppståndelse, och stor nåd war öfwer dem alla. 4. Ej heller fanns ibland dem någon behöfwande, ty så många, som woro egare af åkrar eller hus, sålde dem och buro wärdet för det sålda och lade det för apostlarnes fötter, och utdelades åt hwar och en, eftersom han behöfde.

5. Men en man wid namn Ananias med Sapphira sin hustru försålde en egendom och tog undan af wärdet med sin hustrus wetskap och bar fram en del och lade den för apostlarnes fötter. Men Petrus sade: "Ananias, hwarföre har Satan uppfyllt ditt hjerta, att du skulle ljuga för den Helige Ande och taga undan af wärdet för åkern? Så länge den war osåld, förblef den ju din, och sedan den war såld, war ju wärdet derför i ditt wåld. Hwarföre har du föresatt dig denna saken i ditt hjerta? Du har icke ljugit för menniskor, utan för Gud." 6. Då Ananias hörde dessa ord, föll han ned och gaf upp andan. 7. Och en stor fruktan kom öfwer alla, som

---

Petrus och Johannes om en sådan befallning? 7. Slutet på hela förhöret blef hwad?

60. Hurudan war endrägten bland de troende? 2. Hwaruti wisade sig detta? 3. Hade apostlarne framgång med sin predikan? 4. Hwarför war det icke heller någon brist bland dem?

5. Hurudan war händelsen med Ananias och Sapphira? 6. Hwilken werkan hade Petri ord på Ananias? 7. Hwilken werkan hade åter denna tilldragelse på dem,

hörde detta! 8. Och unge män stodo upp och öfwertäckte honom och buro honom ut och begrofwo honom. 9. Men det hände sig omkring tre timmar derefter, att ock hans hustru, hwilken icke wiste, hwad som hade skett, kom der in. 10. Och Petrus sade till henne: "Säg mig, sålden I åkern för så mycket?" 11. Då sade hon: "Ja, för så mycket." 12. Men Petrus sade till henne: "Hwarföre haden I kommit öfwerens att fresta Herrens ande? Se, deras fötter, som hafwa begrafwit din man, äro för dörren, och de skola ock bära ut dig." 13. Och strax föll hon ned för hans fötter och gaf upp andan. 14. Och då de unge männen kommo in, funno de henne död och buro ut henne och begrofwo henne bredwid hennes man. (Ap. G. 5.)

61. Den första förföljelsen. Stefani stenande.

Genom apostlarnes händer gjordes många tecken och under, och folket prisade dem storligen. Och hopen tillwexte allt mer af dem, som trodde, både män och qwinnor. 2. Men öfwerstepresten och Sadduceernas parti uppfylldes med nit och buro händer på apostlarne och satte dem uti allmänt häkte. 3. Men en Herrens engel öppnade om natten fängelset och förde dem ut och sade: "Gån upp till templet och talen för folket allt detta lifwets ord!" 4. Då de nu hörde detta, gingo de tidigt på morgonen till templet och lärde. 5. Emellertid sände öfwerstepresten och de äldsta till fängelset för att låta hemta dem. 6. Men tjenarne återwände med den underrättelsen, att de wäl funnit fängelset med all omsorg igenläst och wäktarne stående utanför dörren, men då de öppnade den,

---

som hörde derom? 8. Hwad gjorde man med den döda? 9. Hwad inträffade några timmar derefter? 10. Hwad sade Petrus till henne? 11. Hwad swarade hon? 12. Hwad sade Petrus då till henne? 13. Huru gick det då med Sapphira? 14. Hwad gjorde man med hennes lik?

61. Huru woro apostlarne ansedda bland folket? 2. Woro öfwerstepresternas och Sadduceernas tänkesätt lika med folkets? 3. Huru kommo de ut? 4. Hwad gjorde apostlarne då? 5. Öfwerstepresterne åter gjorde hwad? 6.

funno de ingen derinne. 7. Då blefwo öfwerstepresten och de äldsta twekſamma, hwad de borde tänka och göra. 8. Då juſt kom någon och förtäljde, att de män, ſom blifwit inſatta i fängelſet, ſtodo i templet och lärde folket. 9. Då blefwo de hemtade inför rådet och öfwerſtepresten ſade till dem: "Hafwa wi icke allwarligen befallt er, att icke lära i detta namn? Och likwäl hafwen I uppfyllt Jeruſalem med eder lära och wiljen draga öfwer oß denna mannens (Jeſu) blod." 10. Då ſwarade Petrus och apoſtlarne och ſade: "**Man måſte mera lyda Gud, än menniſkor.** Wåra fäders Gud har uppwäckt Jeſus, hwilken I hafwen upphängt på träd och dödat. Honom har Gud med ſin högra hand upphöjt till en höfding och frelſare till att gifwa Iſrael bättring och ſyndaförlåtelſe." 11. Då de hörde detta, ſkar det dem i hjertat, och de rådſlogo om att rödja dem ur wägen. 12. Men då uppſtod i rådet en fariſe, wid namn Gamaliel, en laglärare, ſom war högt aktad af allt folket, och ſade, ſedan apoſtlarne en ſtund gått ut ur rummet, till de öfriga rådsherrarne: "Iſraelitiſke män, ſen eder wäl före, hwad I tänken göra med deſſa män, ty **är detta råd eller werk af menniſkor, ſå ſkall det blifwa om intet, men är det af Gud, ſå kunnen I icke göra det om intet, på det I icke tillähwentyrs måm befinnas ſtrida äfwen mot Gud.**" 13. Och de lydde honom, och inkallade apoſtlarna och läto hudſlånga dem, och de befallde dem att icke tala i Jeſu namn, och ſå läto de dem gå. 14. Men de gingo ut ifrån rådet, glädjande ſig, att de aktades wärdiga att lida ſmälek för hans namns ſkuld. 15. Och de upphörde icke att hwar dag i tem-

---

Hwilken underrättelſe fingo de då? 7. Hwad menade öfwerſtepresterne och de äldſte? 8. I detſamma inträffade hwad? 9. Hwad gjorde man i anledning deraf? 10. Hwad ſwarade Petrus härtill? 11. Hwilken werkan hade deſſa ord på åhörarne? 12. Woro alla rådsherrar af ſamma ſinnelag? 13. Hwilken blef följden af Gamaliels ord? 14. Wid hurudan ſinnesſtämning woro apoſtlarne ſedan de blifwit miſshandlade? 15. Huru förhöllo de ſig med afſeende å budſkapet om Jeſus?

plet och i husen lära och förkunna det glada budskapet om Jesus Kristus.

16. Då hopen af lärjungar förökades, läto apostlarna församlingen utwälja åt sig sju män, som skulle förwalta de gåfwor, som inflöto för de fattige. En bland dem Stefanus war full med tro och kraft, och gjorde stora under och tecken ibland folket. Men några Judar stodo upp och twistade med Stefanus. Och de förmådde icke stå emot den wishet, med hwilken han talade. Då anskaffade de hemligen några män, som sade: "Wi hafwa hört honom tala hädiska ord emot Moses och Gud." Nu uppeggade de folket, togo fatt på honom och förde honom inför Rådet, samt framställde falska wittnen, som sade: "Denne mannen upphör icke att tala hädiska ord emot detta heliga rum (templet) och emot lagen, ty wi hörde honom säga: Jesus af Nazaret skall nedbryta detta rum och förwandla de stadgar, som Moses har gifwit oss." Och alla som sutto i Rådet fästade sina ögon på honom, och sågo hans ansigte likasom en engels ansigte. Då frågade Öfwerstepresten: "Förhåller sig detta så?" Stefanus swarade med ett långt och kraftfullt tal om Guds stora werk och underbara ledning och förebrådde Israelitiska folket deras hårdhet och fortfarande olydnad emot Herren samt slutade med orden: "I hårdnackade och oomskurne i hjerta och öron, alltid emotstån I den Helige Ande, såsom edra fäder, så ock I. Hwilken af profeterna förföljde edra fäder icke? Ja de dödade dem, som förebådade den Rättfärdiges ankomst, hwilkens förrädare och dråpare I nu hafwen blifwit." Då de hörde detta, skar det dem i deras hjerta och de beto tillsammans tänderna mot honom. Men han full med den Helige Ande såg stadigt upp emot himmelen och fick se Guds härlighet och Jesus stående på Guds högra sida, och han sade: "Se, jag ser himlarna öppna och menniskones son stående på Guds högra sida." Då ropade de med hög röst och höllo för sina öron och rusade samfäldt emot honom. Och de drefwo

16. Kan du i ett sammanhang berätta mig tilldragelsen med Stefanus?

honom utom staden och stenade honom. Och wittnena lade sina kläder wid en ung mans fötter, som hette Saulus. Och de stenade Stefanus, som åkallade och sade: "Herre Jesu, anamma min ande." Och så föll han på sina knän och ropade med hög röst: "Herre tillräkna dem icke denna synd!" Och när han hade sagt detta, afsomnade han. (Ap. G. 5—7.)

62. Saulus.

Samme Saulus, som omnämnes i föregående berättelse, hade samtyckt till Stefani stenande, och andades nu hot och mord emot Herrens lärjungar. Han fick af öfwerstepresten bref till synagogorna i Damaskus, enligt hwilket han war berättigad, att släpa bundna till Jerusalem alla dem, som woro tillgifna den nya läran. Men på wägen till Damaskus kringstrålade honom ett sken från himmelen, och han föll ned till jorden och hörde en röst som sade: "Saul, Saul, hwarföre förföljer du mig?" Och han sade: "Hwem är du Herre?" Men Herren sade: **"Jag är Jesus, som du förföljer; det är dig swårt att spjerna emot udden."** Då sade han bäfwande: "Herre, hwad will du jag skall göra?" Och Herren sade till honom: "Stå upp och gå in i staden, så skall det sägas dig, hwad du bör göra." Hans följeslagare stodo förstummade och hörde rösten, men sågo ingen. Och Saulus reste sig upp från jorden, men då hans ögon öppnades, såg han ingenting, utan de togo honom wid handen och ledde honom in till Damaskus. Och i tre dagar såg han intet, och han åt icke, ej heller drack. I Damaskus war en lärjunge wid namn Ananias. Till honom sade Herren i en syn: "Stå upp och gå i Judas' hus och sök rätt på en man, som heter Saulus, ty se, **han beder**, och lägg handen på honom, att han måtte få sin syn!" — Ananias swarade: "Herre, jag har hört af många om denne mannen, huru mycket ondt han har gjort dina heliga i Jerusalem, och här

62. Kan du berätta mig tilldragelsen med Sauli omwändelse?

har han nu makt af öfverstepresterna att fängsla alla dem, som åkalla ditt namn." Då sade Herren till honom: "Gå, ty han är mig ett utkoradt redskap till att bära mitt namn inför hedningar och konungar och Israels barn, och jag skall wisa honom, huru mycket han skall lida för mitt namns skuld." Ananias gick, lade händerna på honom och sade: "Saul, kåre broder, Herren har sändt mig, Jesus, som syntes dig i wägen, på det att du skall få igen din syn och uppfyllas med den helige ande." Och strax föllo ifrån hans ögon såsom fjäll, och han återfick sin syn och stod upp och lät döpa sig, och åt och blef styrkt.

Strax derefter begynte Saulus predika i synagogorna att Jesus är Guds son. Och folket förwånades, att den, som war ditkommen för att utrota alla dem, som trodde på Jesus, nu predikade hans namn. Men snart uppstod en förföljelse emot honom, så att han måste, nedsläppt i en korg öfwer stadsmuren, fly från Damaskus till Jerusalem, och derifrån till sin fäderneestad Tarsus. (Ap. G. 9.)

63. Kornelius. Petri syn. Den första hedningen döpt.

Derefter hände sig att Petrus wandrade alleståndes omkring och kom till de heliga, som bodde i Lydda och Joppe, samt gjorde der sjuka helbregda och uppwäckte döda.

I Caesarea bodde en romersk krigshöfding wid namn Kornelius. Han war en from hedning, som med sitt hus fruktade Gud af allt hjerta, flitigt bad till Gud och gaf mycket allmosor. För honom uppenbarade sig midt på dagen en Guds engel, sägande: "Dina böner och allmosor hafwa uppstigit i åminnelse inför Gud. Så sänd nu några män till Joppe och låt hemta Simon, som ock kallas Petrus. Han skall säga dig, hwad du skall göra." Kornelius sände nu några män till Joppe. Följande dagen när de nalkades staden gick Petrus upp på taket för att bedja. Och han

---

63. Berätta om Kornelius, Petri syn, och den förres döpelse!

blef hungrig och wille äta. Men medan maten tillreddes föll en hänryckning öfwer honom. Han såg himmelen öppen och en linneduk, hopbunden i alla fyra hörnen, nedkomma öfwer honom till jorden. Deri funnos allehanda fyrfota djur, och wilddjur och krälande djur och himmelens fåglar. Och en röst sade: "Stå upp, Petrus, slagta och ät!" Petrus swarade: "Ingalunda, Herre, ty jag har aldrig ätit något orent eller oheligt." Men en röst sade åter: "Hwad Gud har renat, det bör du icke hålla för orent." Och detta skedde tre gånger, hwarefter duken åter blef upptagen till himmelen.

Men då Petrus twekade wid sig sjelf, hwad denna syn skulle betyda, stodo de män, som blifwit sände af Kornelius, wid porten och frågade efter honom. Då sade anden till Petrus: "Se, tre män söka dig, stig nu ned och gå utan twekan med dem, ty jag har sändt dem." Petrus steg nu ned, mottog Kornelii sändebud, och gick med dem följande dagen till Cæsarea. Kornelius wäntade dem och hade sammankallat sina fränder och närmaste wänner. Wid Petri ankomst gick Kornelius honom tillmötes, föll ned för hans fötter och tillbad honom. Men Petrus reste honom upp, sägande: "Stå upp, också jag är en menniska!" Och Petrus inträdde till de församlade och sade: "I weten, huru det är olofligt för en judisk man, att umgås med eller ingå till någon af ett främmande folk, och dock har Gud wisat mig, att jag icke skall kalla någon menniska oren. Derföre kom jag och frågar nu, för hwilken orsak I skickat efter mig." Kornelius upprepade nu engelens ord såsom ofwanföre är omnämdt. Då sade Petrus: "**Nu finner jag i sanning, att Gud icke har anseende till personen, utan ibland alla folk är den, som fruktar Gud och öfwar rättfärdighet, för honom behaglig.**" Medan Petrus talade om den korsfästade, och uppståndne frelsaren, den af Gud bestämda domaren öfwer lefwande och döda, föll den Helige Ande öfwer alla dem, som hörde talet, så att de talade med tungomål och prisade storligen Gud.

Då sade Petrus: "Kan wäl någon förmena dessa att döpas, då de undfått den Helige Ande såwäl som wi?" Och så bjöd han att de skulle döpas i Herrens namn.

När Petrus kom till Jerusalem, twistade de som woro Judar till födseln med honom och sade: "Du har ingått till hedningar och spisat med dem." Då förtäljde Petrus för dem i ordning allt hwad som skett, såwäl synen, som Andens meddelande, och när de öfrige apostlarne hörde det, gladdes de och sade: "Så har nu Gud gifwit äfwen åt hedningarne bättring till lif." (Ap. G. 10, 11.)

64. Konung Agrippa låter afrätta apostelen Jakob, Johannis broder, och kasta Petrus i fängelse. Agrippas död.

Wid denna tid lade konung Herodes Agrippa händer på några af församlingen och misshandlade dem. Och han dödade Jakob, Johannis broder, med swärd. Då han såg, att det behagade Judarne, lät han ock kasta Petrus i fängelse, i afsigt att efter den nu inträffade påskhögtiden döma honom i folkets närwaro. Men församlingen uppsände ständiga böner till Gud för honom. Om natten, medan Petrus sof, omgifwen af två krigsknektar och bunden i två kedjor, syntes en Herrens engel och ett sken lyste i fängrummet. Engelen uppwäckte Petrus och sade: "Stå upp i hast!" Och kedjorna föllo från hans händer och fötter. Då bad engelen Petrus följa med, och så gingo de genom alla wakter och genom den lästa jernporten, som öppnade sig af sig sjelf ut från fängelset. Sedan Petrus besinnat sig från sin öfwerraskning gick han till Marias hus, hwarest många woro församlade och bådo för honom. Petrus klappade nu på porten och en tjenstegwinna kom för ett höra efter. Då hon igenkände Petri röst, blef hon så glad, att han glömde att öppna porten, utan sprang in och berättade, att Petrus stod utanföre. De sade då till henne: "Du är från dina sinnen."

Men hon försäkrade, att det war han, och när de öppnade porten fingo de werkligen se Petrus och blefwo förwånade. Petrus berättade nu för dem, huru Herren fört honom ut ifrån fängelset, bad dem helsa bröderna och gick bort till andra orter. Men då det blef dag, uppstod icke en liten bestörtning bland krigsknektarne, hwart Petrus hade tagit wägen. Och då Agrippa frågade efter honom och icke fann honom, höll han ransakning med wäktarne och befallte, att de skulle afrättas.

Kort derefter begaf sig Agrippa till Cæsarea. På utsat dag klädde han sig i konungslig skrud och satte sig på thronen och höll tal till sändebud från Sidon och Tyrus, hwilka kommit för att handla om fred. Då ropade folket: "Guds röst är detta, och icke en menniskas!" Och strax slog honom en Herrens engel derföre att han icke gaf Gud äran, och han uppfrättes af maskar och gaf upp andan. (Ap. G. 12.)

65. Pauli missionsresor.

Samme Saulus, som i en föregående historie omtalas såsom den kristna församlingens förföljare och som på wägen till Damaskus af Gud kallades till ett redskap för kristendomens utbredande, förde under flere resor till aflägsna länder frelsningens budskap till hedningarna, och kallades också derföre: **hedningarnes apostel.** Sin första ungdom tillbragte han i sin fädernestad Tarsus, men sändes redan tidigt till Jerusalem för att åtnjuta underwisning af den wise och berömde Gamaliel. Efter sin omwändelse återwände han, för att undgå Judarnes hat, från Jerusalem till Tarsus. Härifrån blef han af Barnabas kallad till medhjelpare wid wården af den nyss grundade församlingen i Antiochia. Efter någon tids wistelse derstädes sändes dessa begge män ifrån nämnda stad till Jerusalem, (omkring år 45) för att framföra de understöd, som blifwit samlade för de nödställda i Jerusalem.

Strax efter sin återkomst från Jerusalem an-

trädde Paulus i sällskap med Barnabas sin första missionsresa till Cypern, Pamfylien, Pisidien och Lykaonien, och predikade derunder Kristna läran för Judar och hedningar. Cyperns landshöfding, Sergius Paulus, blef under denna resa omwänd till kristendomen, och man tror, att apostelen, till minne af denna förstlingsfrukt af sin missionswerksamhet, antog namnet Paulus i stället för Saulus, hwilket han bar före sin omwändelse. Sedan han efter sin återkomst till Antiochia någon tid uppehållit sig derstädes, begifwer han sig jemte Barnabas åter till Jerusalem, och redogör wid apostlarnas sammankomst för sitt förfarande wid hedningarnas omwändelse. Derwid utwerkar han att hedningar, som öfwergått till kristendomen, icke behöfde omskäras och förpligtas att iakttaga Judarnes seder, bruk och ceremonier wid gudstjensten. De borde blott iakttaga wissa sedliga bud och afhålla sig från afguderi, otukt, från det som war förqwäfdt och från blod.

Derefter anträder han sin andra stora missionsresa genom Syrien, Silicien, Lykaonien, Frygien, Galatien, Macedonien och Grekeland. I detta sistnämnda land wistades han någon tid i Athén och Korinth, hwarefter han återwände till Jerusalem och sin utgångspunkt Antiochia.

Det dröjde icke länge, innan Paulus åter kände sig manad, att besöka de nyss grundade församlingarne i Asien och Europa, hwarföre han företog sin tredje stora missionsresa till dessa länder. Under denna resa uppehöll han sig längre tider i Efesus och Korinth. Härifrån återwände han till Jerusalem, der emellertid judiskt sinnade ifrare blifwit alltmera fiendtligt stämda emot Paulus. De upprätade folket att misshandla honom, och endast genom romerskt krigsfolks mellankomst undanryckte han hopens raseri och sändes i bojor först inför stora Rådet och öfwerstepresten Ananias och sedan till Caesarea till romerska ståthållaren Felix. Då Paulus hwarken af denne eller hans efterträdare Festus erhöll rättwisa, wille han söka sin rätt hos romerska kejsaren

och blef fördenskuld sänd till Rom. Efter en långwarig sjöresa, under hwilken han och hans medföljare ledo ett förfärligt skeppsbrott och utstodo de fasligaste lidanden, ankom han slutligen till Rom, der han tillbringade 2 år i fängenskap. Derifrån lössläpptes han och företog åter widsträckta resor till Efesus, Macedonien, Kreta och måhända Spanien. Slutligen råkade han ännu engång i fängenskap i Rom, der han qwarhölls, tills han led martyrdöden. (Ap. G. 12—28.)

66. Apostlarnas sednare werksamhet och öden.

Efter en twåårig fängenskap blef Paulus halshuggen under en förföljelse, anställd af den grymme och wansinnige romerske kejsaren Nero. Petrus, som wandrat omkring och predikat i Palestina, Syrien och Babylonien, led samma år martyrdöden i Rom omkr. år 67 efter Kristi födelse. Jakob den yngre war till sin död wårdare af församlingen i Jerusalem. Omaktadt hans samwetsgranna förwaltning af församlingen och hans redliga wandel, som af de rättänkande förskaffade honom namnet "den rättfärdige", blefwo Judarne mot honom så bittert sinnade, att de förde honom till tinnarne af templet och fordrade att han skulle förbanna Jesus. Men då han icke lät förmå sig dertill, utan i stället aflade ett kraftigt wittnesbörd om Jesus såsom werldens frelsare, blef han af det uppäggade folket nedstörtad och stenad. Likasom Jesus och Stefanus bad äfwen Jakob wid sin död för sina bödlar och fiender. Johannes, Jesu mest älskade lärjunge werkade förnemligast i Efesus och deß omgifningar. Han blef af kejsar Domitianus förwisad till ön Patmos, der han också hade sin uppenbarelse. Efter sin återkomst till Efesus werkade han länge wälsignelserikt i Mindre Asiens församlingar. Tyngd af år och sjukdom lät han slutligen bära sig till de kristnas sammankomster, och för swag att tala mycket plägade han tillsäga dem endast dessa ord: "**Kära barn, älsken hwarandra inbördes!**" Han

dog naturlig död i en ålder af inemot 100 år. — Om de öfrige apostlarne saknas tillförlitliga underrättelser. (Efter Leinberg.)

67. Ny Testamentets böcker.

Äfven Nya Testamentets böcker, hwilka ursprungligen äro skrifna på grekiska språket, delas med afseende å deras innehåll i historiska böcker, läroböcker, och en profetisk bok. Historiska böcker äro: de fyra ewangelierna af Mattheus, Marcus, Lucas och Johannes, samt Apostlagerningarne, författade af Lucas. Mattheus och Johannes woro Jesu personliga lärjungar och således åsynawittnen till hwad de omtala. Marcus och Lucas berätta hwad de efter noggrann pröfning efterfrågat af andra, hwilka sjelfwe hört och sett det, som Jesus gjorde och lärde. Marcus war Petri, och Lucas Pauli lärjunge och följeslagare under flere af deras resor. — Läroböckerna utgöras af 21 sändebref eller epistlar. Dessa äro: ett till Romarena, två till Korinthierna, ett till Galaterna, Efeserna, Filipperna, Colosserna, två till Thessalonikenserna, två till Timotheus, ett till Titus och ett till Filemon, alla desse 13 författade af apostelen Paulus; brefwet till Hebreerna, hans författare är okänd, men förmodas wara Apollos eller Barnabas, samt twenne bref af Petrus, tre af Johannes, ett af Jakob den yngre, och ett af dennes broder Judas. Nya Testamentets enda profetiska bok är Johannis uppenbarelse, författad af Johannes under hans wistelse på ön Patmos. I denna bok framställes under gåtliga syner och bilder kristendomens tillkommande öden och sanningens slutliga seger wid Kristi sista tillkommelse och werldens fulländning, då nya himlar och en ny jord skola uppstå, der intet besmitteligt bor och orent skall inkomma.

68. Jerusalems förstöring.

Den hårdnackade otro, hwarmed Judarne hade förnekat Kristus, och den bitterhet, hwar-

med de sedan förföljde Kristi bekännare och utgjöto deras blod, framkallade en snar fullbordan af den straffdom, som Jesus hade förkunnat öfwer detta folk och deras stad. Det romerska öfwerwäldet blef småningom allt mera tryckande och ståthållarne tillåto sig mångfaldiga wåldsamheter mot inbyggarne. Följden war, att ett allmänt uppror utbröt år 66. Romerska kejsaren Wespasianus öfwerlemnade åt sin son Titus att qwäfwa upproret. Denne inneslöt med en mäktig här staden Jerusalem, just då en ofantlig mängd menniskor under påskhögtiden war derinne samlad. Förgäfwes sökte han att förmå Judarne att frimilligt gifwa sig. Han beslöt derföre att betwinga stadens innewånare genom en ordentlig belägring. Flere tusende Judar, hwilka wid utfallen blifwit af Romarne tillfångatagna, blefwo korsfästade utanför stadens portar. Inne i staden uppkom snart en förfärlig hungersnöd. Den ene mördade den andre för att få ett stycke bröd, hö och alla slags afskräden förtärdes med begärlighet, mödrar uppåto sina egna barn. Tusende dogo af hunger, andre störtade sig i förtwiflan ned från stadens murar, och inbördes strider wållade mångas död. Slutligen föranstaltade Titus en allmän stormning och staden eröfrades. Denne milde och menniskowänlige kejsare hade wisserligen gifwit stränga befallningar att under stormningen skona templet, men det oaktadt blef en brinnande fackla dit inkastad, och den praktfulla byggnaden uppgick i lågor. Jerusalem jemnades ned jorden, och enligt Herrens ord lemnades der icke sten på sten. Omkring en och en half million innewånare hade under belägringen omkommit, och hundratusende fångna Judar blefwo dels sålda som slafwar, dels dömda att till Romarnes förlustelse kämpa med wilda djur. De öfriga lefwande blefwo förr eller sednare spridda kring hela werlden. Den lilla kristna församlingen, som war i Jerusalem, blef dock räddad undan den allmänna förödelsen. Ihågkommande Jesu warning (Math. 24, 16) hade nemligen de kristne wid romerska härens annalkande begifwit sig bort till

Pella, en liten bergstad på andra sidan floden Jordan. Här fingo de i all trygghet upphöja sitt låf till Herren, medan ångest- och jemmer-rop ljödo från det ödelaggda Jerusalem.

(Efter Leinberg.)

69. Kristendomens widare öden.

Judarne hade genom sin otro och förhärdelse giort sig owärdiga att uteslutande heta Guds egendomsfolk. Gud beredde sig derföre ett folk af alla dem som i olika länder med tro och kärlek omfattade Kristi lära och Ewangelii nåd. Desse, som efter deras Herre och Mästare Kristus kallades Kristne, undergingo hårda förföljelser under kampen emot hedendomen, till deß romerske kejsaren Konstantin den store tog dem under sitt beskydd och förklarade kristendomen för sin och hela hans stats enda och sanna religion.

Men detta medförde stor wåda för den kristna religionens egen inre renhet. Befriade från yttre trångmål begynte deß bekännare att inblanda menniskostadgar och falska tillsatser, hwarigenom kristendomens höga och sköna sanningar helt och hållet wanställdes. Isynnerhet war det biskoparne i Rom, hwilka till tecken af högre rang kallades påfwar, som af herrsklystnad och snikenhet läto förleda sig att med de gröfsta willfarelser uppblanda den rena läran. För detta ändamål måste folket hållas i mörker, och man förbjöd derföre läsning af bibeln. Följden deraf blef att Guds sanna dyrkan förwandlades till widskepelse och wantro. Sådan war äfwen den kristendom, som af Biskop Henrik predikades i wårt land och der antogs omkr. år 1157 eft. Kristi födelse. Mörker och willfarelse tog slutligen så öfwerhand, att man icke blygdes att offentligen försälja Guds nåd och syndernas förlåtelse för penningar. En och annan gudfruktig prest sökte wäl att motarbeta dessa öfwerhandtagande wilfarelser, men utan synnerlig framgång, till deß en tysk prest doktor Martin Luther genom Guds ords läsning och den helige Andes ledning öfwertygades om Påfwe-

wäldets förwillelser, och med mod och i Guds kraft uppträdde mot detsamma till den rena bibliska lärans förswar. Han återställde med biträde af andra upplyste män Ewangelii lära till deß ursprungliga renhet och sanning, i det han sjelf hemtade ljus ifrån sanningens ewiga urkälla, bibeln, och ställde så till att hwar man fick läsa och begrunda denna heliga bok. Denna förändring, som i Tyskland inträffade 1517 eft. Kristi födelse kallas **Luthers kyrkoreformation.**

Kort derefter infördes äfwen reformationen här i wårt fädernesland, som då war förenadt med Swerige, hwareft den store konungen **Gustaf Wasa** införde den rena ewangeliska läran. Biskopen i Åbo Agrikola öfwersatte bibeln på finska och spridde sålunda i wårt finska fosterland Guds heliga ord, som fortfarande klart och rent predikas.

Till salu

i landets alla boklådor:

Bibliſk Hiſtoria,

i ſammandrag, med frågor förſedd och för folkets behof utarbetad

af E. T. F. Reuter.

Pris: I exemplar 65 penni; inbunden 80 penni.

Då 10 exemplar på en gång köpas hos förläggarene, erhålles det 11:te gratis.

Frenckellska Bokhandeln och A. W. Edgren i Åbo

emottaga beställningar å Folkbibliotheker, som med urval och till billigt pris expedieras.

I Frenckellska Bokhandeln och hos A. W. Edgren i Åbo

inbindas böcker, samt emottagas beställningar å allt hwad till bokbindareyrket hörer.

I Frenckellska Bokhandeln och hos A. W. Edgren i Åbo:

Stemplade kartor och stempelmärken till alla valörer.

Raamatunhist
Reuter

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA
120 102 0535